

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**ORTAÖĞRETİM TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERS KİTAPLARINDA
DEPREM UNSURLARI VE ERZİNCAN'IN GÖZ YAŞLARI ŞİİR KİTABININ
SÖZ VARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ**

Melike Aylin GÜMÜŞ
ORCID: 0000-0002-7640-7312

Danışman
Prof. Dr. Gökhan ÖLKER
ORCID: 0000-0001-7449-4873

Konya – 2025

ÖN SÖZ

Deprem; tarih boyunca büyük yıkımlara yol açmış, insanlık için her zaman korku ve endişe uyandırıcı bir doğal afettir. Eğitimin toplumu bilinçlendirme ve aydınlatma işlevi göz önüne alındığında öğrencilerin deprem felaketine dair önceden bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ve onlara farkındalık kazandırılması için en önemli ders materyali olan ders kitaplarında deprem felaketine dair içeriklere yer verilmesi büyük önem taşımaktadır.

İnsan yaşam boyu eğitimle iç içedir. Bu sebeple eğitimin kusursuz ve etkili bir şekilde işleyen bir sistem olarak uygulanması hedeflenir. Bu sistemin bir parçası da eğitim-öğretim materyalleridir. Özellikle Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarının öğretim programı hedeflerine hizmet edecek ve kazanımlara uygun olacak şekilde hazırlanması gerekmektedir.

Bu araştırmada ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarında deprem unsurlarına ne kadar yer verildiğine dair bir tespit çalışması yapılmış ve Ruhi Kara'nın derlediği "Erzincan'ın Göz Yaşları" isimli şiir kitabında yer alan deprem konulu ağıt ve destanların söz varlığı unsurları tespit edilerek yorumlanmıştır.

Tez çalışmama yönelik süreçte bilgi, tecrübe, zaman ve desteğini benden esirgemeyen kıymetli danışmanım Prof. Dr. Sayın Gökhan ÖLKER'e, araştırma sürecimde maddi ve manevi desteklerinden dolayı sevgili aileme ve değerli arkadaşlarıma şükranlarımı sunarım.

Melike Aylin GÜMÜŞ

Haziran 2025

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	II
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	VI
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	VII
KISALTMALAR	VIII
ÖZET	X
ABSTRACT	XI
BÖLÜM I	1
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	4
1.1.1. Araştırmanın Alt Problemleri	5
1.2. Araştırmanın Amacı	5
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Sayıtlılar	6
1.5. Sınırlılıklar	6
1.6. Tanımlar	6
BÖLÜM 2	8
2. ALAN YAZIN	8
2.1. Makaleler	8
2.2. Tezler	9
2.3. Kitaplar	10
2.4. Türk Şiirinde Deprem	11
2.4.1. Halk Edebiyatı	11
2.4.2. Klasik Türk Edebiyatı	15
2.4.3. Batı Etkisinde Türk Şiiri	16
2.5. Ruhi Kara ve Erzincan'ın Göz Yaşları	17

2.6. Söz Varlığı	18
BÖLÜM 3	19
3.YÖNTEM.....	19
3.1. Araştırmanın Modeli	19
3.2. Araştırmanın Örnekleme	19
3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri	19
3.4. Verilerin Analizi	19
BÖLÜM 4	20
4. BULGULAR	20
4.1. Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarında Deprem Unsurları.....	20
4.1.1. 9.Sınıf (MEB)	20
4.1.2. 10.Sınıf (MEB).....	20
4.1.3. 10.Sınıf (Beşgen Yayınları).....	21
4.1.4. 11.Sınıf (MEB).....	21
4.1.5. 11.Sınıf (Gizem Yayıncılık).....	22
4.1.6. 12. Sınıf (MEB)	23
4.2. SÖZ VARLIĞI.....	25
4.2.1. Kelime ve Kelime Grupları (Alfabetik)	26
4.2.2. Kelime ve Kelime Grupları (sayısal sıralı)	62
4.2.3. Birleşik Fiiller.....	99
4.2.4. İkilemeler	102
4.2.5. Yabancı Tamlamalar.....	103
4.2.6. Ağız Özelliği Taşıyan Sözcükler	104
4.2.7. Yabancı Kökenli Sözcükler	105
4.2.8. Türkçe Ek Almış Yabancı Kökenli Sözcükler	118
BÖLÜM 5	122
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	122

KAYNAKÇA.....	128
Dijital Kaynaklar.....	131

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarında Deprem Unsurları ve Erzincan'ın Göz Yaşları Şiir Kitabının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi başlıklı tez çalışmamın toplam **142** sayfalık kısmına ilişkin, 27/06/2025 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%10** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Ön söz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Melike Aylin GÜMÜŞ

Prof. Dr. Gökhan ÖLKER

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

Melike Aylin GÜMÜŞ

KISALTMALAR

Ar.	: Arapça
Çin.	: Çince
Erm.	: Ermenice
Far.	: Farsça
Fr.	: Fransızca
İng.	: İngilizce
İtal.	: İtalyanca
Lat.	: Latince
Mac.	: Macarca
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
Moğ.	: Moğolca
R.	: Rumca
s.	: sayfa
TDK	: Türk Dil Kurumu
vb.	: ve benzeri
yy.	: yüzyıl
Yun.	: Yunanca

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Sıklığı en fazla olan ilk 20 kelime.....	99
Tablo 2. Yabancı kökenli sözcüklerin yüzdeler oranları.	118

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

ORTAÖĞRETİM TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERS KİTAPLARINDA DEPREM UNSURLARI VE ERZİNCAN'IN GÖZ YAŞLARI ŞİİR KİTABININ SÖZ VARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Melike Aylin GÜMÜŞ

Deprem, geniş etki alanı ve yıkıcı etkileri dolayısıyla çeşitli bilim dalı ve disiplinler için araştırma konusu olmuştur. İnsanlar üzerinde derin etkiler bırakıp kültür ve sanata nüfuz ederek sanat ürünlerinin doğmasına vesile olmuştur. Deprem bu denli toplumsal etkilerinin olması, toplumun gelişiminde büyük rol oynayan eğitim süreçlerinde de yer alması gereğini ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda önemli eğitim materyalleri olan ders kitaplarının içeriğinin ülkemizde meydana gelebilecek doğal afetlere karşı bilinçli bireyler yetiştirebilecek potansiyelde hazırlanması ve düzenlenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla bu çalışmada 2024-2025 eğitim-öğretim yılında ortaöğretim kurumlarımızda Türk Dili ve Edebiyatı derslerinde okutulmakta olan ders kitapları incelenmiş ve deprem bilincinin öğrencilere kazandırılması için deprem içeriğinin veya depreme dair öğelerin bu kitaplarda ne denli yer bulduğu araştırılmıştır. Araştırmada 1939, 1983 ve 1992 yıllarında Erzincan'da meydana gelen büyük ve yıkıcı depremler sonrası halk şairlerinin bu depremler için kaleme aldığı ağıt ve destanlardan mürekkep bir eser olan "Erzincan'ın Göz Yaşları" isimli şiir kitabının söz varlığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma neticesinde ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarında aranan "deprem" ve "zelzele" kelimelerinin sınırlı sayıda yer aldığı, deprem bilincinin kazandırılması için gerçek bir deprem içeriğine yer verilmediği ve bu kelimelerin genelde edebî anlamlarıyla kullanıldığı görülmüştür. Ayrıca söz varlığı incelenen Erzincan'ın Göz Yaşları isimli eserin, oldukça çeşitli ve zengin bir söz varlığına sahip olduğu görülmüştür. Eserin tamamı taranmış, kelime listesi oluşturulmuş, bu kelimeler önce alfabetik sonra sayısal sırasıyla verilmiş ve daha sonra kelimelere bir kategorizasyon uygulanmıştır. Eserde yer alan ağıt ve destanların deyimlerle, kalıp sözlerle, ikilemelerle ve terimlerle bezenmiş, koruduğu ağız özellikleri ile ait oldukları toplumun kültürel miras temsilcisi olan zengin bir söz varlığına sahip; afet sonrasında insanların ağıt ve destanlar vesilesiyle keder, acı, elem, yas gibi duygularını net ve samimi ifadelerle aktardığı bir eser olduğu görülmüştür. Eser hem bir edebi eser olarak hem de eğitim materyali olarak sonraki nesillere depremin yıkıcı etkilerini anlatmak, deprem konusunda toplumu bilinçlendirmek ve bu konuya sanatsal bakışı sağlamak açısından oldukça önemli bir eserdir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Türk Dili ve Edebiyatı, Erzincan, Erzincan'ın Göz Yaşları, Ders kitabı, Söz varlığı,

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Turkish and Social Sciences Education
Turkish Language and Literature Education Program
Master Thesis

IN SECONDARY EDUCATION TURKISH LANGUAGE AND LITERATURE TEXTBOOKS ELEMENTS OF EARTHQUAKE AND ANALYSIS OF ERZİNCAN'IN GÖZ YAŞLARI POETRY BOOK IN TERMS OF VOCABULARY

Melike Aylin GÜMÜŞ

Earthquakes have been a subject of research for various scientific fields and disciplines due to their wide impact and destructive effects. They have had a profound effect on people, influencing culture and art and giving rise to artistic works. The fact that earthquakes have such a profound social impact has highlighted the need for them to be included in educational processes, which play a significant role in societal development. In this context, it is essential that textbooks—which are important educational materials—be prepared and organized in a way that has the potential to cultivate individuals who are aware of the natural disasters that may occur in our country. Therefore, in this study, textbooks used in Turkish Language and Literature courses in secondary schools in the 2024-2025 academic year were examined, and the extent to which earthquake content or elements related to earthquakes were included in these textbooks was investigated in order to raise earthquake awareness among students. The study sought to identify the vocabulary used in the poetry book “Erzincan’ın Göz Yaşları” which is a collection of elegies and epics written by folk poets after the major and destructive earthquakes that struck Erzincan in 1939, 1983, and 1992. As a result of the research, it was observed that the words “earthquake” and “tremor,” which are sought after in secondary school Turkish Language and Literature textbooks, appear only a limited number of times, that no real earthquake content is included to raise earthquake awareness, and that these words are generally used in their literary meanings. In addition, it was observed that the work titled “Erzincan’ın Göz Yaşları,” whose vocabulary was examined, has a very diverse and rich vocabulary. The entire work was scanned, a list of words was created, these words were first listed alphabetically and then numerically, and then the words were categorized. It was observed that the work, which is rich in vocabulary embellished with idioms, set phrases, antitheses, and terms, and which preserves the linguistic characteristics of the society to which it belongs as a representative of its cultural heritage, is a work in which people express their feelings of grief, pain, sorrow, and mourning in clear and sincere terms through laments and epics after the disaster. The work is of great importance both as a literary work and as an educational material for conveying the destructive effects of the earthquake to future generations, raising public awareness about earthquakes, and providing an artistic perspective on the subject.

Keywords: Earthquake, Turkish Language and Literature, Erzincan, Erzincan’ın Göz Yaşları, Textbook, Vocabulary

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Bir topluluğu millet yapan en önemli unsurlardan biri ortak kültür birikimidir. Kültürün bir milletteki varlığının devamı ancak gelecek nesillere aktararak sağlanabilir. Sosyal bir varlık olan insan, duygu ve düşüncelerini dil aracılığıyla ifade etmekte, konuştuğu dilin gelişmesi ve yaşaması için başrol görevi üstlenmektedir. Bir toplumda kültürün gelecek nesillere taşınması dil aracılığıyla gerçekleşir. Bu sebeple bir dili incelemek, aynı zamanda o dili konuşan dilsel topluluğu incelemek anlamına gelir (N. Koç, 1990). Bir ulusu ulus yapan öğelerin en başta geleni, dildir; kültürün belkemiğidir (Aksan, 1979, s. 64).

Dil, insanların iletişim kurmalarına ve düşüncelerini ifade etmelerine yardımcı olan en önemli araçtır. Banguoğlu, dilin tanımını “insanların meramını anlatmak için kullandıkları bir sesli işaretler sistemi” şeklinde yapmıştır (Banguoğlu, 1974). Dil, düşünce, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan, çok yönlü, çok gelişmiş bir dizgedir (Aksan, 1979, s. 55). Ergin ise dil kavramını insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta şeklinde tanımlamıştır (Ergin, 2013). Canlı bir varlık gibi olması, dilin zaman içinde büyüme, gelişme ve dönüşme gibi evreleri içinde barındırması anlamına gelmektedir. Dil kendi doğal süreci içerisinde değişir ve gelişir. İnsan bu sürece müdahale edemez (Ergin, 2013).

Edebiyat, dilin estetik boyutunu öne çıkararak duygu ve düşüncelerin sanatsal yolla aktarılmasını sağlar. Edebiyat, varlığını dil aracılığıyla sürdürür ve kitlelere erişir. Edebiyat ve dil birbirinden ayrı düşünülemez. Kişinin, konuştuğu dili tüm zihinsel beceri alanlarında aktif bir şekilde kullanabiliyor olması da bireyin zengin bir söz varlığına sahip olmasında rol oynar. Bunu da ancak iyi bir dil eğitimiyle sağlamak mümkündür.

Eğitim, bireylerde istedik yönde davranış değişikliği meydana getirme sürecidir (Sönmez, 2011). Eğitim, yaşam boyu devam eden bir süreç olup birey ve toplum gelişiminde önemli role sahiptir. Zira doğumundan ölümüne kadar eğitim sürecinde olan insan, en büyük değişim ve gelişimi eğitim aracılığıyla kazanır. Dil ile iç içe yaşayan insan, ana dilini geliştirme ihtiyacı duyar. Bu da bireylere ana dilinin doğru ve etkili öğretilmesi gerekliliğini ortaya çıkarır.

Ana dil, fertlerin her durum ve her zamanda iletişim ihtiyacını karşılayan, ülkenin özel- resmi tüm işlerinde kullanılan dildir (Ağca, 2001). Ana dilin doğru öğretimi için öğrenme ve öğretme aşamalarının sağlıklı bir şekilde uygulanması büyük bir öneme sahiptir. Burada eğitim-öğretimin ve özellikle temel eğitimde öğrencilerin almakta olduğu ana dil eğitimlerinin önemi ön plana çıkar. Ana dil eğitiminin ana hedefi öğrencilere ana dil öğretiminin dört temel hedefi olan okuma, dinleme, yazma ve konuşma alanlarında beceri kazandırmaktır (Çiftçi, 2010, s. 112). Ülkemizde yapılan ana dil öğretiminin müfredat içeriği de öğrencilerin anlama ve anlatma becerilerini geliştirmeye yönelik olmalıdır. Hem Türkçe dersi hem de ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı dersi ana dil eğitimlerinde bu hususlara dikkat edilmektedir. Eğitim süreçlerine dengeli bir şekilde yerleştirilen sanat etkinlikleri, bireyin kişisel sanat algısını ve hayata daha detaylı bakabilme becerisini geliştirmede etkili olmaktadır. Bu sebeple bu noktada ortaöğretim düzeyinde okutulan Türk Dili ve Edebiyatı derslerinin ve bu derse ait en önemli materyal olan ders kitaplarının önemi karşımıza çıkar.

Ders kitapları, okullarda uygulanan öğretim faaliyetlerinde öğrencilere dört temel beceriyi (okuma, yazma, dinleme, konuşma) kazandırma ve geliştirmeye yönelik hazırlanan yazılı ve basılı materyallerdir. Bu kitaplar, öğrencilerin öğrenme sürecini yönetme, destekleme ve kaynaklık etme gibi önemli işlevlere sahiptir. Ders kitapları, öğretim programlarında belirlenen ve öğrenciye kazandırılması hedeflenen kazanımlara uygun biçimde hazırlanır. Ders kitaplarında yer alan okuma etkinliği, yalnızca metni okuma değil yorumlama ve değerlendirme becerisine de odaklanan çok yönlü bir etkinliktir. Ders kitaplarının, öğrencilerin söz varlığının zenginleşmesinde rolü büyüktür. Eğitim sürecinde kullanılan bütün materyaller öğrencilere tüm bilişsel süreçlerde farkındalık kazandırma, öğrencileri bilinçlendirme gibi roller üstlenmektedir. Eğitim-öğretim sistemi içerisinde öğrencilere okutulmakta olan ders kitaplarındaki metin içeriğinin de öğrencilerin anlama ve anlatma becerilerinin gelişmesinde etkisi büyüktür.

İnsanların başına gelen felaketlerin büyük bir çoğunluğu bilinçsizlik ve ihmalden kaynaklanmaktadır. Normal şartlarda önlem veya hazırlık ile korunulabilecek pek çok felaket, büyük yıkım ve kayıplara yol açmıştır. Bu nedenle günümüzde bu tarz felaketslere karşı önceden önlem alınması, hazırlık yapılması, toplumun korunma stratejilerinin geliştirilmesi, kriz anında yapılması gerekenler hususunda bilgilendirilmesi ve insanların psikolojik olarak dirençli hale getirilmesi gerekmektedir. Bu bilincin kazandırılması da çocukluk döneminden itibaren başlaması gereken bir süreçtir. Bu da ancak yaşam boyu devam eden bir eğitim süreci ile sağlıklı bir şekilde sürdürülebilir. Bu konuda eğitim kurumlarımızda kullanılan ders kitaplarına önemli

bir rol düşmektedir. Eğitimin yaşamla iç içe olması sebebiyle öğretim programlarının ve ders kitaplarının da hayatın bir gerçeği olan doğal afetleri ihtiva etmesi gerekmektedir.

Doğal afetler, insan yaşamı üzerinde ve toplum hafızasında kalıcı izler bırakmaktadır. Türkiye deprem riski yüksek olan bir ülkedir ve afet etkileriyle her zaman iç içedir. Bu sebeple bireylere deprem bilincinin erken yaşlarda kazandırılması gerekmektedir. Eğitim materyalleri, bu bilincin oluşturulmasında en etkili araçlardan biridir. Özellikle Türk Dili ve Edebiyatı ders kitapları, yalnızca dil ve edebiyat eğitimi değil, aynı zamanda toplumsal farkındalık açısından da önemli bir rol üstlenmektedir. Bu nedenle, bu kitaplarda deprem gibi doğal afetlerle ilgili içerikler ve öğelerin yer alması, öğrencilere afet bilinci kazandırmada önemli bir rol oynar. Doğal afetlere karşı alınabilecek önlemler ve doğal afetler sırasında ve sonrasında yapılması gerekenler konusunda bilgilendirmeler, tüm disiplinlerin ilgili ders kitaplarında yer almalıdır. Ülkemizin bir deprem ülkesi olması ve tarihinde başına gelmiş deprem felaketleri sebebiyle büyük yıkım ve kayıplar yaşamış olması, ders kitaplarında özellikle deprem ve deprem eğitimi konusuna yeterli düzeyde yer verilmesi ihtiyacını doğurmaktadır. Türk Dili ve Edebiyatı dersi, ortaöğretim düzeyinde öğrencilerin anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesi, bireylere okuma alışkanlığı ile eleştirel düşünme becerilerinin kazandırılması hedeflenen; yaşam boyu insan üzerinde etkisini sürdüren ve ana dilin doğru öğretiminin gerçekleştirilmesini amaçlayan önemli bir branştır.

İnsanlık, tarih boyunca başına gelen kötü olaylara anlam yükleme çabası içerisine girmiş; felaketleri anlamlandırmak, yaşadığı korkuyu bastırmak ve kayda geçirmek için sanata başvurmuş, güzel sanatların çeşitli dallarında eserler vermiş ve duygu aktarımını bu şekilde sağlamaya çalışmıştır. Olayları anlatmak ve sonraki nesillere aktarmak için en etkili yöntem olan edebiyat ise bu noktada yıllar yılı insanların kılavuzu olmuştur. Edebiyat, tür, eser ve sanatçı bakımından muhteviyatı en geniş sanat dalıdır. Dolayısıyla edebiyat, tarihe kaynaklık edecek, arşiv niteliğinde eserler barındırmaktadır.

Destan türü, âşıklar tarafından aşk, kahramanlık, savaş, göç, felaket gibi durumlar sonrasında söylenen bir halk edebiyatı nazım biçimidir. Toplumun başına gelen iyi veya kötü olayların gelecek nesillere sözlü veya yazılı olarak aktarımında büyük rol oynar. Destanların büyük hadiseler üzerine söylenmiş/yazılmış olmaları, toplum tepkisini ve hissiyatını yansıtması; gerçeklikten kurgulandığı için şairin ifade gücünü göstermesi ve şairin toplumu temsil etmesi açısından edebiyatımızda elzem bir yere sahiptir. Yıkıcı depremler destanlarda en dikkat çekici konulardan biridir. Âşık tarzı destan geleneği içinde deprem konusunu işleyen destanlar, olayın gerçekleşme zamanı, toplumda bıraktığı etki, fizikî yapıdaki tahribatlar ve

gerçekleşen ölüm ve yaralanmalar gibi pek çok hususu dile getirir (Özdemir, 2023b). İyi-kötü her olayda olduğu gibi şairler, halkın sesini duyurmak ve içsel acısını ifade etmek amacıyla şiire başvurmuştur. Edebiyatımızda deprem üzerine yazılmış/söylenmiş pek çok manzume mevcuttur. Bu da Türk edebiyatında depremler üzerine verilmiş eserler konusunda bir zenginlik kazandırmıştır. Söz konusu zenginlik pek çok akademik çalışmaya konu olmuştur. Araştırmamıza konu olan şiir kitabı “Erzincan’ın Göz Yaşları” isimli eser de 1939, 1983 ve 1992 yıllarında Erzincan ilinde meydana gelmiş büyük depremlerin ardından âşıklar tarafından yazılmış/söylenmiş ağıt ve destanlardan oluşmaktadır.

Söz varlığı, kelime hazinesi, bir dilin bütün kelimeleri; bir kişinin veya bir topluluğun söz dağarcığında yer alan kelimelerin toplamıdır (Korkmaz, 1992, s. 100). Bir dilin söz varlığı, o dili konuşan toplumun kültürel kodlarını da yansıtır. Ayrıca bir dilin söz varlığı, o dilin tarihine geniş ölçüde ışık tutmakta, yüzyıllar boyunca ortaya çıkan ses, biçim, sözdizimi ve anlam değişikliklerini yansıtmakta, hangi dillerin etkisiyle, ne türden değişimlere uğradığını göstermektedir (Aksan, 2006).

Söz varlığı çalışmaları, bir dilin zenginliğini, oluşumunu ve geçirdiği değişimleri anlamak açısından önemli çalışmalardır. Söz varlığı çalışması, bir dildeki sözcüklerin anlamlarını, kullanım alanlarını ve işlevlerini inceleyen; dilin zenginliğini ortaya koyan ve ilgili toplumun ait olduğu kültürde dili kullanım biçimini inceleyen bilimsel çalışmalardır. Türkçenin zengin söz varlığı, pek çok akademik çalışma için araştırma konusu olmuştur. Söz varlığı çalışmaları, bir dilin yapısını ve işlevini anlamak, yapısını öğrenmek ve kültürel bağlamını analiz etmek için etkili bir yöntemdir. Dilin doğal akışını ve geçmişten günümüze uzanan dünyasını keşfetmek için önemli bir araçtır. Bu nedenle edebî eserler üzerine yapılmış olan söz varlığı çalışmaları, yazarın/şairin ifade gücünü yansıtmak, edebiyata katkısını belirlemek gibi faydalar sağlamaktadır.

Bu çalışmada Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarında deprem farkındalığı ve deprem eğitimine dair unsurların ne ölçüde yer aldığının tespiti yapılmış, akabinde Ruhi Kara’ya ait “Erzincan’ın Göz Yaşları” isimli eserin söz varlığı incelenmiştir.

1.1. Problem Durumu

Bu çalışmada Türkiye’nin bir deprem ülkesi olması ve tarihinde pek çok deprem yaşamış olması doğrultusunda Türk şiirine etkisi, deprem konusunun ortaöğretim Türk Dili ve

Edebiyatı ders kitaplarında nasıl yer bulduğu ve “Erzincan’ın Göz Yaşları” adlı eser özelinde deprem konulu şiirlerin söz varlığı unsurları incelenecektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır:

1.1.1. Araştırmanın Alt Problemleri

1. Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarında deprem içeriği nasıl yer almıştır?
2. Ruhi Kara’nın “Erzincan’ın Göz Yaşları” şiir kitabında yer alan ağıt ve destanlar hangi söz varlığı unsurlarını içermektedir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu alışma, ülkemizde 1900-2023 yılları arasında yaşanmış depremlerle birlikte bu yıllar arasında yaşanmış depremlerin yazınsal olarak incelenmesini; Erzincan depremleri sonrasında Ruhi Kara’nın “Erzincan’ın Göz Yaşları” isimli kitabında bir araya getirilmiş, âşık edebiyatı ürünleri olan deprem konulu ağıt ve destanların içerdiği söz varlığı unsurlarının tespit edilmesini ve depremin Türk yazınına yansımaları sonucu, deprem unsurlarının ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarında ne denli yer bulduğunun tespit edilmesini amaçlamaktadır.

1.3. Araştırmanın nemi

Deprem, geniş etki alanına sahip olması dolayısıyla çeşitli bilim dalı ve disiplinler için inceleme konusu olmuştur. İnsanlar üzerinde derin etkilere neden olup kültür ve sanata nüfuz ederek sanatsal ürünlerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Depremler, yüzyıllardır insanlık için bir tehdit olmuş ve birçok toplumu acı ve yıkımla tanıştırmış doğal felaketlerdir. Depremler, bize doğanın gücünü ve insanoğlu olarak doğa karşısında ne kadar küçük olduğumuzu hatırlatır. Bu duygusal yk, sanatçıların eser verme konusunda ilham almalarına neden olur. Çünkü aciz insanoğlu, maddi ve manevi kayıpları karşısında acıyla ağıt yakmaktan ve duygularını dile getiren şiirler yazmaktan başka bir şey yapacak takat bulamaz. Bu durumda yazılmış edebi ürünler, insanların yoğun bir şekilde yaşadığı korku, acı ve yası dile getirir.

Tarih boyunca deprem üzerine eser veren sanatçılar, depremlerin yarattığı dehşeti dile getirmişlerdir. Doğanın muhteşem gücünü tasvir ederlerken aynı zamanda insanoğlunun bu g

karşısındaki acizliğini ve çaresizliğini vurgulamışlardır. Böylece insanlar karşılaştıkları afetleri ve depremleri kayıt altına almışlardır. Türk edebiyatında deprem, pek çok tür ve esere konu olmuştur. Pek çok manzum türde de ana tema olarak kullanılmıştır.

İlgili literatür incelendiğinde bu konuda yazılmış eserlerin analizine dair pek çok akademik çalışmaya rastlanmıştır fakat deprem konulu şiir ve ağıtların söz varlığına dair bir araştırmaya rastlanmamıştır. Ortaöğretim ders kitaplarının yazımında deprem unsurlarının tespiti de tekrar gözden geçirilmesi veya yeniden yazılması durumunda çalışmamızın faydalı olacağı kanısındayız. Ruhi Kara'nın çalışması olan "Erzincan'ın Göz Yaşları" isimli kitaptan hareketle ülkemizde yaşanmış büyük depremler üzerine yazılmış/söylenmiş şiir ve ağıtların söz varlığı ve ilgili eserden hareketle, ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarında depremlerle alakalı unsurlara ne ölçüde yer verildiği ve bu öğelerin deprem farkındalığı açısından yeterliliğinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Dolayısıyla her iki alt probleme ait bulgu ve sonuçların da literatüre katkıda bulunacağını düşünmekteyiz.

1.4. Sayıtlar

1. Çalışmada söz varlığı incelenen "Erzincan'ın Göz Yaşları" eserinde yer alan ağıt ve destanlar, deprem konulu halk edebiyatı şiirlerinin söz varlığının tespit edilmesi bakımından yeterli olduğu varsayılmıştır.
2. Araştırmacı, doküman analizi tekniğini uygularken ön yargılara sahip değildir.

1.5.Sınırlılıklar

Bu çalışma, 2024-2025 eğitim-öğretim yılı ortaöğretim 9,10,11 ve 12. sınıf Milli Eğitim Bakanlığı Türk Dili ve Edebiyatı ders kitapları ve Ruhi Kara'nın "Erzincan'ın Göz Yaşları" kitabında yer alan şiirler ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Deprem: Yer kabuğu tabakalarının hareket etmesi sonucu yeryüzünde hissedilen sallantı ve sarsıntıya deprem (zelzele) adı verilir.

Ağıt: İnsanların kayıplar vb. durumlarında içten hislerle acılarını dile getirmek amacıyla söylediği/yazdığı, türkü niteliği barındıran edebi sözlerdir.

Destan: Âşıkların savaş, kahramanlık, yaz gibi konularda yazdıkları veya söyledikleri halk şiiri nazım biçimidir.

Söz Varlığı: Bir dildeki sözlerin bütünü; söz hazinesi, söz dağarcığı, sözcük hazinesi, kelime hazinesi, kelime kadrosu, vokabüler. (TDK, 2025)

BÖLÜM 2

2. ALAN YAZIN

Türkiye'nin deprem bölgesi olması ve Türkiye tarihi boyunca çok fazla deprem yaşamış olması sebebiyle bu konu üzerine pek çok çalışma yapılmıştır.

2.1. Makaleler

Dündar, 1939 büyük Erzincan depremi konulu “Destân-ı Zelzele” isimli destanı incelemiştir. Araştırmada destanın üslup ve yapısı incelenmiş, destanın içerik ve özelliklerine dair detaylı bilgi sunulmuştur (Dündar, 2019).

Geçer, 2023 tarihli “1939 Büyük Erzincan Depremi'nin Modern Türk Şiirine Yansımaları” başlıklı makalesinde, 1939 yılında Erzincan ilinde gerçekleşen büyük deprem sonrasında şairlerin bu konu ile ilgili olarak kaleme aldıkları şiirleri ve bu depremin edebiyata yansımalarını araştırmıştır. Çalışmada ele alınan her bir şiir, şekil ve muhteva bakımından incelenmiş ve dönemin edebî anlayış ve yönelimine göre değerlendirilmiştir. (Geçer, 2023).

Özdemir, Türkiye’de yaşanmış bazı büyük depremlerin âşık tarzı şiir geleneğine yansımalarını incelemiştir. Araştırmada ele alınan şiirler şekil ve muhteva bakımından incelenmiş, deprem felaketlerinin tekrar yaşanmaması için önlemler alınması gerektiği ve sanatçıların, toplumun duyduğu elemler bu şiirlerde ifade ettiklerini belirtilmiştir (Özdemir, 2023a).

Özdal, 6 Şubat 2023’te meydana gelen büyük Kahramanmaraş depremi üzerine halk şiirleri tarafından söylenmiş ve YouTube platformunda paylaşılmış ağıt ve destanların işlevsel bir analizini yapmıştır. Araştırmada, bu felaket sonrasında paylaşıma sunulan eserlerin felaketin etkilerini hafifletmek, acıyı paylaşmak ve dert yanmak gibi işlevleri karşıladığı sonucuna ulaşılmıştır (Özdal, 2023). Yine bu tarihte gerçekleşen depreme dair başka bir çalışma da Özmen tarafından hazırlanmıştır. Çalışmada, deprem felaketlerinde ihmallerin büyük ölçüde can ve mal kaybına yol açtığı, yapıların dayanıklı inşa edilmesi gerektiği ve âşıkların bu tarz doğal afetler sonrasında söyledikleri şiirlerle tarihî belge niteliğinde eserler bıraktıkları sonucuna ulaşılmıştır (Özmen, 2023).

Araştırmamıza konu olan, ders kitaplarında deprem veya deprem hazırlığına yönelik ögelerin tespiti ve analizine dair “Türkçe Ders Kitaplarında Deprem Hazırlığı Üzerine Bir İnceleme” isimli bir çalışma mevcuttur. Çalışmada Türkçe ders kitaplarında deprem hazırlığı konusuna az değinildiği sonucuna ulaşılmış ve deprem anında yapılması gerekenlere yer verilmesi gerektiği kanısına ulaşılmıştır (Kıymaz vd., 2023).

Türkçe ders kitaplarının söz varlığının karşılaştırılması üzerine bir çalışma da Karadağ tarafından hazırlanmıştır. “Aynı Sınıf Düzeyi İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitaplarının Ortak Söz Varlığı Açısından Karşılaştırılması” başlıklı çalışmada ders kitaplarının öğrencilere gerekli olan söz varlığının kazandırılmasında yeterli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. (Karadağ, 2019).

Çalimli'nin hazırlamış olduğu “İlköğretimdeki Öğretim Programları, Ders ve Çalışma Kitaplarında Afet ile İlgili Kavramlara Yer Verilme Düzeyinin İncelenmesi” başlıklı çalışmada ilköğretim düzeyindeki öğretim programları, ders ve çalışma kitaplarında yer alan ‘afet’ ile ilgili içeriklerin düzeyinin tespiti amaçlanmıştır; çalışma sonucunda bu materyallerde yer alan afet içeriğinde en sık yer verilen afet türünün deprem olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Çalimli, 2022).

2.2. Tezler

Ülkemizde okullarda kullanılan Millî Eğitim Bakanlığı ders kitaplarının söz varlığına yönelik pek çok çalışma yapılmıştır. Bunlardan biri Alkır'ın hazırlamış olduğu “9. Sınıf Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitabının Söz Varlığı ve Öğrencilerin Söz Varlığını Geliştirmedeki Etkisi” başlıklı yüksek lisans tezidir.

Apaydın tarafından “6. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi” başlığıyla hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde elde edilen bulgulara göre 6. sınıf Türkçe kitaplarının, öğrencilerin yaş ve gelişim seviyelerine uygun olmadığı tespit edilmiştir (Apaydın, 2010). Bu çalışmaya benzer şekilde 7. sınıf Türkçe ders kitaplarının söz varlığı incelemesi çalışması Uludağ tarafından yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır (Uludağ, 2010). 8. sınıf Türkçe ders kitaplarının, söz varlığı açısından incelemesi ise Turhan tarafından yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır (Turhan, 2010). Eğilmez (2010), ilköğretim dördüncü sınıf Türkçe ders kitabında yer alan metinler ile dördüncü sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarının söz varlığını tespit etmiş ve bunların karşılaştırmalı analizini yapmıştır.

Yavuz, 2020 yılında hazırlamış olduğu yüksek lisans tezinde Türkçe dersi öğretim programı ile 6. sınıf Türkçe ders kitaplarının söz varlığını incelemiş ve analiz etmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre ders kitaplarının içerisinde yer alan metinlerde daha fazla atasözü ve deyim yer verilmesi gerektiği ve etkinliklerin çeşitliliğinin sağlanabileceğine dair öneriler sunulmuştur (Yavuz, 2020).

Benzer şekilde Er, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında okutulan 4, 5 ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarının deprem açısından incelemesini yapmıştır. Araştırmada, sosyal bilgiler ders kitaplarında yer alan deprem eğitimi içeriğinin yeterli ölçüde olmadığı tespit edilmiştir (Er, 2023).

2.3. Kitaplar

Gençay, başta 17 Ağustos 1999 depremi olmak üzere Türkiye’de yaşanmış büyük depremler hakkında yazılmış şiirleri bir araya getiren bir şiir antolojisi çalışması yapmıştır. “Zalim Titreme (Deprem Şiirleri)” başlıklı kitapta 150’den fazla şairin şiirine yer verilmiştir (Gençay, 2005).

Necdet Teymur, 17 Ağustos 1999 depreminden sonra yazdığı şiirlerini “Deprem(de)Şiir” isimli şiir kitabında toplamıştır (Teymur, 2005).

6 Şubat 2023 tarihinde ülkemizin güneydoğusunda meydana gelen ve 11 ili etkileyen 2 büyük depremin ardından, bu 11 ilde yaşayan şairlerin kaleme aldıkları şiirler “Her Yanım Çılgılık” isimli kitapta derlenmiştir. Lütfi Bilir ve şair Celalettin Kurt tarafından hazırlanan eserde 96 şairin şiirleri bir araya toplanmıştır (Ö. Koç, 2023)

Ülkemizin deprem bölgesi olması, ülkemizde yapılan bilimsel ve sanatsal çalışmalara konu olmuştur. Zira elimizde var olan eserler, depremin topluma ve beşerî yapılara olan etkisini gözler önüne serer. Depremin topluma ve sanata olan etkisi, bu şekilde somutluk kazanır. Burada sanatın yansıtıcı rolü karşımıza çıkmaktadır. Edebiyat, ilk eserlerin verildiği dönemden günümüze kadar tüm tarihe tanıklık ve kaynaklık etmiştir. İyi veya kötü hemen her tür olaya dair bilgi, edebiyat aracılığıyla elde edilmiştir. Halkın içinden çıkıp halkı temsil etme görevini üstlenen halk şairleri ise bu noktada büyük rol oynar. Âşıkların duygularını dile getirdiği nazım biçimleri; içeriği, söz varlığı ve üslubu dolayısıyla halkın hâl ve hislerini yansıtması bakımından edebiyatın niteliğini göstermektedir.

Doğal afetler, tarih boyunca insanoğlunun başına gelmiş en büyük felaketlerdir. Arapça kökenli bir kelime olan afet, çeşitli doğa olaylarının sebep olduğu yıkım anlamına gelir (TDK,

2025). İnsanların yerleşim alanlarında maddi ve manevi büyük hasarlar meydana getiren doğal olaylardır. Bu olaylar, oluşma hızları ve kökenlerine göre ani gelişen ve yavaş gelişen olmak üzere iki gruba ayrılır. Yapılan gruplandırmaya göre deprem, kökenine göre jeolojik ve jeoteknik, gelişme hızına göre ani gelişen bir doğal afettir (Uzunçubuk, 2005). Bu sebeple verdiği hasarın psikolojik, sosyolojik ve fiziksel etkileri çok fazladır.

2.4. Türk Şiirinde Deprem

İnsan, yaşadığı felaketlerde çektiği ruhsal acıyı dışa vurma ve yazıya geçirme ihtiyacı hisseder. Bu sebeple tarih boyunca yazılan/söylenen ağıt ve şiirlere bakıldığında bunların bir evlilik, ayrılık, doğal felaket, hastalık veya savaş sonucu yaşanan ölümlerin ardından yazıldığı ve genel temanın elem, yas ve karanlık bir ruh hali üzerinde kurulu olduğu görülmektedir.

Sanatçı, her dönemde toplumun aynası olmuştur. Edebiyat ise yüzyıllardır insanların buhran anlarında kendilerini ifade etmek için başvurdukları en önemli sanat dalı olmuştur. Bu anlamda Anadolu'da toplum kültürünün temsilcisi olan ozanlar, âşıklar ve şairler; toplumun acısını, duygularını ve düşüncelerini ifade etmek ve kaygılarını dile getirmek gibi elzem bir görev üstlenmişlerdir. İnsanoğlunun yaşadığı felaketlerde insanların acısını dile getirme, manzumeler yazarak onların acısını hafifletme, üzüntü ve kederi aktarma gibi roller oynamışlardır. Günümüzde bu gelenek, teknolojik ve güncel ortamlar aracılığıyla hala devam etmektedir.

Türkiye, tarihi boyunca çok fazla depreme tanıklık etmiş ve yaşanan bu felaketlerde çok fazla can ve mal kaybına uğramıştır. Bu konu da sanatın her alanına –ve özellikle edebiyata– derinden nüfuz etmiştir. Bilhassa edebiyat ve şiirin en temel temalarından olan acı ve keder, ölüm konulu destan, şiir ve ağıtlar için de ön plandadır.

2.4.1. Halk Edebiyatı

Halk edebiyatı, kaynağını halkın kültüründen alan sözlü edebiyat geleneğidir. Manzum veya mensur yapıda eserler mevcuttur. Araştırmamıza konu olan deprem konulu ürünler, halk edebiyatı türleri ve biçimleri içerisinde de karşımıza çıkar.

Âşık edebiyatı, Türk edebiyatında 16.yy.dan günümüze süregelen, halk diliyle ve saz eşliğinde, âşıklar tarafından yazılıp söylenen şiirlere ve bu geleneğe verilen isimdir. Türk kültürünün önemli bir parçasıdır.

Âşıklar, halkı temsil eden ve sözcülük görevi üstlenmiş sanatçılardır. Bu sebeple halkın keder, acı, üzüntü ve sevincini dile getirmiş ve şiirlerinde bu konulara öncelikli olarak yer vermişlerdir. Türkiye tarihi boyunca toplumun büyük bir kesimini derinden etkileyen doğal afetler ve bilhassa depremler, âşık edebiyatı tür ve biçimlerine de konu olmuştur. Türk kültür tarihi içinde halkın acılarına ve problemlerine olan ortak âşıklar, ozan-baksı geleneğinden devrıldıkları kültürel mirasla geleneği her şartta ve konumda yaşatmaya çalışmışlardır (Özmen, 2023). Edebiyatımızda bu türe ait eserler karşımıza çıkar.

Destan, âşıkların savaş, kahramanlık, aşk, yas, mizah, macera, taşlama, hayvanlar gibi konuları anlattıkları halk edebiyatı nazım biçimidir. Âşık şiirinde deprem konulu pek çok destan yazılmış ve söylenmiştir. Âşık edebiyatında destan türünde yazılmış en eski eser Âşık Petre'nin destanıdır. 1766 İstanbul Depremi üzerine yazılmıştır. Üçer mısralık toplam 26 bentten oluşmaktadır. Türkçe olarak Ermeni harfleri ile kaleme alınmıştır (Özdemir, 2023a). Destanda deprem esnasında denizin yükselip taşıdığı; ev, han, hamam, cami gibi yapıların yıkıldığı ve çok fazla can kaybı olduğu ele alınmıştır. Âşık kimi yerde objektif kimi yerde ise kişisel ifadelerle yer vermiştir. Destanda, Allah karşısında kullukta hatalar edildiği, insanların günahlar işlediği ve bu sebeple Allah'ın insanlara ceza olarak deprem verdiği vurgulanmıştır. Bu afetten ders çıkarma ve Allah imanına çağrı vardır.

1766 İstanbul Depremi için yazılmış Ermeni Âşık Minas Ceryanoğlu'na ait bir şiir mevcuttur. 11 dördlükten oluşur. Aşığa göre yaşanan deprem, toplumun günahkâr olmasından dolayı gerçekleşmiştir. Bakışını İstanbul'dan tüm insanlığa çeviren âşık, yetmiş iki milletin yolundan şaştığı için yerin titrediğini, böylelikle düzenin bozulduğunu belirtir (Özdemir, 2023a).

Erzurum, deprem bölgesinde yer aldığından bu bölgede pek çok depreme maruz kalmıştır. Erzurum'da yaşamış Âşık Sümmanî'nin yazdığı deprem destanı da bu türde verilmiş örneklerdendir. 1893'lü yıllarda yaşanmış Tortum depremi hakkında yazılmıştır. Destanda depremin insanlar üzerindeki duygusal etkileri vurgulanmıştır.

1894 yılında gerçekleşen İstanbul depremi üzerine yazılmış, Âşık Halit'e ait bir destan mevcuttur. 22 dördlükten oluşur. Destanda depremin gerçekleşme zamanına, deprem anında

yaşananlara ve deprem sonrası insanların verdiği maddi ve manevi kayıplara dair ifadeler yer almaktadır.

1912’de Tekirdağ Şarköy-Mürefte bölgesinde meydana gelen büyük deprem sonrası “Soytarı” mahlaslı bir âşık tarafından söylenen ve bastırılan, otuz sekiz dördlükten oluşan destan niteliğinde bir manzume bulunmaktadır (Özdemir, 2023b).

Cumhuriyet tarihinde ülkemizde yaşanmış ilk büyük deprem 1939 Erzincan depremi olarak kayıtlara geçmiştir. Bu felaket için kaleme alınmış pek çok türde eser bulunmaktadır. Âşıklar da destan geleneği çerçevesinde bu felaketi ele almışlardır. Bunlardan biri “Firkatî” mahlaslı Tokatlı bir âşık tarafından kaleme alınmış olan Destan-ı Zelzele isimli destandır (Dündar, 2019). 39 dördlükten oluşan ve Tokat ağzı ile yazılmış olan destanda, deprem anında yaşananlar ve insanların bu felaketten nasıl etkilendiği üzerinde durulmuştur. Kayserili şair İsmail Hakkı Oral tarafından kaleme alınmış “Üç Destan” isimli eser de Erzincan depremi sonrası yazılmış destanlardandır. 11 sayfalık bu destan, 1942 telif tarihli. Alkan İspirli, bu eser üzerinde çalışmıştır (Alkan İspirli, 2012). Sivaslı Âşık Talibî ve Âşık Veysel de bu felaket için destan kaleme almış sanatçılardandır.

Erzincan Depremi ile alakalı, Âşıkların yazdığı/söylediği şiirlerin bir araya getirildiği iki kitap bulunmaktadır. İlki Bekir Sami Özsoy, Bayram Durbilmez ve Namık Aslan tarafından hazırlanan ve âşıkların şiirlerinin yer aldığı “Destanlarla Erzincan” (Özsoy vd., 1992) isimli çalışmadır (Bakırcı, 2023). Diğeri ise Ruhi Kara’nın hazırladığı “Erzincan’ın Göz Yaşları Deprem Ağıt ve Destanları” isimli kitaptır (Kara, 1994). Ruhi Kara bu çalışmasında Erzincan depremlerini konu alan halk şiiri örneklerini bir araya toplamıştır.

Türkiye’nin önemli sanayi bölgelerinden olan Marmara’da 17 Ağustos 1999’da meydana gelen deprem de ülke üzerinde pek çok yönden büyük etkilere yol açmıştır. Bu yıkıcı depremin ardından Âşık Abbasî, Âşık Rahim Sağlam, Derdiyâr, Dost Cemalî, Halil İbrahim Bacak, İbrahim Aydın, Ömer Tombul, Şükrü Karataş gibi isimler destan ve şiirler yazmış ve söylemişlerdir. 1999 Depremi sonrasında yazılan destan şiirlerinin bir araya toplandığı bir çalışma bulunmaktadır. Kaya, “Sivaslı Âşıkların Marmara Depremi ile İlgili Destanları” isimli çalışmasında Marmara Depremini çeşitli yönlerden değerlendiren Âşıkların şiirlerini bir araya getirerek ele almıştır (Kaya, 2006).

Bunlar dışında Âşık Ahmet Bayrak, Âşık Eyup Yavuzdeğer, Âşık Hüseyin Elikara, Murat Çobanoğlu, Âşık Reyhanî, Âşık Hafız Rahmi, Konak, Âşık Abbasî, Erol Ergani, Âşık Nuri Çırağı, Âşık Rahim Sağlam, Âlimî, Derdiyâr, Dost Cemalî gibi isimler de yurdun çeşitli

bölgelerinde meydana gelmiş yıkıcı depremlerden sonra destanlar yazmış/söylemişlerdir (Özdemir, 2023a) (Türkan, 2023). Cumhuriyet Dönemi'nde eser vermiş sanatçılar da ülkede meydana gelmiş büyük depremler sonrasında şiir ve destanlar kaleme almışlardır.

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli iki büyük deprem meydana gelmiş; toplam 11 ilin etkilenmesiyle 50 bine yakın kişi hayatını kaybetmiş ve 384.545 yapı yıkılmıştır. Deprem, medya ve toplum tarafından “Asrın Felaketi” şeklinde nitelendirilmiştir (Gemici, 2023). Depremin millet üzerinde sosyal, kültürel, psikolojik, ekonomik ve politik etkileri çok büyük olmuştur. Toplumumuzda bu denli yıkıcı etkiler bırakan bu felaketin ardından, diğer tüm toplumsal afetlerde olduğu gibi ülkenin âşıkları bu depreme dair şiir, destan ve ağıtlar kaleme almışlardır. Bunların büyük bir kısmı YouTube vb. elektronik içerik paylaşım organlarında sözlü olarak yayımlanmış şiirlerdir (Özdal, 2023).

Ağıtlar, ezgisel yapısıyla türkü niteliği barındıran, bireylerin zor anlarında acılarını dile getirmek amacıyla söyledikleri edebi sözlerdir. Ağıt, ağıtçılar, âşıklar veya kadınlar tarafından icra edilen; Türk kültüründe zengin örnekleri verilmiş, kültürel, edebî ve müzikal sözlü kültür ürünleridir. Genellikle sözlü eserlerde ölçü, kafiye, nazım birimi veya durak gibi şiirsel ahenk kurallarına uyulmamış, yazılı olanlarında ise 7, 8 veya 11’li hece ölçüsüne uyulmuştur.

Kaşgarlı Mahmud’un Dîvânu Lugâti’t-Türk isimli eserinde yer alan Alp Er Tonga Sagusu, Türk Edebiyatı’nın ilk ağıt örneği olarak kabul görmektedir. Aynı zamanda Türk destan edebiyatının en eski parçası kabul edilmektedir. Eski Anadolu Türkçesi sahasına ait Dede Korkut Kitabı’nda da ağıt niteliği taşıyan manzum parçalara rastlanmaktadır (Ergin, 2014).

İnsan, en çok acı çektiği ve çaresiz hissettiği anlarda ağıt yakmış ve yüreğinin sızısını bu şekilde dışa vurmuştur. Türk kültüründe ağıt yakmak bir ifade şekli ve temel bir ritüeldir. Türk toplumunda ağlamanın tek meşru sayıldığı zaman olağanüstü felaketlerin, ayrılıkların, en önemlisi de ölümlerin olduğu zamanlardır (Çakmak, 2016). Geçmişten bugüne kadar nesilden nesle aktarıla gelmiş, gelenek bu şekilde korunmuştur.

Ağıtlar, halk edebiyatı ürünleri olarak kabul edilmektedir. Tamamı anonim ürünler olmasalar da bu gelenek nesilden nesile günümüze kadar aktarılmış ve korunmuştur. Çünkü insanlık asırlardır pek çok acı türüne şahit olmuş ve duygusal anlamda en yüklü olduğu anlarda ağıt yakmıştır. Bu da bu türe ait ürünlerin çeşit ve sayılarının artmasına sebep olmuştur. Öyle ki yakılan ağıtlara bakıldığında her türlü ölüm ve kayba dair ağıtlar olduğu dikkat çeker. Destanlarda olduğu gibi ağıtlarda da deprem, insanımızın en çok ağıt yakma/söyleme sebeplerinden biri olmuştur. Bu alanda literatür incelendiğinde deprem konusunda yakılmış

veya yazılmış pek çok ağıt karşımıza çıkar. Bu konuda yazılmış destanların pek çoğu ağıt niteliği de taşıyor olsa da sözlü olarak elde edilen ve yazıya geçirilen ağıt örnekleri de mevcuttur.

2.4.2. Klasik Türk Edebiyatı

Türklerin İslamiyet’i kabul ettikten sonra oluşturdukları ve Tanzimat edebiyatı dönemine kadar varlığını devam ettiren edebiyata Klasik Türk Edebiyatı adı verilir. Bu dönem edebiyatına “Divan Edebiyatı” da denilmiştir.

Bilinen ilk deprem kitabı Ahmed b. Receb El-Konstantinî tarafından yazılan “Risâle-i Zelzele”dir. Eserde 1719 İstanbul depreminin şiddeti ve etkileri konusunda bilgi verilmektedir. Bunun yanında Bursalı Gökmenzâde Hacı Çelebi’nin “İşâretnümâ” adlı eseri, Ahmet Tevfik Bey’in "Hareket-i Arz ve Esbâb-ı Zuhuru Hakkında Meşâhir-i Erbâb-ı Fünundan Bazılarının Akvâli" eseri, Halil Ethem'in "Hareket-i Arz'a Dair Birkaç Söz" isimli eseri, Ali Muzaffer Bey'in “Zelzele Hakkında Malumat” isimli eseri de depremle alakalı basılan eserlerden bazılarıdır (Akın, 2011).

Klasik Türk edebiyatında da deprem konusuna değinen şiirler mevcuttur. XVII. yy. divan şairlerinden Sâbir Parsâ deprem konulu tarih manzumeleri yazmıştır. XVI. yy. şairlerinden Gelibolulu Sun’î’nin Gelibolu’da yaşanmış bir deprem hakkında bir tarih manzumesi bulunmaktadır. XVIII. yüzyıl sanatçılarından Kilisli Mustafa Ruhî Efendi, Şam depremiyle alakalı 44 beyitlik “Zelzele Manzumesi” isimli kasidesini yazmıştır (Yıldız, 2022). Son dönem divan şairi Sofuzâde Tevfik Efendi, 1939 ve 1940 yıllarında Kastamonu ve Erzincan’da yaşanan sel ve deprem felaketlerinde kaybedilen canlar için manzumeler kaleme almıştır (Yıldız, 2022). Derviş Muhammed Emîn’in 81 beyitlik *Zelzele-nâme Berâ-yı İnhidâm-ı Ebniye-i Şehr-i Edirne Hafızanallah Minhâ* isimli zelzelenâmesi bulunmaktadır (Yıldız, 2022). Eserde, 1752 yılında Edirne’de meydana gelen büyük deprem tasvir edilmiştir.

Divan şiirlerinin genel tema ve içeriğine bakıldığında hepsinin sosyal eleştiri mahiyeti taşıdığı fark edilir. Zira halk şiirlerinde olduğu gibi divan şiirlerinde de insanların günahkâr oldukları veya fitne sahibi oldukları; bunun sonucunda da Allah’ın kullarını cezalandırmak için deprem meydana getirdiği ifade edilmektedir.

2.4.3. Batı Etkisinde Türk Şiiri

Tanzimat sonrası Türk edebiyatında şairlerin sosyal konulara ağırlık verdiği görülmektedir. Bu dönemin önde gelen şairleri, kendi zamanlarında yaşanmış depremlere karşı duyarsız kalmamış ve şiirlerinde bu konu hakkında ifadelere yer vermişlerdir.

Modern sahada eser vermiş sanatçılar da ülkede meydana gelmiş büyük depremler sonrasında şiirler kaleme almışlardır. Tevfik Fikret, modern Türk şiirinde deprem konusuna yer veren ilk isimlerdendir. Tevfik Fikret 1894 İstanbul Depremi için “Zelzele” şiirini, 1898 Balıkesir Depremi için 24 mısradan oluşan “Verin Zavallılara” şiirini, Aydın depremedeleri için ise “Aydın Felaketzedegâni İçin” şiirini yazmıştır (Demiryürek, 2003). Fikret, bu şiirlerinde depremedelere olan acıma duygusunu yansıtmış ve yardım çağrısında bulunmuştur (Geçer, 2023). Osman Yüksel Serdengeçti, 1939 Erzincan Depremi ile ilgili olarak “Erzincan Destanı” isimli şiiri yazmıştır. Sanatçının bu şiiri, “Bu Millet Neden Ağlar?” isimli kitabında yayımlanmıştır (Serdengeçti, 1986, s. 76). Depremin ertesi gününde Tan Gazetesi’nde dönemin önemli sanatçılarından Nazım Hikmet Ran’ın “Kara Haber” isimli şiiri, “Kesemde verecek şeyim yok, ancak yüreğimden verebildim. N. H.” dipnotuyla yayımlanmıştır (Geçer, 2023). Zeki Ömer Defne “Bu Memleket Böyle Ağlar” isimli şiirini, Cevdet Kudret Solok “Zelzeleden Sonra” şiirini, Halide Nusret Zorlutuna “Vah Erzincan” şiirini yazmışlardır (Kara, 1994).

Fethi Tevetoğlu ‘nun “Erzincanlı Bir Terhis Askerinin Çilesi” başlıklı şiiri Ülkü dergisinin 84 numaralı sayısında yayımlanmıştır. Dokuz bentten oluşan şiir, tezkere sonrası memleketi Erzincan’a dönen bir askerin ağzından söylenir. “Manzumenin geneline yayılan duygu, yıkıcı bir deprem ve dolayısıyla ölüm karşısında insanın çaresizliği, çırpınışı, acı çekmesi ve elbette sevdiklerinden ayrılmanın dayanılmaz acısıdır” (Geçer, 2023). Ülkü dergisinin yine 84. sayısında Ceyhun Kansu tarafından kaleme alınan “Erzincan Türküsü” başlıklı şiir ile Hikmet Turhan Dağlıoğlu’nun kaleme aldığı “Başın Sağ Olsun” başlıklı şiir yayımlanmıştır.

Erzincan depreminden sonra Anadolu gazetesi de depreme dair haberler yapmış ve depremi konu eden şiirlerin yayımlanmasında öncülük etmiştir. Orhan Rahmi Gökçe’nin “Ölen Kardeşlerin Arkasından” isimli şiiri ve Ahsen Gürtin’in “Felaket Karşısında” başlıklı şiiri burada yayımlanan deprem konulu şiirlerden bazılarıdır (Geçer, 2023).

1939 Erzincan Depremi için kayıtsız kalmayan şairlerimizden olan Faruk Nafiz’in “Zelzele” şiiri de bu dönemde Yedigün dergisinde yayımlanmıştır (Geçer, 2023).

2.5. Ruhi Kara ve Erzincan'ın Göz Yaşları

Dr. Ruhi Kara, 1954 yılında Erzincan'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Erzincan'da yaptı. Yüksek öğrenimini Erzurum Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde tamamlayarak 1976 yılında mezun oldu. 1976 yılında Kemah Lisesi'nde, 1977-1988 yılları arasında Erzincan Ticaret Lisesi'nde edebiyat öğretmenliği ve idarecilik yaptı. 1988 yılında kurum değiştirerek Erzincan Kültür Merkezi Müdürlüğü ve 1989 yılında da İl Kültür Müdürlüğü görevine atandı. İl Kültür Müdürlüğü görevinde bulunduğu yıllarda Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yüksek lisans yaparak "Erzincan Efsaneleri Üzerine Bir Araştırma" adlı tezi ile Edebiyat Uzmanı, "Erzincan Masalları" adlı doktora tezi ile de Türk Halk Bilimi (folklor) dalında Bilim Doktoru unvanını aldı. İl Kültür Müdürlüğünde sekiz yıl görev yaptıktan sonra 1997 yılında Atatürk Üniversitesi Erzincan Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü Halk Edebiyatı yardımcı doçentliğine, daha sonra Dekan Yardımcılığı ve Güzel Sanatlar Eğitimi Bölüm Başkanlığına atandı. Halen Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümünde Dr. öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

"Tarım Orman", "Deprem ve Erzincan", "Erzincan Efsaneleri Üzerine Bir Araştırma", "Erzincan'ın Göz Yaşları (Deprem Ağıt ve Destanları)", "Erzincan Manileri", "Destan", "Erzincan Adı Üzerine", "Erzincan Efsanelerinden Örnekler", "Âşık Murat Çobanoğlu'nun Şiirlerinde Nasihat", "Erzincan Folklorunda Halk Hikâyeleri" Kara'nın yayımlanmış kitaplarıdır. Erzincan folkloruna dair pek çok önemli çalışma yapmıştır.

Erzincan'ın Göz Yaşları (Deprem Ağıt ve Destanları) adlı eser, Ruhi Kara'nın derlediği, 1993 yılında basılmış, deprem konulu ağıt ve destanların bir araya getirildiği bir derleme çalışmasıdır. Kitapta, Erzincan'da meydana gelmiş büyük depremler (1939, 1983 ve 1992) sonrasında yazılmış 170 adet ağıt ve destan yer almaktadır. Bu şiirlerin 35'i 1939 depremi için, 3'ü 1989 depremi için, 132'si ise 1992 depremi için yazılmıştır. Eserde yer alan şiirler, şairlerinin soy isimlerine göre alfabetik sıralanmıştır.

Eserin ortaya çıkması için Kara'nın eserin önsözünde belirttiği üzere, Bekir Sami Özsoy, Namık Aslan ve Bayram Durbilmez ülke genelinde âşık ve şairlerin depremleri konu alan ağıt ve destanlar kaleme alıp iletmeleri için bir duyuru yapmış, elde edilen şiirler bu kitapta bir araya toplanmıştır (Kara, 1994).

2.6. Söz Varlığı

Söz varlığı, bir dildeki sözlerin bütünü; söz hazinesi, söz dağarcığı, kelime hazinesi, kelime kadrosu, vokabüler olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2025). Söz varlığı, bir dilin içerisinde bulunan ve dilin kullanımında yer alan tüm sözcüklerin toplamıdır. Bir dilin söz varlığı, yalnızca o dilin sözcüklerini değil, deyimlerin, kalıp sözlerin, kalıplaşmış sözlerin, atasözlerinin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütünü ifade etmektedir (Aksan, 2006).

Söz varlığı, dilbilgisel açıdan kelime hazinesi veya kelime dağarcığı olarak adlandırılır. Söz varlığı çalışmaları, bir dilin kelime hazinesini irdeleyerek söz dağarcığının yapılarını, kökenlerini ve kullanım çeşitliliğini inceleyen leksikoloji tarafından ele alınır. Bir dilin, bir dönemin, bir lehçenin, belli bir türdeki eserlerin, bir metnin, bir yazarın, bir zümrenin söz varlığı üzerine incelemelerde bulunmak mümkündür (Özbek, 2015). Bu sebeple ülkemizde yapılmış söz varlığı çalışmaları oldukça fazla sayıda ve oldukça çeşitlidir.

Söz varlığı çalışmalarında bazı temel kaynaklar esas alınır. Aksan'ın (2006) “Türkçenin Sözvarlığı” isimli çalışması, Türkçenin söz varlığına dair dil bilimsel tespitlerde bulunduğu, Türkiye Türkçesinin gelişimini ortaya koyduğu çok önemli bir kaynaktır (s. 5). Dil bilim ve söz varlığı alanlarında çalışma yapacak araştırmacılar için Türkçenin söz varlığı unsurlarına dair rehber niteliğinde bir eserdir.

Türkçenin söz varlığına dair yapılan çalışmalara bakıldığında Joe E. Pierce'in *A Statistical Study Of Grammar And Lexicon In Turkish And Sahaptin (Klikitat)* isimli çalışması ile Göz'ün 1995-2000 yıllarını kapsayan *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü* isimli eseri bu konuda öncü eserlerdendir (Göz, 2003; Pierce, 1963).

Gökhan Ölker'e ait “*Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası)*” adlı kelime sıklığı çalışması da bu alanda öncü eserlerdendir (Ölker, 2011). Çalışmada 1.000.000 kelimelik havuzdan, uygulanan işlemlerin sonrasında 929.015 kelime değerlendirmeye alınmıştır. Toplam 26.425 madde başı kelime ortaya çıkmıştır (Ölker, 2011, s. 25).

BÖLÜM 3

3.YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araç ve teknikleri ve veri analizi başlıklarına yer verilecektir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nitel bir araştırma olup doküman incelemesi çalışmasıdır. Doküman incelemesi araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2021).

3.2. Araştırmanın Örneklemi

Araştırmanın örneklemini, Ruhi Kara'nın derlediği Erzincan'ın Göz Yaşları isimli kitap ile ortaöğretim 9,10,11 ve 12. sınıf Türk Dili ve Edebiyatı ders kitapları oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri

Çalışmada veri toplama aracı olarak Erzincan'ın Göz Yaşları isimli kitaptaki ağıt ve destanlar ile 9, 10, 11 ve 12. sınıf Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarının içerikleri kullanılmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Çalışmada, betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. “İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir teknik olarak tanımlanır” (Büyüköztürk vd., 2014).

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

Bu bölümde, araştırmanın problemi ve alt problemlerine dair bulgulara yer verilmiştir.

1.“Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarında deprem içeriği nasıl ve ne kadar yer almıştır?” alt problemine ilişkin bulgular:

4.1. Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarında Deprem Unsurları

Çalışmada 2024-2025 eğitim-öğretim yılında ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı derslerinde okutulan ders kitapları içerisinde “deprem” ve “zelzele” kelimeleri taranmıştır. Bu tarama sonuçlarına göre tespit edilen bulgular şu şekildedir:

4.1.1. 9.Sınıf (MEB)

2024-2025 eğitim-öğretim yılı Milli Eğitim Bakanlığı basımı 9.sınıf Türk Dili ve Edebiyatı dersine ait ders kitabı incelendiğinde 1 adet örneğe rastlanmıştır. Bu örnek “Bir Yolcuya” isimli şiirin bir dizesidir.

“Bu tümsek, koparken büyük zelzele” (s. 20)

Örnekte geçen “zelzele” kelimesi mecazî bir anlamda kullanılmış olup deprem kavramının gerçek manasını karşılamamaktadır.

4.1.2. 10.Sınıf (MEB)

Milli Eğitim Bakanlığı 10.sınıf Türk Dili ve Edebiyatı ders kitabı tarandığında depremle alakalı olan şu örneklere rastlanmıştır:

“Destanlarda önemli şahsiyetlerin maceraları veya toplumu derinden etkileyen sel, deprem, savaş gibi olaylar anlatılır.” (s. 97)

Bu örnekte destan kavramının tanımı yapılırken destanda anlatılan olayların konuları sıralanmış ve “deprem” kelimesi bu örnek içerisinde yer almıştır. Deprem bilinci veya deprem afetine dair bir içerik değildir.

“Sur üzerindeki kâfirler kıyamet koptuğunu sandılar. Zemin ve surlar bir zaman zelzeleye tutulmuş gibi sallandı.” (s. 47)

Örnekteki cümle kitapta yer alan bir hikâyeye metninden alınmıştır. Yine bu cümle de depremle ilintili bir cümle olmayıp bir benzetme niteliğindedir. Milli Eğitim Bakanlığı 10.sınıf Türk Dili ve Edebiyatı ders kitabında bulunan depremle alakalı örnek sayısı 2’dir.

4.1.3. 10.Sınıf (Beşgen Yayınları)

10.sınıf Türk Dili ve Edebiyatı derslerinde okutulan Beşgen Yayınları’na ait ders kitabında tespit edilen örnekler şunlardır:

“Destan ise genellikle 11’li hece ölçüsü ve dörtlüklerle söylenen; savaş, deprem, yangın gibi toplumsal olayları konu edinen nazım biçimidir.” (s. 113)

“Deprem’in toplumda bıraktığı etki, insanların çaresizliği resmî kayıtlarda bulunmayan ancak edebiyatçıların eserlerinde yansıtılabileceği bir manzaradır.” (s. 15)

Bulunan ilk örnekte görüldüğü üzere MEB ders kitabında olduğu gibi destan konusunda tanım yapılırken “deprem” kelimesi geçmiştir. Depremle alakalı bir bilgi verilmemiştir.

İkinci örnekte Nazım Hikmet’in Balıkesir Depremi sonrasında kaleme aldığı “Verin Zavallılara” isimli şiiri hakkında bilgi verilmiş ve sonrasında bu cümle ile desteklenmiştir. Bu kitapta tespit edilen depremle alakalı örnek sayısı 2’dir.

4.1.4. 11.Sınıf (MEB)

11.sınıf Milli Eğitim Bakanlığı’na ait Türk Dili ve Edebiyatı kitabında depremle ilintili unsurlar incelendiğinde tespit edilen bulguların sayısı 3’tür.

İlk cümle, kitabın ölçme ve değerlendirme kısmında hazırlanan soruların çeldiricileri arasında bulunan bir örnek cümledir. Cümle içeriği deprem bilincini sağlamak açısından etkili bir cümledir.

“Depremi bilmek değil hazırlıklı olmak mümkündür.” (s. 265)

Bulunan ikinci cümle Mehmet Emin Yurdakul'un "Şehîd Yâhud Osman'ın Yüreği" isimli şiirde geçmektedir. Bu dizede 'zelzele' kelimesi şiirsel anlamda kullanılmıştır. Şiirin açıklamasında da belirtildiği üzere şiirde Kurtuluş Savaşı sonrası Anadolu'da meydana gelen ağır yıkımlar resmedilmiştir. Dolayısıyla depremin gerçek ve terim anlamıyla alakalı bir örnek söz konusu değildir.

"O gündeki bir zelzele düzlemiştir mezarım." (s. 87)

Kitapta tespit edilen 3.örneğin yer aldığı metin, İstanbul depremi ile alakalı bir anı metnidir. Metinde "zelzele" kelimesi gerçek anlamıyla kullanılmıştır. Metinde deprem anında neler yaşandığı diyaloglar ile aktarılmış, deprem anında köprüye toplanan insanların sayısı hususunda tartışmaya giren kişiler aracılığıyla depremin etkileri aktarılmıştır.

"Kapının sağ tarafında bazısı giyimli, birtakımı da gecelik entarileri, şam hırkaları ile dört beş kişi, İstanbul'un son büyük zelzelesinden konuşuyorlardı". (s. 42)

4.1.5. 11.Sınıf (Gizem Yayıncılık)

Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarından 11.sınıf Gizem Yayıncılık kitabı tarandığında "deprem" veya "zelzele" kelimelerinin yer aldığı 5 örnek tespit edilmiştir. Bunlardan ilki ölçme değerlendirme etkinliklerinde bir sorunun öncüllerinde yer almıştır.

"Bu nedenle depreme her zaman hazırlıklı olmalıyız." (S. 308)

11.sınıf Türk Dili ve Edebiyatı MEB ders kitabında yer alan şiir dizesi Gizem Yayıncılık'a ait ders kitabında da örnek olarak yer bulmuştur.

"O gündeki bir zelzele düzlemiştir mezarım!" (s. 121)

Tespit edilen bir diğer örnek okuma metni içerisinde yer almaktadır. Afet adı olarak kullanılmış, örneklendirilmiş ve bir sonraki cümlede de bu cümledeki yargı sonuçlandırılmıştır.

“Bunlar, Allaktan ya bir zelzele, ya bir tufan beklemekte idiler, ta ki, o gece eğlencelerine yetişilmesin de ortada mesele kalmasın diye.” (s. 192)

“Lâkin, ne tufan oldu, ne zelzele...” (s. 192)

11. sınıf Gizem Yayıncılık ders kitabının içinde yer alan deprem örneklerinin sonuncusu olan dizeler, Mehmet Akif’in *Çanakkale Şehitlerine* isimli şiirinden alınmıştır.

“Öteden sâikalar parçalıyor âfâkı:
Beriden zelzeleler kaldırıyor a’makı...” (s. 268)

4.1.6.12. Sınıf (MEB)

2024-2025 eğitim-öğretim yılında okutulan Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarından, içerisinde depreme ait kelime ve unsur tespit edilebilen son kitap 12.sınıf Türk Dili ve Edebiyatı MEB ders kitabıdır. Taranan kitapta bulunan ilk örnek doğrudan deprem ile ilgili olmayıp, şair ve yazarlar hakkında bilgi veren bir metindir.

“Şair ve yazarlarımızdan çoğunun oturmuş oldukları evler, ya bir yangında yok olup gitmiş, ya bir depremde yeryüzünden silinmiştir.” (s. 228)

12.sınıf MEB kitabında rastlanan bir diğer örnek Hüseyin Atlansoy’un *Yüzümdeki Eşik* isimli şiirinde yer almaktadır. Şiirde geçen “deprem” kelimesi gerçek anlamında kullanılmamış, şiirsel bir bağlamda kullanılmıştır.

“Siz
bilirsiniz gökyüzünün gölgemsi mavisini
denizin toprağın ve anıların depremini” (s. 122)

12.Sınıf Türk Dili ve Edebiyatı ders kitabında tespit edilen son deprem unsuru, Yaşar Kemal’in *Yer Demir Gök Bakır* isimli eserinden alınmış bir metinde geçmektedir. Cümlede “zelzele” kelimesi bir benzetme amacıyla kullanılmıştır. Zelzelenin etkisi ile benzerlik ilişkisi kurulmuştur.

“Bir şey ölmüştü sanki, bir zelzelede tüm köy yıkılmış, açıkta kalmışlardı.” (s. 150)

2. “Ruhi Kara’nın Erzincan’ın Göz Yaşları şiir kitabında yer alan ağıt ve destanlar hangi söz varlığı unsurlarını içermektedir?” alt problemine ilişkin bulgular:

4.2. SÖZ VARLIĞI

Söz varlığı incelenen “Erzincan’ın Göz Yaşları” isimli eserdeki şiirler, öncelikle tarayıcı ile dijital ortama aktarılıp bu metinlere ait kelimeler Simple Concordance isimli program ile dizildi. Daha sonra programın madde başı olarak algıladığı her bir kelime, metin içindeki bağlamlarına göre analiz edilerek listelendi. Ölker’in de (2011) çalışmasında “eş sesli kelimeler” başlığıyla verdiği, eş sesli olan fakat eş anlamlı olmayan kelimeler tespit edilip bağlamlarına göre ayrıştırıldı ve numaralandırıldı. Madde başı olarak alınan tüm kelimelerde Türk Dil Kurumu internet sitesi esas alındı. TDK sözlüğünde yer almayan, ağız özelliği gösteren, farklı şekillerde türetilen kelimeler de olduğu gibi aktarıldı.

4.2.1. Kelime ve Kelime Grupları (Alfabetik)

a 8	açım 1	ağıl 1
aba 1	açlık 2	ağılamak 1
abıhayat 22	açmak 58	ağır 10
abid 1	ad 16	ağır ağır 1
acaba 3	adalet 6	ağırlamak 2
acep 9	adam 6	ağırlık 1
acı 128	adamak 5	ağıt 26
acı acı 4	Adana 1	ağız 12
acı çekmek 1	adem 1	ağızsız 1
acıklı 1	adeta 3	ağılama 3
acılı 4	adım 3	ağılamak 265
acıma 2	adres 1	ağılanmak 1
acımak 13	af 1	ağılaşmak 5
acınmak 1	afat 10	ağılatmak 10
aciz 1	afet 22	ağılaya ağılaya 1
acizlik 1	affetmek 1	ağımak 2
aç 4	ağ I (örgü) 1	ağıuçan 1
açık 4	ağ II (zehir) 1	ağıyar 1
açıkgöz 1	ağa 5	ah 65
açıklamak 1	ağaç 17	ah çekmek 8
açılmak 10	ağarmak 3	ah etmek 3

ah ü enin 1	alem 9	anasız 4
aha 2	alev 6	ancak 3
ahali 1	alevlenmek 2	andırmak 1
ahır 2	alıcı 1	anı 5
ahir 3	alın 15	anımsatmak 1
ahlak 1	alın yazısı 2	anında 2
ahret 1	alışmak 3	aniden 8
ahuzar 1	alim 2	Ankara 3
ahval 1	alkan 2	anlamak 15
aile 3	Allah 96	anlaşılmak 1
ak 10	Allah allah 2	anlat-ı pak-i tüncina 1
akarsu 2	Allahuekber 8	anlatılmak 2
akıbet 1	allanmak 1	anlatma 2
akıl 12	almak 83	anlatmak 4
akış 1	Alman 1	anlık 1
akıtmak 3	Almanya 3	anmak 5
akmak 15	alt 45	anne 26
akmak 30	altı 28	annecik 4
akraba 2	altın 4	ansız 2
akşam 24	altmış 4	ansızın 3
akvaryum 1	ama 6	apansız 1
al 13	amade 1	apartman 1
al al 1	aman 14	aptallaşmak 1
ala 1	aman aman 1	ara ara 2
alabildiğine 1	amansız 1	ara sıra 1
alacak 1	Amasya 5	araba 1
alaman 1	ambulans 5	arada bir 1
alamet 3	amin 4	aramak 35
alan 4	amma 6	aranmak 2
alarm 3	an 66	arasat 2
alav 1	ana 110	arı 4
alay 1	anababa 1	arıza 1
alçı 1	anacık 1	arka 5
aldırmak 1	anarşist 1	arkadaş 9

armağan 1	atılmak 2	azgın 1
armut 1	atlamak 2	azıcık 1
arş 9	atmak 10	azık 2
arş-ı âlâ 1	avaz 1	azim 1
art 7	avcı 2	aziz 2
art arda 1	avlamak 2	azmak 4
artı 1	avuç 2	azrail 11
artık 36	avutmak 1	baba 86
artırmak 1	ay I (zaman) 30	babacık 5
artmak 1	ay II (kamer) 3	babasız 4
arz (yeryüzü) 3	ayak 15	baca 6
arz etmek 2	ayakta 4	bacak 10
arzu 2	ayan 1	bacaksız 1
asa 2	ayarlı 1	bacı 24
asayiş 1	ayaz 2	bad 1
asfalt 1	aydın 4	bade 1
asıl 19	aydınlattırmak 1	badem 2
asır 5	aydınlık 1	bad-ı sarsar 1
asil 1	ayırmak 3	bağ I (ilişki) 1
asker 7	aylık 2	bağ II (bahçe) 73
asla 5	aynı 1	bağır 39
aslan 2	ayran 1	bağırış 1
aslında 1	ayransız 1	bağırmak 7
asmak 1	ayrı 2	bağışlamak 13
asuman 4	ayrı ayrı 1	bağlamak 20
aş 13	ayrılık 5	bağlanmak 2
âşık 12	ayrılmak 19	bağlantı 1
aşıra 1	ayvan 1	bağlatmak 1
aşk 7	ayyuk 1	bağlı 4
aşmak 9	az 6	bağlık 4
at 5	az kaldı 3	bağrışmak 3
ata 7	aza 1	bahane 1
ateş 22	azalmak 2	bahar 45
ateşsiz 1	azap 4	bahçe 42

bahçeli 1	basit 1	beklenmek 3
bahçelik 1	basmak 15	bekleşmek 1
bahis 1	baş 102	bekletmek 1
bahsetmek 1	başak 1	bel 34
baht 2	başka 13	bela 18
bahtı kara 2	başkent 1	belalı 2
bahtı karalı 2	başlamak 23	belde 2
bahtiyar 2	başlangıç 2	belediye 2
bakılmak 1	başsız 1	belemek 1
bakım 1	baştan başa 4	belenmek 3
bakır 1	baştan sona 1	belirsizlik 1
bakırcı 1	batakhane 1	belki 9
bakış 2	batı 5	belli 8
baki 2	batıl 1	bellisiz 1
bakire 1	batın 1	bembeyaz 1
bakkal 1	batırmak 4	ben 113
bakma 1	batmak 18	benlik 4
bakmak 57	battaniye 2	bent 1
bal 7	bayan 1	benzemek 7
balçık 1	bayılmak 2	beraber 6
bana 15	baykuş 14	beraberce 1
bank 1	bayrak 4	beraberlik 1
banka 5	bayram 17	berbat 2
bar 12	bazan 6	bereket 1
baran 1	bazı 14	bereketli 1
Barbaros 1	be 1	bereli 1
bardak 2	bebe 3	beri 4
bargâh-ı Mevlâ 1	bebek 4	berrak 1
barhana 1	bed 1	besbelli 2
barındırmak 2	bedel 4	beş 22
bari 4	beden 8	beşik 5
bark 2	behey 2	beşinci 2
barksız 7	bekçi 7	beter 8
barut 2	beklemek 22	beti benzi solmak 1

beton 24	binde bir 1	bolluk 1
bey 14	binlerce 21	bomba 1
beyaz 16	binmek 4	bomboş 2
beygir 1	bir 520	bora 3
beyhude 1	bir anda 2	boran 1
beyin 2	bir bir 4	borç 2
beyzade 1	bir şey 5	boru 1
bez 2	bir türlü 3	bostan 4
bezemek 2	biraz 10	boş 9
bezen 1	birbiri 17	boşalmak 3
bezmek 1	birçok 5	boşaltmak 1
bıçak 1	birden 18	boşanmak 1
bıkmak 2	birdenbire 4	boşlamak 1
bıktırmak 1	birer birer 1	boşluk 2
bırakmak 16	biri 12	boy 3
bıraktırmak 1	birisi 4	boyamak 1
biber 1	birkaç 5	boyanmak 4
biçare 3	birlik 4	boydan boya 2
biçilmek 3	birlikte 11	boylu 1
biçim 1	birliktelik 1	boyun 26
biçmek 5	bisiklet 1	bozgun 1
bile 14	biteviye 2	bozkır 1
bilek 1	bitkinsizleştirmek 1	bozmak 5
bilet 1	bitmek 45	bozuk 4
bilim 2	bitpazarı 1	bozulmak 13
bilimsiz 1	biz 146	böcek 1
bilinmek 6	bizzat 2	böğrüşmek 1
billah 1	boğaz 1	bölmek 1
billur 1	boğmak 10	bölünmek 1
billur billur 1	boğuk 1	bölüşmek 1
bilmek 46	boğulmak 5	börek 1
bin 49	boğuşmak 1	böyle 72
bin bir 1	bol 2	böylece 1
bina 54	bol bol 1	böylesi 3

böyünmek 1	bürünmek 4	Cenabıhak 1
bu 390	büryan 1	Cenabımevla 1
bu yüzden 1	büsbütün 1	Cenabısübhan 1
bucak 1	büst 1	cenaze 4
bucak bucak 1	bütün 53	cendere 1
budamak 1	büyük 46	cennet 16
budanmak 1	büyülü 1	cenup 1
bugün 12	büyüme 2	cereyan 2
buğuz 1	cabası 1	cesaret 1
bulanık 1	cadde 17	ceset 18
bulanmak 6	cahil 1	cesur 2
buldozer 1	cam 4	cevap 1
buldurmak 1	cami 20	ceza 2
bulma 1	cami-i paki 1	cıvıl cıvıl 4
bulmak 40	can 312	cigara 1
bulunmak 3	can alıcı 1	çiğır 39
buluşmak 1	can dostu 1	cihan 13
bulut 14	can korkusu 1	cilve 1
bunca 22	can vermek 14	cinnet 1
bur(a)da 16	canan 9	civan 9
bura 17	canavar 3	civar 1
burada 8	candan 2	civelek 1
buram buram 1	canevi 2	çoşkun 4
burç 1	cani 1	çoşmak 7
buruk 4	cankurtaran 2	cuma 15
burun 2	canlanmak 7	cumartesi 1
buruşturmak 1	canlı 11	cümbüşlü 1
buz 5	cansız 4	cümle 2
buzlu 1	cayır cayır 1	cüret 1
bükme 25	cazibeli 1	cürm-i mazi 1
bükük 7	cefa 3	çaba 2
bükölmek 7	cehennem 6	çabalamak 2
bülbül 36	cem 1	çabuk 4
büröme 4	cemaat 3	çadır 32

çağ 9	çekmek 39	çırpınmak 4
çağırarak 4	çelik 1	çırpmak 2
çağlamak 15	çene 1	çiçeği burnunda 2
çağrı 1	çer çöp 1	çiçek 35
çağrışmak 1	çerçevelemek 1	çiçek çiçek 1
çakıl 1	çeşit 1	çiçeksiz 1
çalınmak 2	çeşit çeşit 1	çiftçi 1
çalışkan 1	çeşm 1	çifte 2
çalışmak 11	çeşme 2	çile 29
çalkalanmak 2	çetin 2	çileli 1
çalmak 19	çevirmek 9	çimento 1
çamur 6	çevre 3	çizili 1
çanak 1	çevrelemek 1	çoban 6
çar 2	çevrilmek 2	çocuk 19
çarçabuk 1	çeyiz 3	çocukluk 2
çare 13	çiban 1	çoğalmak 4
çaresiz 10	çiğ 5	çoğu 13
çaresizlik 4	çığlık 9	çok 87
çarh-ı gerdûn 1	çığlık çığlığa 1	çokça 1
çarık 1	çığlık çığlık 2	çokları 1
çariyar 1	çığrışmak 1	çorap 2
çark 2	çıkarmak 3	çökmek 47
çarkıdevran 2	çıkarmak 7	çöküntü 1
çarkıfelek 1	çıkartılmak 1	çöküvermek 1
çarpmak 2	çıkılmak 1	çöl 5
çarşı 12	çıkma 2	çöp 1
çatlamak 4	çıkma 56	çörek 1
çatmak 3	çılginlik 1	çözmek 1
çavuş 1	çıplak 2	çözölmek 3
çay 3	çıra 1	çukur 4
çehre 2	çıra çıra 2	çünkü 4
çekici 1	çırağ 1	çürük 1
çekiç 1	çirak 1	dadaş 1
çekilmek 8	çırpınış 1	dağ 91

dağ başı 2	darü'l-eman 1	demek II (anlaşılan) 2
dağ taş 5	dava 2	demir 4
dağılmak 4	davar 2	denemek 2
dağıtmak 5	davet 1	deniz 5
dağlamak 15	davetli 1	denk 1
dağlanmak 1	davul 1	denmek 1
dağlatmak 3	dayanılmak 1	deprem 148
dağlık 4	dayanılmaz 2	depremlü 4
daha 53	dayanmak 32	depreşmek 5
daha daha 2	dayı 1	depreştirmek 1
dahi 3	dede 3	dere 4
daim 2	def ü refi' 1	derece 1
daima 2	defa 5	dergâh 1
daire 1	define 1	deri 2
dakika 4	defne 1	derili 1
dal 18	defnedilmek 1	derilmek 1
daldırma 1	defnetmek 1	derin 8
dalga 3	defter 4	derinden 3
dalgın 1	değersiz 1	derinlik 2
dallanmak 1	değil 55	derken 5
dalmak 10	değirmen 2	derman 6
dam 10	değişmek 3	dermek 4
damar 3	değiştirmek 2	dernek 2
damat 2	değmek 19	ders 4
damla 2	dehşet 6	dert 60
damlamak 1	dek 4	dertli 24
dana 3	deli 12	dertsiz 1
danışmak 1	delikanlı 3	derya 3
dar 11	delinmek 1	dest 1
darbe 3	delirmek 1	destan 43
dargın 2	delmek 9	deste 1
darılmak 2	dem 7	deşmek 3
darmadağın 1	deme 3	dev 1
darp 1	demek I (söylemek) 124	deva 3

devam 1	diri 2	don 1
devam etmek 1	dirilmek 2	donakalmak 1
deve 1	diriltmek 1	dondurmak 1
devir 1	diş 1	donlu 1
devirmek 1	divan 4	donmak 5
devlet 17	divane 3	dost 42
devran 10	diyar 20	dostluk 2
devrilmek 5	diye 24	doya doya 1
dışarı 9	diye diye 2	doyasıya 1
dışında 2	diz 14	doymak 10
didar 1	dizilmek 6	doyulmak 2
didinmek 3	dizmek 1	doyurmak 1
diğer 3	doğa 2	döğölmek 1
dik 3	doğmak 8	döğönmek 1
dikili 5	doğratmak 1	dökmek 26
dikilmek 1	doğru 7	döktörmek 2
dikkat 1	doğrulmak 2	dökük 2
dikme 1	doğruluk 1	dökölmek 14
dikmek 4	doğu 7	döndörmek 4
dil 52	doğum 1	dönme 1
dilek 1	doğurmak 1	dönmek 99
dilemek 11	doksan 15	dönüşmek 1
dilmek 1	doktor 12	dört 33
dilsiz 1	dokunmak 3	dört yol 1
dimdik 1	dokuz 37	döşek 3
din 6	dolamak 1	dövlet 1
dindaş 1	dolandırmak 1	dövmek 2
dindirmek 1	dolanmak 3	döyönmek 1
dinlemek 14	dolaşmak 2	dua 12
dinmek 8	doldurmak 9	dua etmek 6
dip 2	dolmak 34	dua-yı halis u kafi 1
dipsiz 1	dolu 21	dudak 4
direk 6	doludizgin 1	dul 13
dirençli 1	dolunay 1	duman 34

dumanlanmak 1	düş 19	eğlenmek 1
dumanlı 5	düşkün 1	eğleşmek 1
durak 2	düşlemek 4	eğmek 2
duraklamak 1	düşman 13	eğreti 1
durdurmak 4	düşmek 48	eğri 1
durgun 5	düşünce 3	ehil 1
durgunluk 1	düşünmek 10	ehl-i islam 1
durma 1	düşürmek 3	ekin 4
durmak 63	düz 8	ekip 3
durna 1	düzelmek 2	ekmek I (saçmak) 3
durulmak 1	düzen 1	ekmek II (yiyecek) 12
durum 3	düzgün 1	eksi 1
dut 2	düzlemek 2	eksik 1
duvak 4	düzlük 1	eksilmek 1
duvaklı 2	düzmek 3	ekşi 1
duvar 11	ebet 1	ekvan 1
duyarsız 1	ecdat 1	el ele 6
duygu 4	ecel 18	el emeği göz nuru 1
duygusuz 1	ecnebi 3	el etmek 1
duymak 35	eda 3	el I (organ) 84
duyu 1	edalı 1	el II (yabancı) 7
duyulmak 7	edep 1	el III (yurt) 16
duyurmak 4	edilmek 14	ela 1
düdük 1	efe 1	elbet 4
düğümlemek 2	efgân 1	elbette 2
düğün 8	efkar 2	elbise 2
dükkan 8	efkarlı 2	elde etmek 1
dümdüz 2	efsane 4	elden ele 1
dün 8	Ege 2	ele geçmek 2
dünya 64	eğer 6	elektrik 2
dürmek 1	eğildemek 1	elem 2
dürülmek 1	eğilmek 4	elenmek 2
dürümsüz 1	eğirmek 1	elfaz 1
dürüstlük 1	eğlemek 1	elhak 1

elli 2	erkek 3	evlat 11
elma 2	erken 1	evli 3
elmas 1	ermek 12	evliya 7
elvan 1	ermenî 1	evren 1
elveda 1	ersiz 1	evsiz 10
elvermek 2	erzak 1	evvel 2
emanet 3	Erzincanlı 20	ey 23
emek 6	esans 1	eyer 1
emektar 1	esaret 1	eylemek 48
emice 1	eser 1	eyvah 2
emir 5	esintili 1	eyvallah 1
emir vermek 1	eski 7	eyvan 1
emme 1	eskiden 1	eyyamışitâ 1
emmek 1	esmek 10	eza 1
emmi 1	esnaf 5	ezan 3
emraz 1	esrar 1	ezel 3
emreylemek 1	estetik 1	ezelî 2
emrihakk 2	estirmek 1	ezik 2
en 16	eş 10	ezili 1
endam 1	eş dost 4	ezilmek 14
endişe 1	eşcar 1	ezmek 7
enerji 2	eşhedü enlâ ilahe illallah 1	faal 1
enkaz 32	eşik 2	fabrika 2
ense 2	eşmek 2	facia 1
enteresan 1	eşsiz 3	fakat 7
epey 1	eşya 8	fakir 8
er 12	et 3	fakir fukara 1
erbap 1	etek 2	fakruzaruret 1
eren 4	etmek 61	fani 2
erik 2	etmek 77	fark 2
erimek 7	etraf 11	farkında olmak 1
erişmek 5	etvar 1	farklanmak 1
eritmek 1	ev 78	farksız 1
erkân 1	evermek 1	fars 1

farz 1	filiz 1	gazi 2
fasıl 1	fırak 2	gece 47
fasi[t] 1	fitil 1	gece gündüz 5
fasit 1	fiyat 2	gece yarısı 2
Fatiha 2	folklor 1	geceleri 1
fay hattı 3	fotoğraf 1	gecelik 2
fayda 9	fransız 2	geç 1
fazla 1	fukara 3	geç kalmak 1
fece 1	gafil 1	geçe 1
federal 1	gaflet 5	geçici 1
felaket 39	gaga 1	geçilmek 3
felç 3	galmak 2	geçinmek 1
felek 63	gam 8	geçirmek 6
fener 1	gamlı 2	geçit 2
ferahlık 1	gara 3	geçmek 41
ferman 7	garamet 1	geçmiş 2
fersah fersah 1	gardaş 15	gedik 2
fertil 1	garip 19	gelecek 6
feryat 39	gark eylemek 1	geleneek 1
feryat etmek 8	gark olmak 4	gelin 21
fetva 1	garp 1	gelinlik 8
fındık 2	garşı garşıya 1	gelişme 1
fırlamak 1	gatmak 1	gelişmek 2
fırlanmak 1	gâvur 1	gelme 1
fırsat 6	gayret 2	gelmek 220
fırsatçı 1	gayret etmek 1	gem 1
fırtına 6	gayrı 8	gemi 1
fisk 1	gayri 5	gencecik 1
fişkirmek 3	gaza 1	genç 29
fidan 3	gazab-ı kudret 1	gençlik 2
fidye 1	gazap 6	gene 14
figan 17	gazel 6	geniş 3
figan etmek 3	gazete 2	geniz 1
fildişi 1	gazeteci 1	geometri 1

gerçek 7	gizlemek 3	gösterişli 1
gerek 1	gizli 3	göstermek 18
geri 10	gonca 8	götürmek 8
geri çevirmek 1	gonya 1	gövde 4
geri dönmek 2	goşmak 1	göynü 1
geri durmak 1	göbek 1	göyünmek 1
geri gelmek 2	göç 19	göz 100
geri göndermek 1	göç etmek 4	göz dikmek 1
geride bırakmak 1	göçmek 21	göz göz 1
geride kalanlar 1	göçmen 1	göze gelmek 3
geride kalmak 1	göçük 1	gözel 9
gerilemek 1	göğüs 5	gözlü 2
gerili 1	gök 32	gözyaşı 44
gerilmek 1	gök kubbe 1	greyder 1
geriye dönmek 1	gökyüzü 6	grizu 1
germek 2	göl 6	grup 1
gerü 1	gölge 2	gurap 1
getirmek 16	gölgelik 2	gurban 2
gezdirmek 1	gömlek 1	gurbet 12
gezinmek 2	gömmek 7	gurbet eli 2
gezmek 15	gömülmek 3	gurbetçi 2
gıragos 1	göndermek 11	gurur 1
gırat 1	gönül 42	gururlu 1
gız 1	görev 1	gücü yetmek 4
gibi 68	görme 3	güç I (zor) 1
gidermek 1	görmek 120	güç II (kuvvet) 6
gidiş 3	görölmek 7	güçlü 2
girdap 1	görünmek 4	güçlük 1
girişmek 1	görünmez 1	güçsüz 1
girmek 1	görünmezlik 1	gül 65
gitme 1	görüntü 1	güldürmek 3
gitmek 177	görünümlü 1	gülistan 4
giyinmek 3	görünüş 2	gülistanlık 1
giymek 6	görüş 1	gülizar 1

gölmek 41	güzelleşmek 1	halsizlik 1
gölümsemek 1	güzellik 25	hamam 2
gölümsüz 1	güzergâh 1	hamdetmek 1
gölüş 1	güzün 5	han 18
gümüş 1	ha 1	hancı 1
gün 113	haber 33	hançer 2
gün batımı 1	haberdar 2	hane 5
günah 3	habersiz 3	hanedan 1
günahkâr 5	hacet 1	hangi 12
günahsız 1	hacı 5	hangisi 1
günbegün 1	hademe 1	hanım 3
gündem 1	hadi 1	hani 32
gündüz 2	hafız 2	hani ya 3
güneş 12	hafıza 1	hanuman 1
güney 1	hafif 4	hapis 1
Güneydoğu 1	hafiften 1	har 2
günlerce 3	hafta 1	harabat 1
günlük 1	haftalık 1	harabe 13
gür 2	haile 1	harabezar 1
güreşmek 1	hain 1	haram 1
gürhane 1	Hak I (allah) 30	harap 3
gürlemek 3	hak II (pay) 1	harap etmek 3
gürültü 5	hak yolu 1	harap olmak 12
gürültülü 1	hakikat 3	harcamak 2
gütmek 2	hakikatsiz 1	harç 1
güven 1	hâl 56	harekât 3
güvenli 1	hâlâ 8	hareket 5
güvenmek 6	halas 1	harika 1
güvensiz 1	hâlbuki 1	harlamak 1
güvercin 1	halı 1	harlanmak 1
güvey 1	halik 1	harman 4
güz 5	halk 36	harp 1
güzar 1	halka 1	hasar 2
güzel 91	halsiz 3	hasarlı 1

hasat 1	haylaz 1	hesaplı 1
hasır 1	hayli 4	heva 2
hasr 2	hayret 1	hey 2
hasret 7	hayvan 4	heyecan 4
hasret kalmak 4	hazan 3	heyelan 1
hasta 11	hazır 3	hıçkırma 8
hasta olmak 3	hazin 5	hırçın 2
hastalanmak 1	hazin hazin 2	hırıldı 1
hastalık 1	hazine 1	hırka 1
hastane 16	hazret 1	hırs 1
haşa 1	hediye 1	hırslı 2
haşin 1	hele 5	hışım 21
haşır 2	hem 43	hız 1
hat 7	hemen 6	hicran 5
hata 3	hemşehri 4	hicret etmek 1
hatır 2	hemşire 7	hiç 19
hatıra 1	henüz 4	hiç kimse 1
hatıralı 1	hep 63	hiçbir 5
hatırlamak 1	hep beraber 3	hiçbiri 1
hatırlanmak 1	hep birden 1	hidayet 2
hatırlatmak 1	hepsi 14	hikaye 2
hava 9	hepten 1	hikmet 4
havalı 1	her 90	hileli 1
havasız 1	her an 5	hilkat 1
havuz 1	her bir 5	him hime 1
hay 2	her biri 1	himaye 1
hayal 11	her dem 2	himmet 2
hayat 21	her gün 3	his 3
hayıf 1	her şey 14	hissedilmek 1
hayır 3	hercai 2	hissetmek
hayırlı 1	hercümerç 1	hissiz 1
hayırsız 2	herkes 42	hizmet 2
haykırış 1	hesap 5	hoca 1
haykırmak 10	hesaplamak 1	homurtu 1

hor 1	ıssız 5	iklim 3
horon tepmek 1	ıssızlamak 1	il 22
horoz 1	ıssızlık 2	ilaç 4
hoş 18	ışık 15	ilah 2
hoşuna gitmek 1	ışıklı 1	ilahi 5
hoyrat 4	ışımak 1	ilçe 2
hudut 1	ızdırıp 4	ile 61
hulus 1	ibadet 1	ileri
hunhar 1	ibret 2	ilgilenmek
hurda 1	icabet 2	ilim 2
hurdahaş 1	iç 42	iliştir 1
huy 7	iç içe 2	ilk 5
huysuzluk 1	içeri 4	ilk göz ağrısı 1
huzur 7	içi kan ağlamak 1	ilkbahar 3
huzursuz 1	içi yanmak 1	imam 4
hüküm 1	içilmek 4	iman 3
hükümet 3	için 27	imar 3
hülya 2	için için 3	imar etmek 1
hür 2	içinde 16	imaret 1
hürmet 2	içki 1	imarlı 1
hüsn-ü zar 1	içli 2	imdadada koşmak 1
hüsnühâl 1	içme	imdadada yetişmek 4
hüsran 1	içmek 6	imdat 7
hüzün 8	içten 4	im cim 1
hüzünlü 7	iflah etmek 1	imkansız 2
ılıman 1	ifrit 1	imtihan 1
irak 4	iftar 5	imzalamak 1
ırgat 1	iftar sofrası 2	inanç 2
ırmak 4	ihsan 2	inanmak 7
ısınmak 1	ihtiyar 8	inayet 7
ısıtmak 1	ihtiyatlı 1	inayet eylemek 2
ıslah 1	iki 32	ince 3
ıslak 2	iki cihan 1	incecikten 1
ısmarlama 1	ikinci 1	inci 1

incitmek 1	istiklal 1	kabul etmek 3
indirmek 1	istila 2	kabus 1
İngiliz 1	istimdat 1	kaç 10
inik 1	isyan 6	kaçak 1
inilti 6	iş 23	kaçılmak 1
inim inim 1	iş güç 1	kaçıncı 3
inkisar 2	iş hanı 3	kaçkın 1
inleme 1	iş yeri 6	kaçma 1
inlemek 23	işbu 1	kaçmak 18
inleşmek 1	işçi 1	kadar 20
inletmek 4	işitmek 1	kader 52
inmek 9	işlemek 4	kadersiz 1
insafsız 1	işlenmek 1	kadın 9
insan 55	işletmek 1	kadir 4
insanlık 2	işsiz 3	kaf 1
insanoğlu 1	işsizlik 1	kafa 5
inşa 1	işte 11	kafatası 1
inşallah 1	it 1	kâfirane 1
intişar 1	itaat 1	kağıt 1
ip 5	itibar 1	kahr 3
ipek 2	itikatlı 1	kahpe felek 2
ipti 1	itiyat 1	kahraman 1
İranlı 1	itmek (etmek) 1	kahretmek 2
irem 2	iyi 8	kahreylemek 1
irençber 1	iyice 2	kahrolmak 2
irfan 1	iyileştirmek 1	kahve 4
isabet 1	iyilik 1	kainat 1
ishar-ı kudret 1	iz 1	kalabalık 2
isim 3	iza zilzaleha 1	kaldırım 1
İslam 1	izhar etmek 1	kaldırmak 6
İsrafil 3	izin 3	kale 5
istemek 41	kabahat 2	kalem 6
ister 1	kabir 2	kalıntı 1
istiğfar 1	kabul 2	kalkmak 21

kalmak 280	kara duman 1	kaşık 1
kalp 19	kara gün 5	kaşla göz arasında 1
kamyon 1	kara haber 6	kat 12
kan 71	kara kış 4	kat kat 1
kan ağlamak 30	kara toprak 1	katar 2
kanaat 2	kara yazı 6	katılmak 2
kanalizasyon 1	karakol 1	katil 2
kanamak 12	karalar bağlamak 6	katlı 5
kanat 23	karalı 7	katliam 3
kanat çırpamak 2	karanlık 19	katmak 11
kanatlanmak 1	karar 6	katre 1
kanatmak 2	karar kılmak 1	kaval 2
kanatsız 1	karara varmak 1	kavga 4
kandırmak 1	kararmak 8	kavi 1
kanıtlamak 1	kardaş 12	kavim 2
kanlı 28	kardeş 27	kavranmak 1
kanmak 6	karelenmek 1	kavrulmak 15
kansız 1	karga 2	kavşak 1
kap 2	karı 3	kavurmak 5
kapalı 1	karın 2	kavuşmak 5
kapamak 1	karınca 2	kaya 2
kapanma 1	karış 1	kayak 1
kapanmak 7	karışmak 20	kayalık 1
kapatmak 1	karlı 6	kaybetmek 13
kapı 12	karmak 1	kaybolmak 13
kapılmak 2	karşı 7	kayılmak 1
kapkara 2	kartal 3	kayıp 1
kaplamak 3	kasaba 2	kayısı 2
kar 31	kasap 1	kaymak 1
kâr 7	kasavet 2	kaymak I (istif) 2
kar çiçeği 2	kasıp kavurmak 2	kaymak II (kayma) 2
kara 66	kasırğa 1	kaynamak 3
kara bahtlı 2	kasvet 1	kaynaşmak 1
kara bulut 7	kaş 1	kaynaşmışlık 1

kaz 2	kepçe 3	kırlangıç 1
kaza 9	kepçeli 1	kırmak 8
kazan 1	kepmek 1	kısa 2
kazanç 1	keramet 3	kısılmak 1
kazanmak 2	kerametli 1	kısım 3
kazı 1	kere 1	kısmet 3
kazık 1	kerem 2	kısrak 1
kazılı 1	kerpiç 1	kış 28
kazılmak 3	kervan 6	kışın 3
kazımak 1	kesik 1	kışla 2
kazmak 7	kesilmek 17	kışlak 1
keder 20	keskin 2	kışlamak 1
kederlenmek 1	kesmek 9	kıvranmak 1
kederli 1	keşif 1	kıvrılma 1
kefen 18	keşiş 1	kıvrılmak 1
kefenlemek 1	keşke 1	kıyam 4
kefenli 1	kete 1	kıyamet 18
kefensiz 4	keyif 1	kıyı 2
kefil 1	kez 4	kıyılmak 1
keklik 1	kıl 1	kıymak 10
kelam 1	kılıç 2	kıymalı 1
kelebek 2	kılınmak 1	kıymet 5
kelime 1	kılmak 3	kıymetli 1
kelimeişahadet 2	kına 3	kız 36
kelle 1	kınalı 2	kızarmak 1
kelli 1	kıpırdamak 1	kızıl 2
kem 1	Kır 4	Kızılalay 5
kemik 2	kıraathane 1	kızmak 2
kemirmek 2	kıran 1	ki 38
kenar 14	kırğınlık 1	kibrit 1
kendi 30	kırık 4	kiler 1
kendince 1	kırılmak 26	kilit 1
kendine gelmek 4	kırışmak 1	kim 56
kent 6	kırk 21	kim bilir 5

kimi 194	kolsuz 1	koyun koyuna 1
kimse 34	koma 3	koyunsuz 1
kimsecik 1	komak 2	kök 2
kimsesizlik 1	komşu 13	kökten 1
kin gütmek 1	komutan 1	köle 2
kindar 1	konak 3	köpek 3
kir 1	konaklamak 1	köpük 1
kiracı 1	konmak 12	kördüğüm 1
kiraz 1	konu 1	körpe 4
kireç 1	konulmak 1	körpecik 1
kirede 1	konuşmak 3	köşe 4
kiriş 2	konuşturmak 1	köşk 2
kirmen 1	konut 2	kötü 13
kirpik 1	konvoy 1	kötü haber 1
kisb ü kâr 1	kooperatif 1	kötülük 1
kişi 7	koparmak 7	köy 34
kişneşmek 1	kopmak 33	köylü 6
kitap 2	kor 1	köz 2
koca I (büyük) 6	korkmak 16	kredi 1
koca II (eş) 4	korku 32	kubbe 1
kocamak 1	korkulmak 1	kucak 18
kocaman 2	korkulu 1	kucak açmak 3
koç 4	korkunç 5	kucak dolusu 1
koklamak 3	korumak 9	kucaklamak 2
kokmak 7	koskoca 3	kucaklaşmak 1
koku 5	koşmak 20	kudret 6
kokulu 1	koşuşma 1	kudurmak 2
kol 44	koşuşmak 3	kudurtmak 1
kol kola 1	kovmak 1	kul 20
kolay 9	kovuk 1	kulak 6
kolej 4	koymak 34	kule 1
kolera 1	koyulmak 2	kullandırmak 1
kollamak 2	koyun I (göğüs) 17	kulübe 1
kolon 4	koyun II (hayvan) 5	kulüp 4

kum 3	kutup 1	levh-i kalem 1
kumlu 1	kuvvet 1	leylek 2
kumsal 1	kuyu 2	libas 1
kundak 6	kuzu 14	lira 1
kurban 2	kuzulu 1	lise 1
kurban etmek 1	kuzusuz 1	liyakat 1
kurban gitmek 1	küçük 8	lokma 3
kurban kesmek 2	küfür 1	lütfen 1
kurban olmak 6	kükremek 5	lütfetmek 1
kurban vermek 1	kül 5	lütf 1
kurmak 18	kül olmak 1	lüzum 1
kurşun 4	külek 1	maazallah 1
kurt 9	küllenmek 1	mabet 1
kurtarılmak 1	külliyetli 1	macun 1
kurtarma 1	kürek 1	madalya 1
kurtarmak 19	küs 1	maden 1
kurtulma 1	küskün 1	mağaza 1
kurtulmak 12	küskünlük 1	mah 1
kuru 2	küsmek 9	mahal 1
kurulmak 8	küsülü 1	mahalle 4
kurulu 1	lacivert 1	maharetli 1
kurumak 15	lâf 1	mahcup olmak 1
kusmak 1	lahza 1	mahkum 2
kusturmak 1	lakin 1	mahlukat 1
kusur 2	lâl 3	mahrem 1
kuş 48	lale 1	mahremiyet 1
kuşak 1	laleli 1	mahsul 2
kuşanmak 3	lamba 2	mahsur kalmak 1
kuşatmak 2	lapa lapa 1	maşher 12
kuşkonmaz 1	lav 1	mahvolmak 7
kuşku 1	layık 2	mahzun 3
kutlu 2	lazım 1	makber 1
kutsal 2	leke sürmek 1	makbul 2
kutu 1	leş 2	makine 1

maksat 1	medet 1	mevcut 1
mal 26	meğer 6	mevsim 2
mamur 3	meğerse 1	mevta 2
mamure 1	mehmetçik 2	meydan 11
manav 1	mehtap 4	meyil 1
manca 2	mekan 5	meyve 7
manevî 2	mekansız 1	meyve vermek 4
manzara 3	mekik 1	meyyit 1
maraba 1	mektepli 1	mezar 53
maral 1	mektup 2	mezar taşı 2
market 1	melek 6	mezaristan 1
martı 1	melemek 5	mezarlık 3
maruz kalmak 1	memat 2	mırıldanmak 2
masa 2	memleket 15	mihmandar 1
masal 1	memur 3	mihrap 2
masiva 1	menekşe 3	millet 28
maskara 1	menzil 2	milyarlarca 1
masum 10	merak 2	milyarlık 1
maşara 1	merak etmek 3	milyon 1
mat 1	mercan 1	mim 1
matem 12	merhaba 1	mimar 3
maverai 1	merhamet 9	minare 6
mavi 1	merhamet etmek 1	minber 1
maya 1	merhem 4	minder 1
mayhoş 1	merkez 7	minicik 1
mazgal 1	mermer 1	minnet 1
mazhar 1	mermerhane 1	miras 2
mazhar olmak 1	mersiye 4	miri 1
mazi 4	mert 2	misafirlik 1
mecal 2	mervan 1	misal 2
meclis 1	mescit 2	miskinlik 1
meçhul 2	mesken 3	mitil 1
medar 1	mesut 2	modern 1
medeniyet 1	metelik 1	mor 8

moral 1	münafık 1	nazlı 4
mucize 2	münafıklık 1	ne 277
muhabbet 1	mürai 1	ne biçim 1
muhabbetli 1	mürüvvet 1	ne çabuk 1
muhabir 1	Müslüman 1	ne çare 2
muhacir 1	müşkül 1	ne kadar 6
muhlis 1	müşkülât-ı eyyam 1	ne yazık ki 1
muhtaç 4	müteahhit 2	ne zaman 4
muhtarlık 1	mütevekkil 1	nebat 1
mukadder 1	müzeyyen 2	nece 2
mukaddes 1	mı 178	nedamet 2
mum 2	nabız 2	neden 14
murada ermek 5	naçar 1	nefes 7
muradı gözünde kalmak 2	nadan 1	nefeslik 1
murat 6	nadim 1	nehir 5
murat almak 6	nakış 2	nem 1
muratlı 1	naks-1 amaliata-yı lutf-1	nerdeyse 1
muratsız 1	mahz 1	nerdeyse 1
musibet 3	nam 2	nesil 1
muti 1	nam salmak 1	neşe 6
mutlak 1	namaz 10	neşeli 1
mutlu 2	namert 2	neşesiz 1
mutluluk 4	namlı 1	net 1
mutsuz 1	nan 1	nevcivan 1
muvakkat 1	nar 2	nevi 1
mübarek 9	nâr 2	nezd 1
mühürdar 1	nara 1	nısfü'l-leyl 1
mühürlenmek 1	nâs 1	nice 102
müjde 3	nasıl 80	niçin 4
mükedder olmak 1	nasip 1	nifak 1
mülk 4	nasip etmek 1	nihan 1
mümin 7	nasip olmak 1	nihayet 6
mümkün 4	naz 2	nikah 1
münacat 1	nazar 19	nimet 2

nine 8	ol 4	oturmak 7
ninni 2	olay 4	otuz 19
nispet 1	oldukça 1	ova 34
nişan 4	olma 1	ovunmak 1
nişan yüzüğü 1	olmak 595	oy (ünlem) 13
nişanlanmak 1	oluk oluk 2	oya 1
nişanlı 12	olunmak 1	oymak 4
niyaz 1	oluşturulmak 1	oynamak 11
niyaz etmek 2	oluvermek 2	oynatmak 2
niye 2	on 61	oyun 2
niyet 2	onarılmak 2	oyuncak 2
nizam 1	onbaşı 1	ozan 2
noksan 1	onca 1	öbür 1
nöbet 1	onulmak 1	öd 2
nöbetleşe 1	ora 7	ödemek 2
nur 7	orak 3	ödeşmek 1
nurlu 1	ordu 14	öfke 2
nusret 1	organize 1	öğrenci 1
nüfus 4	orman 3	öğrenmek 1
nüfuz etmek 1	orta 10	öğün 1
o kadar 3	ortada kalmak 4	öksüz 9
oba 2	ortak 2	öksüz kalmak 5
od 2	ortalık 4	öldürmek 2
oda 1	oruç 2	öldürücü 1
odun 1	oruç açmak 2	ölmek 85
oğlan 1	oruç tutmak 1	ölmü 1
oğlancık 1	oruçlu 2	ölü 29
oğul 21	oruçluk 1	ölüm 31
ok 2	ot 5	ölüm döşeği 2
okşamak 1	otağ 4	ömür 7
okul 5	otel 10	ön 6
okumak 8	otlak 1	önce 5
okunmak 2	otobüs 1	önceden 2
okyanus 1	otogar 1	önceki 1

önceleri 1	parçalamak 1	peygamber 1
öncelik 1	parçalanmak 2	peynir 1
önder 1	pare 1	pınar 4
önlem 1	para pul 1	pırıl pırıl 3
önlemek 1	park 2	pir 5
öpmek 2	parlamak 2	pişman 1
öpücük 1	parmak 3	pişmek 5
ördek 3	paslanmak 1	piyade 1
örmek 8	paşa 9	plaj 1
örtmek 8	patır patır 1	plan 3
örtü 2	patlama 1	polis 1
örtülü 1	patlamak 7	postane 3
öte 7	patlatmak 1	poyraz 1
öteki 1	pay 1	prak 1
ötmek 22	payan 1	prefabrik 1
ötüşmek 5	paydos 1	pres 1
övmek 1	paylaşmak 3	pul 2
öyle 9	pazar 10	put 1
öz 11	peder 2	pür 3
özel 1	pek 11	rab 25
özenmek 2	pencere 3	radyo 4
özlemek 4	pençe 1	rağmen 1
paha 1	perçem 1	rahat 3
pak 2	perde 5	rahatlamak 1
paket 1	perde perde 1	rahmet 7
paklamak 1	peri 2	rahmetli 1
pamuk 2	perişan 12	rahvandar 1
paniğe kapılmak 1	perişanlık 1	Ramazan 18
para 3	peş 4	rastgele 1
paralel 1	peşi peşine 1	rastlamak 1
paramparça 2	peşkeş 1	raşe 1
parça 4	peşmerge 1	razı 2
parça parça 1	petek 2	razı olmak 2
parça parça olmak 1	peyda 1	refakatçi 2

rehin almak 1	sağa sola 1	sanayi 1
rekat 1	sağlam 4	sancı 1
renk 8	sağlamca 1	sandık 2
resim 1	sağlık 6	saniye 13
Resul 1	saha 1	sanki 37
Resul-i zişan 1	sahip 5	sanmak 14
reva 1	sahip çıkmak 1	santim 1
rayiha 1	sahipsiz 5	saplı 1
rıza 1	sahra 1	sara 1
ruh 9	sahur 2	saralı 1
rükû 1	sakal 1	sararıp solmak 2
rüya 8	sakat 3	sararmak 8
rüzgar 5	sakın 8	saray 3
saadet 3	sakin 2	sarhoş 1
saat 18	saklamak 4	sarı 1
sabah 16	saklanmak 2	sarık 1
sabaha karşı 1	salabet 1	sarılı 1
saban 1	salavat 1	sarılmak 16
sabır 20	salınmak 2	sarmak 39
sabırlı 1	salkım saçak 1	sarmaşıklı 1
sabi 3	salkım salkım 1	sarsar 1
sabretmek 5	salkım söğüt 1	sarsılmak 11
saç 17	sallamak 20	sarsıntı 1
saçak 1	sallandırmak 1	sarsmak 2
saçılmak 1	sallanmak 48	satılmak 1
saçlı 4	salmak 2	satmak 10
saçmak 9	salmak 4	satraç 1
sadakat 1	saltanat 1	savaş 10
sadece 7	sam 2	savda 1
sadık 3	sam yeli 2	savrulmak 4
saf 5	samimi 1	savurmak 3
sağ 33	samimiyet 1	savuşmak 1
sağ kalmak 6	sana 69	say 1
sağ olsun 4	sanat 1	saya 1

sayfa 2	sen 175	sevinmek 2
saygı 2	sencileyin 1	sevişmek 1
sayı 1	sendelemek 1	seviye 1
sayıklamak 1	sene 38	sevmek 17
sayılmak 3	sensiz 3	seylap 1
sayın 3	ser 3	seyyar 1
sayma 1	serbest 1	sezmek 1
saymak 6	serencam 1	sıcacık 1
saz 9	serilmek 3	sıcak 11
sazlık 1	serin 6	sıçramak 1
sebep 5	serinlemek 1	sıfat 1
sebep olmak 1	sermek 6	sığınmak 7
sebepli sebepsiz 1	serpiştirilmek 1	sığır 1
sebepsiz 1	serpiştirmek 1	sığmak 3
secde 4	sersefil 2	sıhhat 1
secde etmek 2	sersem 2	sık 1
secdeye varmak 1	sert 2	sık sık 1
seçilmek 2	serum 1	sıkıca 1
seçmek 1	server 1	sıkılmak 2
seda 1	servet 4	sıkıştırmak 1
sefa sürmek 2	ses 57	sıla 7
sefer 1	ses vermek 3	sılayırahim 1
seferber 1	seslenmek 1	sımsıcak 2
seferber etmek 1	sessiz 5	sınamak 1
seher 17	sessizlik 4	sınırsız 1
sekiz 10	sevda 7	sır 9
sekizinci 1	sevdalı 1	sıra 14
seksen 6	sevecen 1	sıradan 2
sel 22	sevgi 7	sıralanmak 1
selam 7	sevgili 2	sırmalı 1
selam durmak 3	sevilmek 1	sırt 4
selamet 4	sevimli 1	sırtüstü 3
selvi 2	sevimsiz 1	sıyanet 1
sema 5	sevinç 2	sızı 12

sızılı 1	sofa 1	sökmek 6
sızla 21	sofra 5	söktürmek 1
sızlaşmak 1	soğuk 19	sökülmek 1
sızlatmak 1	soğukça 1	sökün 1
sızmak 1	soğumak 1	söndürmek 4
sigorta 8	sohbet 1	söngün 1
sihirli 1	sokağa dökülmek 2	sönmek 36
silah 3	sokak 30	sönüvermek 1
silinmek 3	sokmak 3	söylemek 46
silkinmek 1	sokulmak 1	söylenmek 4
sille 3	sol 4	söyleşmek 1
silme 8	soldurmak 3	söyletmek 2
silüet 1	solgunluk 1	söz 22
sim 2	solmak 49	söz kesmek 1
sima 2	soluk I (nefes) 3	söz vermek 1
simetri 1	soluk II (renk) 1	sözlü 2
simsiyah 2	son 19	stres 1
sine 8	son bulmak 3	su 60
sineye çekmek 2	son nefes 2	su almak 1
sinsi 2	sonbahar 1	su borusu 1
siper 3	sonra 18	sual 1
siren 1	sonradan 1	suç 1
sis 2	sonsuz 2	suçlu 3
sisli 1	sonsuzluk 2	sulamak 1
sistem 1	sonu gelmek 2	sulanmak 3
sitem 1	sonunda 3	sultan 5
sitem etmek 1	sorgu 1	sun 3
sitil 1	sormak 39	sunmak 1
sivil 2	soru 1	sur 4
siyah 5	sorun 2	suskun 3
siyasi 1	sosyal 1	suskunluk 2
siyonist 1	soy 1	susmak 13
siz 12	soylu 1	susturmak 2
soba 1	soymak 2	susuz 1

sübyan 4	şan vermek 2	şiddet 3
sükût 1	şanlı 4	şiddetli 1
sümbül 3	şans 1	şifa 1
sümbüllü 5	şark 1	şifa bulmak 1
sünmek 2	şaşırmak 2	şiiir 4
süre 1	şaşkın 8	şikar 1
sürgün 1	şaşkına dönmek 2	şikayet 6
sürmek 17	şaşkınlık 1	şile 1
sürmeli 1	şaşmak 7	şimal 1
sürü 4	şatafatlı 1	şimdi 52
sürülmek 1	şato 1	şimdilik 1
sürümek 1	şefaat 1	şimşek 1
sürümsüz 1	şefaatli 1	şirin 46
sürütmek 1	şefkat 7	şirli 1
süs 1	şehadet 1	şita 2
süslemek 1	şehadetli 1	şiven 4
süslü 2	şehir 86	şok 3
süt 1	şehir merkezi 2	şorlatmak 1
sütun 1	şehirli 2	şöhret 2
süvari 1	şehit 21	şöyle 3
süzdürmek 1	şehit edilmek 1	şu 53
süzmek 2	şehit olmak 9	şura 1
süzülmek 2	şehitlik 1	şuursuzca 1
şad 1	şehvetli 1	şükretmek 3
şafak 3	şeker 2	şükreylemek 1
şafak sökmek 1	şekil 1	şükür 8
şah 1	şelale 5	ta 10
şahıs 1	şen 6	taam 1
şahin 2	şer 1	taban 2
şahit 1	şeref 3	tabiat 3
şahlanmak 1	şerefli 1	tabii 3
şair 3	şevk 1	tabip 1
şakalaşma 1	şey 8	tabur 1
şan 3	şeyda 1	taç 6

tadımlık 1	tarım 1	tek 10
tahammül 3	tarif 1	tek başına 1
tahta 7	tarih 20	tek tek 1
taht 2	tarihî 1	tek vücut 1
takat 2	tarihli 1	tekbir 2
takdir 4	tarla 6	tekne 1
takdiriilahi 1	tas 3	teknik 1
takmak 2	tasa 1	tekrar 3
talan 4	tasvir 1	tel 7
talan etmek 2	taş 55	telaş 6
talebe 1	taş kesilmek 1	telaşlı 1
talih 2	taşımak 9	telef olmak 4
talihli 1	taşıt 1	teleferik 1
talihsiz 3	taşıtılmak 1	telefiyet 2
talihsizlik 1	taşlamak	telefon 6
talim 1	taşmak 4	televizyon 1
talip olmak 1	tat 5	telgraf 1
tam 9	tatlı 6	temaşa 1
tamam 3	tatlımsı 1	tembellik 1
tamamen 1	tatmak 3	temel 7
tandır 1	tattırmak 1	temiz 1
tandırılmak 1	taun 1	temizlemek 1
tane 4	tavan 1	temizlenmek 1
tanıdık 1	tayin 1	ten 3
tanımak 6	tayin etmek 1	teneşir 1
tanımlamak 1	tayyare 1	tepe 6
tanınmaz 6	taze 12	tepetakla 1
tanışmak 1	tebdil 1	tepinmek 1
tank 1	tecelli 1	tepmek 1
tanrı 10	tecvit 1	teravih 12
taraf 21	tefekkür 1	teravih namazı 2
tarafsız 1	teftiş 2	terbiye 1
tarak 2	tehirli 1	tercih 2
taramak 1	tehlike 2	terhis 1

terk 11	Tokatlı 1	tutmak 37
terk etmek 13	tomur 1	tutulmak 5
terk eylemek 2	tomurcuk 1	tutunmak
terminal 1	ton 1	tutuşmak 4
ters 2	top 2	tutuşturmak 1
tersine dönmek 1	topçu 2	tuz 6
tertip olunmak 1	toplamak 6	tuzak 1
teselli 1	toplanmak 10	tuzak kurmak 1
teselli etmek 1	toplu 1	tuzlu 1
teslim olmak 2	topluca 1	tükenmek 3
teşebbüs 1	toprağa vermek 4	tüm 23
tevek 1	toprak 108	tümüyle 1
tevekkül 1	toprak olmak 3	tünel 2
tevet 1	topu 1	tür 1
teyze 1	tor 1	türap 4
tez 4	torba 1	türemek 2
tezce 1	torun 1	Türk 7
tezel 1	tosun 1	Türklük 4
tezgah 3	toy I (genç) 1	türkü 18
tezkere 1	toy II (ziyafet) 1	türlü 5
tıkanmak 1	toz 6	tütmek 20
tıklım tıklım 1	toz bulutu 1	tütün 1
tırnaklamak 1	toz duman 3	tüy 1
tırpan 1	toz toprak 1	TV 1
ticaret 2	tozlu 2	ucuz 3
timsal 2	töre 2	uç 3
tipi 7	tövbe 1	uçak 2
titrek 1	tren 6	uçmak 23
titremek 20	tuç olmak 1	uçup gitmek 1
titreşmek 1	tufan 29	uçurtma 1
titretmek 1	turizm 1	ufuk 2
titreyiş 1	turna 7	uğramak 18
tohum 1	tuşa getirmek 1	uğraş 1
tok 2	tutabilmek 1	uğratmak 1

uğultu 2	uzatmak 4	üşümek 4
uğunmak 1	uzun 11	üşüşmek 1
uğur 3	uzun hava 1	üşütmek 1
uğursuz 2	ücret 1	üzere 3
uhde 1	üç 44	üzeri 7
ulaşım 2	üçgen 1	üzmek 2
ulaşmak 9	üçüncü 5	üzülmek 8
ulu 4	üflenmek 1	üzüm 7
ulus 3	üftade 1	üzüntü 1
uluşmak 2	üğünmek 2	vaat 1
ummak 3	üleşmek 1	vade 2
umut 11	ülke 7	vadi 1
umutsuz 1	ümit 7	vagon 2
unutmak 8	ümitsiz 4	vah 11
unutturmak 1	ümitsizlik 1	vahşet 1
unutulmak 5	ün almak 1	vakar 1
urgan 2	ünlü 1	vakıf 2
usanmak 3	ünvan 1	vakit 16
uslanmak 1	ürek 1	vakitsiz 1
utanç 1	üretim 1	vali 2
utanmak 4	ürkek 1	var 104
uyanılmak 1	ürkeklik 1	var olmak 1
uyanmak 9	ürkütme 1	varılmak 1
uyartmak 1	ürperme 4	varlık 3
uygun 1	ürperti 1	varmak 19
uyku 13	ürpertici 1	vasfette 1
uykusuz 1	ürpertmek 2	vatan 34
uykuya dalmak 1	üryan 3	vatandaş 9
uymak 1	üslup 1	vatansız 1
uyumak 10	üst 55	vaveyla 1
uzak 4	üst üste 5	vazgeçmek 4
uzak kalmak 1	üstat 2	ve 61
uzamak 2	üstesinden gelmek 1	vebal 2
uzanmak 8	üstün 1	veda 1

vefa 3	yad 1	yanaklı 1
vefalı 2	yadigar 1	yanardağlı 1
vefasız 3	yağ 2	yandırmak 2
vefat etmek 1	yağış 1	yangın 3
vekil 1	yağışlı 1	yanık 4
velakin 1	yağlamak 1	yanık 1
velinimet 1	yağma 2	yankılanmak 1
velvele 2	yağmak 14	yanlı 1
verem 5	yağmur 6	yanlış 1
verilmek 6	yahşi 1	yanmak 88
verimli 1	yaka 1	yansımak 1
vermek 118	yakalamak 2	yapı 8
vicdan 3	yakalanmak	yapılmak 10
vicdansız 3	yakılmak 4	yapışmak 1
vilayet 2	yakın 9	yapma 3
villa 1	yakışmak 3	yapmak 28
viran 34	yakıştırmak 1	yaprak 8
viran olmak 26	yaklaşmak 2	yaprak yaprak 1
virane 27	yakmak 51	yaptırmak 1
vird 1	yakut 1	yar 23
virviran 1	yalan 9	yara 54
vurdurmak 2	yaldızlı 1	yara almak 2
vurgun 3	yalı 1	yaradan 14
vurgun yemek 2	yalın ayak 1	yaralamak 2
vurgunluk 7	yalınız 1	yaralanmak 2
vurmak 40	yalnız 7	yaralı 28
vurulmak 2	yalnızca 2	yaramaz 1
vuruşmak 1	yalvarmak 11	yaratmak 4
vücut 2	yamaç 2	yardım 34
ya 26	yaman 11	yardım etmek 7
ya Rab 19	yan 57	yardıma koşmak 1
ya Rabbi 2	yan yana 4	yaren 2
yaban 2	yana yana 4	yarı 8
yabancı 3	yanak 2	yarık 1

yarılmak 11	yayık 2	yenilmek 2
yarım 2	yayılmak 4	yenmek I (kazanmak) 1
yarım kalmak 1	yayla 8	yenmek II (yemek) 2
yarın 7	yaylak 1	yer 173
yarışmak 1	yaylık 1	yer altı 6
yarmak 1	yaz 33	yer etmek 1
yas 21	yazdırmak 3	yerden yere vurmak 1
yas tutmak 6	yazı 13	yere batmak 1
yasa boğulmak 1	yazık 12	yere vurmak 3
yaslı 5	yazılı 1	yerinden oynamak 5
yasman 1	yazılmak 14	yerle bir etmek 3
yastık 1	yazın 10	yerleşmek 3
yaş I (zaman) 21	yazmak 32	yerli 2
yaş II (ıslak) 44	yazmalı 1	yersiz 1
yaşam 4	yedi 22	yeryüzü 3
yaşama 4	yediden yetmiş 1	yeşermek 4
yaşamak 30	yedirmek 1	yeşil 11
yaşanmak 2	yediveren 2	yeşilli 1
yaşarmak 5	yeis 1	yeşillik 2
yaşattırmak 1	yeksan 3	yeter 9
yaşlı I (ihtiyar) 1	yekten 1	yeter ki 1
yaşlı II (ıslak) 14	yekûn 1	yetim 34
yatak 5	yel 8	yetirmek 1
yatılmak 1	yem 1	yetişkin 1
yatırmak 1	yeme 1	yetişmek 15
yatmak 24	yemek I (matar) 13	yetiştirmek 1
yatsı 1	yemek II (yiyecek) 7	yetmek 14
yatsı namazı 1	yemiş 2	yetmiş 2
yatsı vakti 1	yemyeşil 6	yığılmak 3
yavaş yavaş 3	yeni 7	yığın 7
yavaşça 7	yeni yeni 1	yığmak 1
yavru 68	yeniden 14	yıkamak 2
yavrusuz 3	yeniklik 1	yıkanmak 2
yaya 2	yenilik 1	yıkıcılık 1

yıkık 9	yoksa 8	yuva kurmak 6
yıkık dökük 1	yoksul 6	yuva yapmak 4
yıkılmak 102	yokuş 1	yuvarlamak 1
yıkım 1	yol 64	yuvasız 3
yıkıntı 7	yola gitmek 1	yüce 22
yıkmak 20	yolcu 15	yüceltmek 1
yıl 38	yoldaş 3	yük 6
yılan 2	yoldurmak 1	yüklemek 3
yıldız 8	yollamak 2	yüklenmek 4
yıldızlı 1	yola dizilmek 1	yüklü 1
yılgınlık 1	yolmak 11	yüksek 1
yıllarca 3	yolu düşmek 2	yükseklik 1
yıllık 1	yolunmak 1	yükselme 1
yırah 2	yordurmak 2	yükselmek 16
yırtık 1	yorgan 5	yükseltmek 1
yırtilmak 1	yorgun 3	yürek 79
yırtmak 2	yorgunluk 1	yürekten 2
yiğit 28	yormak 2	yürüme 1
yiğitlik 1	yorulmak 6	yürümek 5
yine 53	yorum 2	yürüyüş 1
yirmi 14	yorumlanmak 1	yüz çevirmek 1
yirmişer 1	yön 3	yüz I (sima) 37
yitik 1	yönelmek 1	yüz II (sayı) 28
yitirmek 8	yöre 3	yüz karası 1
yitmek 2	yudum 2	yüz tutmak
yiyecek 1	yukarı 1	yüzlerce 11
yoğrulmak 3	yumak 2	yüzlü 2
yoğurmak 1	yumurta 1	yüzmek 2
yoğurt 1	yumuşak 1	yüzsüz 1
yok 76	yunan 1	yüzük 1
yok etmek 2	yurt 35	yüzünden 1
yok olmak 12	yurtsuz 1	zahir 1
yoklamak 1	yutmak 7	zalim 27
yokluk 1	yuva 40	zaman 27

zaman zaman 2	zemheri 5	ziyan olmak 1
zamanla 1	zemin 5	ziyaret 1
zamansız 2	zengin 2	Zonguldaklı 1
zannetmek 5	zenginlik 1	zonklamak 1
zâr 5	zerdali 1	zor 7
zarar 4	zerre 1	zorbalık 1
zarf 1	zeval 2	zorlu 1
zarı zarı 1	zevküsefa 1	zorluk 1
zat 3	zirh 1	zuhur 1
zaten 1	zifir 1	zulmet 5
zavallı 5	zifirî 2	zulüm 15
zayıf 1	zindan 13	zurna 1
zayi olmak 2	zindan etmek 2	zülûf 2
zayiat 6	zindan olmak 1	zümürüt 1
zedelemek 1	zir 1	
zehir 27	zirve 1	
zehir zemberek	ziyade 1	
zehirli 1	ziyafet 1	
zelzele 36	ziyan 4	

4.2.2. Kelime ve Kelime Grupları (sayısal sıralı)

olmak 595	dağ 91	etmek 61
bir 520	güzel 91	ile 61
bu 390	her 90	on 61
can 312	yanmak 88	ve 61
kalmak 280	çok 87	dert 60
ne 277	baba 86	su 60
ağlamak 265	şehir 86	açmak 58
gelmek 220	ölmek 85	bakmak 57
kimi 194	el I (organ) 84	ses 57
mı 178	almak 83	yan 57
gitmek 177	nasıl 80	çıkmaq 56
sen 175	yürek 79	hâl 56
yer 173	ev 78	kim 56
deprem 148	etmek 77	değil 55
biz 146	yok 76	insan 55
acı 128	bağ II (bahçe) 73	taş 55
demek I (söylemek) 124	böyle 72	üst 55
görmek 120	kan 71	bina 54
vermek 118	sana 69	nerede 54
ben 113	gibi 68	yara 54
gün 113	yavru 68	bütün 53
ana 110	an 66	daha 53
toprak 108	kara 66	mezar 53
var 104	ah 65	şu 53
baş 102	gül 65	yine 53
nice 102	dünya 64	dil 52
yıkılmak 102	yol 64	kader 52
göz 100	durmak 63	şimdi 52
dönmek 99	felek 63	yakmak 51
Allah 96	hep 63	bin 49

solmak 49	çiğer 39	yardım 34
düşmek 48	çekmek 39	yetim 34
eylemek 48	felaket 39	dört 33
kuş 48	feryat 39	haber 33
sallanmak 48	sarmak 39	kopmak 33
çökmek 47	sormak 39	sağ 33
gece 47	ki 38	yaz 33
bilmek 46	sene 38	çadır 32
büyük 46	yıl 38	dayanmak 32
söylemek 46	dokuz 37	enkaz 32
şirin 46	sanki 37	gök 32
alt 45	tutmak 37	hani 32
bahar 45	yüz I (sima) 37	iki 32
bitmek 45	artık 36	korku 32
gözyaşı 44	bülbül 36	yazmak 32
kol 44	halk 36	kar 31
üç 44	kız 36	ölüm 31
yaş II (ıslak) 44	sönmek 36	akmak 30
destan 43	zelzele 36	ay I (zaman) 30
hem 43	aramak 35	Hak (allah) 30
bahçe 42	çiçek 35	kan ağlamak 30
dost 42	duymak 35	kendi 30
gönül 42	yurt 35	sokak 30
herkes 42	bel 34	yaşamak 30
iç 42	dolmak 34	çile 29
geçmek 41	duman 34	genç 29
gülmek 41	kimse 34	ölü 29
istemek 41	koymak 34	tufan 29
bulmak 40	köy 34	altı 28
vurmak 40	ova 34	kanlı 28
yuva 40	vatan 34	kış 28
bağır 39	viran 34	millet 28

yapmak 28	tüm 23	diyar 20
yaralı 28	uçmak 23	Erzincanlı 20
yiğit 28	yar 23	kadar 20
yüz II (sayı) 28	abıhayat 22	karışmak 20
için 27	afet 22	keder 20
kardeş 27	ateş 22	koşmak 20
virane 27	beklemek 22	kul 20
zalim 27	beş 22	sabır 20
zaman 27	bunca 22	sallamak 20
zehir 27	demek 22	tarih 20
ağıt 26	il 22	titremek 20
anne 26	ötmek 22	tütmek 20
boyun 26	sel 22	yıkmak 20
dökmek 26	söz 22	asıl 19
kırılmak 26	yedi 22	ayrılmak 19
mal 26	yüce 22	çalmak 19
viran olmak 26	binlerce 21	çocuk 19
ya 26	dolu 21	değmek 19
bükmek 25	gelin 21	düş 19
güzellik 25	göçmek 21	garip 19
rab 25	hayat 21	göç 19
akşam 24	hışım 21	hiç 19
bacı 24	kalkmak 21	kalp 19
beton 24	kırk 21	karanlık 19
dertli 24	oğul 21	kurtarmak 19
diye 24	sızla 21	nazar 19
yatmak 24	şehit 21	otuz 19
başlamak 23	taraf 21	soğuk 19
ey 23	yas 21	son 19
inlemek 23	yaş I (zaman) 21	varmak 19
iş 23	bağlamak 20	ya rab 19
kanat 23	camı 20	batmak 18

bela 18	beyaz 16	zulüm 15
birden 18	bırakmak 16	aman 14
ceset 18	bur(a)da 16	baykuş 14
dal 18	cennet 16	bazı 14
ecel 18	el III (yurt) 16	bey 14
göstermek 18	en 16	bile 14
han 18	getirmek 16	bulut 14
hoş 18	hastane 16	can vermek 14
kaçmak 18	içinde 16	dinlemek 14
kefen 18	korkmak 16	diz 14
kıyamet 18	sabah 16	dökülmek 14
kucak 18	sarılmak 16	edilmek 14
kurmak 18	vakit 16	ezilmek 14
ramazan 18	yükselmek 16	gene 14
saat 18	akmak 15	hepsi 14
sonra 18	alın 15	her şey 14
türkü 18	anlamak 15	kenar 14
uğramak 18	ayak 15	kuzu 14
ağaç 17	bana 15	neden 14
bayram 17	basmak 15	ordu 14
birbiri 17	cuma 15	sanmak 14
bura 17	çağlamak 15	sıra 14
cadde 17	dağlamak 15	yağmak 14
devlet 17	doksan 15	yaradan 14
figan 17	gardaş 15	yaşlı II (ıslak) 14
kesilmek 17	gezmek 15	yazılmak 14
koyun I (göğüs) 17	ışık 15	yeniden 14
saç 17	kavrulmak 15	yetmek 14
seher 17	kurumak 15	yirmi 14
sevmek 17	memleket 15	acımak 13
sürmek 17	yetişmek 15	al 13
ad 16	yolcu 15	aş 13

başılamak 13	er 12	hasta 11
başka 13	ermek 12	hayal 11
bozulmak 13	gurbet 12	işte 11
cihan 13	güneş 12	katmak 11
çare 13	hangi 12	meşdan 11
çoğu 13	harap olmak 12	oynamak 11
dul 13	kanamak 12	öz 11
düşman 13	kapı 12	pek 11
harabe 13	kardaş 12	sarsılmak 11
kaybetmek 13	kat 12	sıcak 11
kaybolmak 13	konmak 12	terk 11
komşu 13	kurtulmak 12	umut 11
kötü 13	maşşer 12	uzun 11
oy (ünlem) 13	matem 12	vah 11
saniye 13	nişanlı 12	yalvarmak 11
susmak 13	perişan 12	yaman 11
terk etmek 13	sızı 12	yarılmak 11
uyku 13	siz 12	yeşil 11
yazı 13	taze 12	yolmak 11
yemek I (matar) 13	teravih 12	yüzlerce 11
zindan 13	yazık 12	açılmak 10
ağız 12	yok olmak 12	afat 10
akıl 12	Azrail 11	ağır 10
aşık 12	birlikte 11	ağlatmak 10
bar 12	canlı 11	ak 10
biri 12	çalışmak 11	atmak 10
bugün 12	dar 11	bacak 10
çarşı 12	dilemek 11	biraz 10
deli 12	duvar 11	boğmak 10
doktor 12	etraf 11	çaresiz 10
dua 12	evlat 11	dalmak 10
ekmek II (yiyecek) 12	göndermek 11	dam 10

devran 10	canan 9	uyanmak 9
doymak 10	civan 9	vatandaş 9
düşünmek 10	çağ 9	yakın 9
esmek 10	çevirmek 9	yalan 9
eş 10	çığlık 9	yeter 9
evsiz 10	delmek 9	yıkık 9
geri 10	dışarı 9	a 8
haykırmak 10	doldurmak 9	ah çekmek 8
kaç 10	fayda 9	Allahuekber 8
kıymak 10	gözel 9	aniden 8
masum 10	hava 9	beden 8
namaz 10	inmek 9	belli 8
orta 10	kadın 9	beter 8
otel 10	kaza 9	burada 8
pazar 10	kesmek 9	çekilmek 8
satmak 10	kolay 9	derin 8
savaş 10	korumak 9	dinmek 8
sekiz 10	kurt 9	doğmak 8
ta 10	küsmek 9	düğün 8
tanrı 10	merhamet 9	dükkan 8
tek 10	mübarek 9	dün 8
toplanmak 10	öksüz 9	düz 8
uyumak 10	öyle 9	eşya 8
yapılmak 10	paşa 9	fakir 8
yazın 10	ruh 9	feryat etmek 8
acep 9	saçmak 9	gam 8
alem 9	saz 9	gayrı 8
arkadaş 9	sır 9	gelinlik 8
arş 9	şehit olmak 9	gonca 8
aşmak 9	tam 9	götürmek 8
belki 9	taşımak 9	hâlâ 8
boş 9	ulaşmak 9	hıçkırmak 8

hüzün 8	yoksa 8	huy 7
ihiyar 8	art 7	huzur 7
iyi 8	asker 7	hüzünlü 7
kararmak 8	aşk 7	imdat 7
kırmak 8	ata 7	inanmak 7
kurulmak 8	bağırmaq 7	inayet 7
küçük 8	bal 7	kaparmak 7
mor 8	barksız 7	kâr 7
nine 8	bekçi 7	kara bulut 7
okumak 8	benzemek 7	karalı 7
örmek 8	bükük 7	karşı 7
örtmek 8	bükülmek 7	kazmak 7
renk 8	canlanmak 7	kişi 7
rüya 8	coşmak 7	kokmak 7
sakın 8	çikarmak 7	koparmak 7
sararmak 8	dem 7	mahvolmak 7
sigorta 8	doğru 7	merkez 7
silmek 8	doğu 7	meyve 7
sine 8	duyulmak 7	mümin 7
şaşkın 8	el II (yabancı) 7	nefes 7
şey 8	erimek 7	nur 7
şükür 8	eski 7	ora 7
unutmak 8	evliya 7	oturmak 7
uzanmak 8	ezmek 7	ömür 7
üzülmek 8	fakat 7	öte 7
yapı 8	ferman 7	patlamak 7
yaprak 8	gerçek 7	rahmet 7
yarı 8	gömmek 7	sadece 7
yayla 8	görölmek 7	selam 7
yel 8	hasret 7	sevda 7
yıldız 8	hat 7	sevgi 7
yitirmek 8	hemşire 7	sığınmak 7

sıla 7	beraber 6	kalem 6
şaşmak 7	bilinmek 6	kanmak 6
şefkat 7	bulanmak 6	kara haber 6
tahta 7	cehennem 6	kara yazı 6
tel 7	çamur 6	karalar bağlamak 6
temel 7	çoban 6	karar 6
tipi 7	dehşet 6	karlı 6
turna 7	derman 6	kent 6
Türk 7	din 6	kervan 6
ülke 7	direk 6	koca I (büyük) 6
ümit 7	dizilmek 6	köylü 6
üzeri 7	dua etmek 6	kudret 6
üzüm 7	eğer 6	kulak 6
vurgunluk 7	el ele 6	kundak 6
yalnız 7	emek 6	kurban olmak 6
yardım etmek 7	fırsat 6	meğer 6
yarın 7	fırtına 6	melek 6
yavaşça 7	gazap 6	minare 6
yemek II (yiyecek) 7	gazel 6	murat 6
yeni 7	geçirmek 6	murat almak 6
yığın 7	gelecek 6	ne kadar 6
yıkıntı 7	giymek 6	neşe 6
yutmak 7	gökyüzü 6	nihayet 6
zor 7	göl 6	ön 6
adalet 6	güç II (kuvvet) 6	sağ kalmak 6
adam 6	güvenmek 6	sağlık 6
alev 6	hemen 6	saymak 6
ama 6	içmek 6	seksen 6
amma 6	inilti 6	serin 6
az 6	isyan 6	sermek 6
baça 6	iş yeri 6	sökmek 6
bazan 6	kaldırmak 6	şen 6

şikayet 6	asla 5	gece gündüz 5
taç 6	at 5	göğüs 5
tanımak 6	ayrılık 5	günahkâr 5
tanınmaz 6	babacık 5	gürültü 5
tarla 6	banka 5	güz 5
tatlı 6	batı 5	güzün 5
telaş 6	beşik 5	hacı 5
telefon 6	biçmek 5	hane 5
tepe 6	bir şey 5	hareket 5
toplamak 6	birçok 5	hazin 5
toz 6	birkaç 5	hele 5
tren 6	boğulmak 5	her an 5
tuz 6	bozmak 5	her bir 5
verilmek 6	buz 5	hesap 5
yağmur 6	çığ 5	hicran 5
yas tutmak 6	çöl 5	hiçbir 5
yemyeşil 6	dağ taş 5	ıssız 5
yer altı 6	dağıtmak 5	iftar 5
yoksul 6	defa 5	ilahi 5
yorulmak 6	deniz 5	ilk 5
yuva kurmak 6	depreşmek 5	ip 5
yük 6	derken 5	kafa 5
zayıat 6	devrilmek 5	kale 5
adamak 5	dikili 5	kara gün 5
ağa 5	donmak 5	katlı 5
ağlaşmak 5	dumanlı 5	kavurmak 5
Amasya 5	durgun 5	kavuşmak 5
ambulans 5	emir 5	kıymet 5
anı 5	erişmek 5	Kızılay 5
anmak 5	esnaf 5	kim bilir 5
arka 5	gaflet 5	koku 5
asır 5	gayri 5	korkunç 5

koyun II (hayvan) 5	üçüncü 5	babasız 4
kükremek 5	üst üste 5	bağlı 4
kül 5	verem 5	bağlık 4
mekan 5	yaslı 5	bari 4
melemek 5	yaşarmak 5	baştan başa 4
murada ermek 5	yatak 5	batırmak 4
nehir 5	yerinden oynamak 5	bayrak 4
okul 5	yorgan 5	bebek 4
ot 5	yürümek 5	bedel 4
öksüz kalmak 5	zannetmek 5	benlik 4
önce 5	zâr 5	beri 4
ötüşmek 5	zavallı 5	binmek 4
perde 5	zemheri 5	bir bir 4
pir 5	zemin 5	birdenbire 4
pişmek 5	zulmet 5	birisi 4
rüzgar 5	acı acı 4	birlik 4
sabretmek 5	acılı 4	bostan 4
saf 5	aç 4	boyanmak 4
sahip 5	açık 4	bozuk 4
sahipsiz 5	alan 4	buruk 4
sebepe 5	altın 4	bürümek 4
sema 5	altmış 4	bürünmek 4
sessiz 5	amin 4	cam 4
siyah 5	anasız 4	cansız 4
sofra 5	anlatmak 4	cenaze 4
sultan 5	annecik 4	cıvıl cıvıl 4
sümbüllü 5	arı 4	çoşkun 4
şelale 5	asuman 4	çabuk 4
tat 5	ayakta 4	çağırarak 4
tutulmak 5	aydın 4	çaresizlik 4
türlü 5	azap 4	çatlama 4
unutulmak 5	azmak 4	çırpınmak 4

çoğalmak 4	gücü yetmek 4	kıyam 4
çukur 4	gülistan 4	koca II (eş) 4
çünkü 4	hafif 4	koç 4
dağılmak 4	harman 4	kolej 4
dağlık 4	hasret kalmak 4	kolon 4
dakika 4	hayli 4	körpe 4
defter 4	hayvan 4	köşe 4
dek 4	hemşehri 4	kulüp 4
demir 4	henüz 4	kurşun 4
depremezade 4	heyecan 4	mahalle 4
dere 4	hikmet 4	mazi 4
dermek 4	hoyrat 4	mehtap 4
ders 4	ıрак 4	merhem 4
dikmek 4	ırmak 4	mersiye 4
divan 4	ızdırap 4	meyve vermek 4
döndürmek 4	içeri 4	muhtaç 4
dudak 4	içilmek 4	mutluluk 4
durdurmak 4	içten 4	mülk 4
duvak 4	ilaç 4	mümkün 4
duygu 4	imam 4	nazlı 4
duyurmak 4	imdada yetişmek 4	ne zaman 4
düşlemek 4	inletmek 4	niçin 4
efsane 4	işlemek 4	nişan 4
eğilmek 4	kadir 4	nüfus 4
ekin 4	kahve 4	ol 4
elbet 4	kara kış 4	olay 4
eren 4	kavga 4	ortada kalmak 4
eş dost 4	kefensiz 4	ortalık 4
gark olmak 4	kendine gelmek 4	otağ 4
göç etmek 4	kez 4	oymak 4
görünmek 4	kır 4	özlemek 4
gövde 4	kırık 4	parça 4

peş 4	Türklük 4	alarm 3
pınar 4	ulu 4	alışmak 3
radio 4	utanmak 4	Almanya 3
saçlı 4	uzak 4	ancak 3
sağ olsun 4	uzatmak 4	ankara 3
sağlam 4	ümitsiz 4	ansızın 3
saklamak 4	ürpermek 4	arz (yeryüzü) 3
salmak 4	üşümek 4	ay II (kamer) 3
savrulmak 4	vazgeçmek 4	ayırarak 3
secde 4	yakılmak 4	az kaldı 3
selamet 4	yan yana 4	bağrıışmak 3
servet 4	yana yana 4	bebe 3
sessizlik 4	yanık 4	beklenmek 3
sırt 4	yaratmak 4	belenmek 3
sol 4	yaşam 4	biçare 3
söndürmek 4	yaşama 4	biçilmek 3
söylenmek 4	yayılmak 4	bir türlü 3
sur 4	yeşermek 4	bora 3
sübyan 4	yuva yapmak 4	boşalmak 3
sürü 4	yüklenmek 4	boy 3
şanlı 4	zarar 4	böylesi 3
şiiir 4	ziyan 4	bulunmak 3
şiven 4	acaba 3	canavar 3
takdir 4	adeta 3	cefa 3
talan 4	adım 3	cemaat 3
tane 4	ağarmak 3	çatmak 3
taşmak 4	ağlama 3	çay 3
telef olmak 4	ah etmek 3	çevre 3
tez 4	ahir 3	çeyiz 3
toprağa vermek 4	aile 3	çıkartılmak 3
tutuşmak 4	akıtmak 3	çözölmek 3
türap 4	alamet 3	dağlatmak 3

dahi 3	evli 3	hata 3
dalga 3	ezan 3	hayır 3
damar 3	ezel 3	hazan 3
dana 3	fay hattı 3	hazır 3
darbe 3	felç 3	hep beraber 3
dede 3	fişkirmek 3	her gün 3
değişmek 3	fidan 3	his 3
delikanlı 3	figan etmek 3	hükümet 3
deme 3	fukara 3	için için 3
derinden 3	gara 3	iklim 3
derya 3	geçilmek 3	ilkbahar 3
deşmek 3	geniş 3	iman 3
deva 3	gidiş 3	imar 3
didinmek 3	giyinmek 3	ince 3
diğer 3	gizlemek 3	isim 3
dik 3	gizli 3	israfil 3
divane 3	gömülmek 3	iş hanı 3
dokunmak 3	görme 3	işsiz 3
dolanmak 3	göze gelmek 3	izin 3
döşek 3	güldürmek 3	kabul etmek 3
durum 3	günah 3	kaçıncı 3
düşünce 3	günlerce 3	kahır 3
düşürmek 3	gürlemek 3	kaplamak 3
düzmek 3	habersiz 3	karı 3
ecnebi 3	hakikat 3	kartal 3
eda 3	halsiz 3	katliam 3
ekip 3	hanım 3	kaynamak 3
ekmek I (saçmak) 3	hani ya 3	kazılmak 3
emanet 3	harap 3	kepçe 3
erkek 3	harap etmek 3	keramet 3
eşsiz 3	harekât 3	kılmak 3
et 3	hasta olmak 3	kına 3

kısım 3	paylaşmak 3	suçlu 3
kismet 3	pencere 3	sulanmak 3
kışın 3	pırıl pırıl 3	sunu 3
koklamak 3	plan 3	suskun 3
koma 3	postane 3	sümbül 3
konak 3	pul 3	şafak 3
konuşmak 3	pür 3	şair 3
koskoca 3	rahat 3	şan 3
koşuşmak 3	saadet 3	şeref 3
köpek 3	sabi 3	şiddet 3
kucak açmak 3	sadık 3	şok 3
kum 3	sakat 3	şöyle 3
kuşanmak 3	saray 3	şükretmek 3
lal 3	savurmak 3	tabiat 3
lokma 3	sayılmak 3	tabii 3
mamur 3	sayın 3	tahammül 3
mahzun 3	selam durmak 3	talihsiz 3
manzara 3	sensiz 3	tamam 3
memur 3	ser 3	tas 3
menekşe 3	serilmek 3	tatmak 3
merak etmek 3	ses vermek 3	tekrar 3
mesken 3	sığmak 3	ten 3
mezarlık 3	sırtüstü 3	tezgah 3
mimar 3	silah 3	toprak olmak 3
musibet 3	silinmek 3	toz duman 3
müjde 3	sille 3	tükenmek 3
o kadar 3	siper 3	ucuz 3
orak 3	sokmak 3	uç 3
orman 3	soldurmak 3	uğur 3
ördek 3	soluk I (nefes) 3	ulus 3
para 3	son bulmak 3	ummak 3
parmak 3	sonunda 3	usanmak 3

üryan 3	ağırlamak 2	aziz 2
üzere 3	ağmak 2	badem 2
varlık 3	aha 2	bağlanmak 2
vefa 3	ahır 2	baht 2
vefasız 3	akarsu 2	bahtı kara 2
vicdan 3	akraba 2	bahtı karalı 2
vicdansız 3	alevlenmek 2	bahtiyar 2
vurgun 3	alın yazısı 2	bakış 2
yabancı 3	alim 2	baki 2
yakışmak 3	alkan 2	bardak 2
yangın 3	Allah Allah 2	barındırmak 2
yapma 3	anında 2	bark 2
yavaş yavaş 3	anlatılmak 2	barut 2
yavrusuz 3	anlatma 2	başlangıç 2
yazdırmak 3	ansız 2	battaniye 2
yeksan 3	ara ara 2	bayılmak 2
yere vurmak 3	aranmak 2	behey 2
yerle bir etmek 3	arasat 2	belalı 2
yerleşmek 3	arz etmek 2	belde 2
yeryüzü 3	arzu 2	belediye 2
yığılmak 3	asa 2	berbat 2
yıllarca 3	aslan 2	besbelli 2
yoğrulmak 3	atılmak 2	beşinci 2
yoldaş 3	atlamak 2	beyin 2
yorgun 3	avcı 2	bez 2
yön 3	avlamak 2	bezemek 2
yöre 3	avuç 2	bıkmak 2
yuvasız 3	ayaz 2	bilim 2
yüklemek 3	aylık 2	bir anda 2
zat 3	ayrı 2	biteviye 2
acıma 2	azalmak 2	bizzat 2
açlık 2	azık 2	bol 2

bomboş 2	çocukluk 2	dövmek 2
borç 2	çorap 2	durak 2
boşluk 2	dağ başı 2	dut 2
boydan boya 2	daha daha 2	duvaklı 2
burun 2	daim 2	düğümlemek 2
büyüme 2	daima 2	dümdüz 2
candan 2	damat 2	düzelmek 2
canevi 2	damla 2	düzlemek 2
cankurtaran 2	dargın 2	efkar 2
cereyan 2	darılmak 2	efkarlı 2
cesur 2	dava 2	ege 2
ceza 2	davar 2	eğmek 2
cümle 2	dayanılmaz 2	elbette 2
çaba 2	değirmen 2	elbise 2
çabalamak 2	değiştirmek 2	ele geçmek 2
çalınmak 2	demek II (anlaşılan) 2	elektrik 2
çalkalanmak 2	denemek 2	elem 2
çar 2	deri 2	elenmek 2
çark 2	derinlik 2	elli 2
çarkıdevran 2	dernek 2	elma 2
çarpmak 2	dışında 2	elvermek 2
çehre 2	dip 2	emrihakk 2
çeşme 2	diri 2	enerji 2
çetin 2	dirilmek 2	ense 2
çevrilmek 2	diye diye 2	erik 2
çığılık çığılık 2	doğa 2	eşik 2
çıkma 2	doğrulamak 2	eşmek 2
çıplak 2	dolaşmak 2	etek 2
çıra çıra 2	dostluk 2	evvel 2
çırpmak 2	doymak 2	eyvah 2
çiçeği burnunda 2	döktürmek 2	ezeli 2
çifte 2	dökük 2	ezik 2

fabrika 2	gündüz 2	icabet 2
fani 2	gür 2	iç içe 2
fark 2	gütmek 2	içli 2
fatiha 2	haberdar 2	iftar sofrası 2
fındık 2	hafız 2	ihsan 2
firak 2	hamam 2	ilah 2
fiyat 2	hañçer 2	ilçe 2
fransız 2	har 2	ilim 2
galmak 2	harcamak 2	imkansız 2
gamlı 2	hasar 2	inanç 2
gayret 2	hasr 2	inayet eylemek 2
gazete 2	haşır 2	inkisar 2
gazi 2	hatır 2	insanlık 2
gece yarısı 2	hay 2	ipek 2
gecelik 2	hayırsız 2	irem 2
geçit 2	hazin hazin 2	istila 2
geçmiş 2	her dem 2	iyice 2
gedik 2	hercai 2	kabahat 2
gelişmek 2	heva 2	kabir 2
gençlik 2	hey 2	kabul 2
geri dönmek 2	hırçın 2	kahpe felek 2
geri gelmek 2	hırslı 2	kahretmek 2
germek 2	hidayet 2	kahrolmak 2
gezinmek 2	hikaye 2	kalabalık 2
gölge 2	himmet 2	kanaat 2
gölgelik 2	hizmet 2	kanat çırpma 2
görünüş 2	hülya 2	kanatmak 2
gözlü 2	hür 2	kap 2
gurban 2	hürmet 2	kapılmak 2
gurbet eli 2	ıslak 2	kapkara 2
gurbetçi 2	ıssızlık 2	kar çiçeği 2
güçlü 2	ibret 2	kara bahtlı 2

karga 2	kocaman 2	mektup 2
karın 2	kollamak 2	memat 2
karınca 2	komak 2	menzil 2
kasaba 2	konut 2	merak 2
kasavet 2	koyulmak 2	mert 2
kasıp kavurmak 2	kök 2	mescit 2
katar 2	köle 2	mesut 2
katılmak 2	köşk 2	mevsim 2
katil 2	köz 2	mevta 2
kaval 2	kucaklamak 2	mezar taşı 2
kavim 2	kudurmak 2	mırıldanmak 2
kaya 2	kurban 2	mihrap 2
kayısı 2	kurban kesmek 2	miras 2
kaymak I (istif) 2	kuru 2	misal 2
kaymak II (kayma) 2	kusur 2	mucize 2
kaz 2	kuşatmak 2	mum 2
kazanmak 2	kutlu 2	muradı gözünde kalmak 2
kelebek 2	kutsal 2	mutlu 2
kelime-i şahadet 2	kuyu 2	müteahhit 2
kemik 2	lamba 2	müzeyyen 2
kemirmek 2	layık 2	nabız 2
kerem 2	leş 2	nakış 2
keskin 2	leylek 2	nam 2
kılıç 2	mahkum 2	namert 2
kınalı 2	mahsul 2	nar 2
kısa 2	makbul 2	nâr 2
kışla 2	manca 2	naz 2
kıyı 2	manevî 2	ne çare 2
kızıl 2	masa 2	nece 2
kızmak 2	mecal 2	nedamet 2
kiriş 2	meçhul 2	nimet 2
kitap 2	Mehmetçik 2	

ninni 2	park 2	sıradan 2
niyaz etmek 2	parlamak 2	sim 2
niye 2	peder 2	sima 2
niyet 2	peri 2	simsiyah 2
oba 2	petek 2	sineye çekmek 2
od 2	razı 2	sinsi 2
ok 2	razı olmak 2	sis 2
okunmak 2	refakatçi 2	sivil 2
oluk oluk 2	sahur 2	sokağa dökülmek 2
oluvermek 2	sakin 2	son nefes 2
onarılmak 2	saklanmak 2	sonsuz 2
ortak 2	salınmak 2	sonsuzluk 2
oruç 2	salmak 2	sonu gelmek 2
oruç açmak 2	sam 2	sorun 2
oruçlu 2	sam yeli 2	soymak 2
oynatmak 2	sandık 2	söyletmek 2
oyun 2	sararıp solmak 2	sözlü 2
oyuncak 2	sarsmak 2	suskunluk 2
ozan 2	sayfa 2	susturmak 2
öd 2	saygı 2	sünmek 2
ödemek 2	secde etmek 2	süslü 2
öfke 2	seçilmek 2	süzme 2
öldürmek 2	sefa sürmek 2	süzülmek 2
ölüm döşeği 2	selvi 2	şahin 2
önceden 2	sersefil 2	şan vermek 2
öpmek 2	sersem 2	şaşırmak 2
örtü 2	sert 2	şaşkına dönmek 2
özenmek 2	sevgili 2	şehir merkezi 2
pak 2	sevinç 2	şehirli 2
pamuk 2	sevinmek 2	şeker 2
paramparça 2	sıkılmak 2	şita 2
parçalanmak 2	sımsıcak 2	şöhret 2

taban 2	uzamak 2	yaşanmak 2
taht 2	üğünmek 2	yaya 2
takat 2	ürpertmek 2	yayık 2
takmak 2	üstat 2	yediveren 2
talan etmek 2	üzmek 2	yemiş 2
talih 2	vade 2	yenilmek 2
tarak 2	vagon 2	yenmek II (yemek) 2
teftiş 2	vakıf 2	yerli 2
tehlike 2	vali 2	yeşillik 2
tekbir 2	vebal 2	yetmiş 2
telefiyet 2	vefalı 2	yıkamak 2
teravih namazı 2	velvele 2	yıkanmak 2
tercih 2	vilayet 2	yılan 2
terk eylemek 2	vurdurmak 2	yırah 2
ters 2	vurgun yemek 2	yırtmak 2
teslim olmak 2	vurulmak 2	yitmek 2
ticaret 2	vücut 2	yok etmek 2
timsal 2	ya rabbi 2	yollamak 2
tok 2	yaban 2	yolu düşmek 2
top 2	yağ 2	yordurmak 2
topçu 2	yağma 2	yormak 2
tozlu 2	yakalamak 2	yorum 2
töre 2	yaklaşmak 2	yudum 2
tünel 2	yalnızca 2	yumak 2
türemek 2	yamaç 2	yürekten 2
uçak 2	yanak 2	yüzlü 2
ufuk 2	yandırmak 2	yüzmek 2
uğultu 2	yara almak 2	zaman zaman 2
uğursuz 2	yaralamak 2	zamansız 2
ulaşım 2	yaralanmak 2	zayı olmak 2
uluşmak 2	yaren 2	zengin 2
urgan 2	yarım 2	zeval 2

zifirî 2	ağrılık 1	anarşist 1
zindan etmek 2	ağızsız 1	andırmak 1
zülûf 2	ağlanmak 1	anımsatmak 1
yakalanmak 1	ağlaya ağlaya 1	anlaşılmak 1
tutunmak 1	ağuçan 1	anlat-ı pak-i tüncina 1
yüz tutmak 1	ağyar 1	anlık 1
taşlamak 1	ah ü enin 1	annesiz 1
süs 1	ahali 1	apansız 1
sürülmek 1	ahlak 1	apartman 1
garşî garşıya 1	ahret 1	aptallaşmak 1
yalınız 1	ahuzar 1	ara sıra 1
zehir zemberek 1	ahval 1	araba 1
aba 1	akıbet 1	arada bir 1
abid 1	akış 1	arıza 1
acı çekmek 1	akvaryum 1	armağan 1
acıklı 1	al al 1	armut 1
acınmak 1	ala 1	arş-ı âlâ 1
aciz 1	alabildiğine 1	art arda 1
acizlik 1	alacak 1	artı 1
açıkgöz 1	alaman 1	artırmak 1
açıklamak 1	alav 1	artmak 1
açım 1	alay 1	asayiş 1
adana 1	alçı 1	asfalt 1
adem 1	aldırmak 1	asil 1
adres 1	alıcı 1	aslında 1
af 1	allanmak 1	asmak 1
affetmek 1	alman 1	aşıra 1
ağ I (örgü) 1	amade 1	ateşsiz 1
ağ II (zehir) 1	aman aman 1	avaz 1
ağıl 1	amansız 1	avutmak 1
ağılamak 1	anababa 1	ayan 1
ağır ağır 1	anacık 1	ayarlı 1

aydınlattırmak 1	balçık 1	beyhude 1
aydınlık 1	bank 1	beyzade 1
aynı 1	baran 1	bezen 1
ayran 1	Barbaros 1	bezmek 1
ayransız 1	bargâh-ı mevla 1	bıçak 1
ayrı ayrı 1	barhana 1	bıktırmak 1
ayvan 1	basit 1	bıraktırmak 1
ayyuk 1	başak 1	biber 1
aza 1	başkent 1	biçim 1
azgın 1	başsız 1	bilek 1
azıcık 1	baştan sona 1	bilet 1
azim 1	batakhane 1	bilimsiz 1
bacaksız 1	batıl 1	billah 1
bad 1	batın 1	billur 1
bade 1	bayan 1	billur billur 1
bad-ı sarsar 1	be 1	bin bir 1
bağ I (ilişki) 1	bed 1	binde bir 1
bağırış 1	bekleşmek 1	birer birer 1
bağlantı 1	bekletmek 1	birliktelik 1
bağlatmak 1	belemek 1	bisiklet 1
bahane 1	belirsizlik 1	bitkinsizleştirmek 1
bahçeli 1	bellsiz 1	bitpazarı 1
bahçelik 1	bembeyaz 1	boğaz 1
bahis 1	bent 1	boğuk 1
bahsetmek 1	beraberce 1	boğuşmak 1
bakılmak 1	beraberlik 1	bol bol 1
bakım 1	bereket 1	bolluk 1
bakır 1	bereketli 1	bomba 1
bakırcı 1	bereli 1	boran 1
bakire 1	berrak 1	boru 1
bakkal 1	beti benzi solmak 1	boşaltmak 1
bakma 1	beygir 1	boşanmak 1

boşlamak 1	cabası 1	çarh-ı gerdûn 1
boyamak 1	cahil 1	çarık 1
boyu 1	cami-i paki 1	çariyar 1
bozgun 1	can alıcı 1	çarkıfelek 1
bozkır 1	can dostu 1	çavuş 1
böcek 1	can korkusu 1	çekici 1
böğrüşmek 1	cani 1	çekiç 1
bölmek 1	cayır cayır 1	çelik 1
bölünmek 1	cazibeli 1	çene 1
bölüşmek 1	cem 1	çer çöp 1
börek 1	Cenabihak 1	çerçevelemek 1
böylece 1	cenabı Mevla 1	çeşit 1
böyünmek 1	Cenabisübhan 1	çeşit çeşit 1
bu yüzden 1	cendere 1	çeşm 1
bucak 1	cenup 1	çevrelemek 1
bucak bucak 1	cesaret 1	çıban 1
budamak 1	cevap 1	çığlık çığlığa 1
budanmak 1	cigara 1	çığrışmak 1
buğuz 1	cilve 1	çıkartılmak 1
bulanık 1	cinnet 1	çıkılmak 1
buldozer 1	civar 1	çılgınlık 1
buldurmak 1	civelek 1	çıra 1
bulma 1	cumartesi 1	çırağ 1
buluşmak 1	cümbüşlü 1	çirak 1
buram buram 1	cüret 1	çirpınış 1
burç 1	cürm-i mazi 1	çiçek çiçek 1
buruşturmak 1	çağrı 1	çiçeksiz 1
buzlu 1	çağrışmak 1	çiftçi 1
büryan 1	çakıl 1	çileli 1
büsbütün 1	çalışkan 1	çimento 1
büst 1	çanak 1	çizili 1
büyülü 1	çarçabuk 1	çokça 1

çokları 1	denmek 1	doğum 1
çöküntü 1	depreştirmek 1	doğurmak 1
çöküvermek 1	derece 1	dolamak 1
çöp 1	dergâh 1	dolandırmak 1
çörek 1	derili 1	doludizgin 1
çözmek 1	derilmek 1	dolunay 1
çürük 1	dertsiz 1	don 1
dadaş 1	dest 1	donakalmak 1
dağlanmak 1	deste 1	dondurmak 1
daire 1	dev 1	donlu 1
daldırma 1	devam 1	doya doya 1
dalgın 1	devam etmek 1	doyasıya 1
dallanmak 1	deve 1	doyurmak 1
damlamak 1	devir 1	döğülmek 1
danışmak 1	devirmek 1	döğünmek 1
darmadağın 1	didar 1	dönme 1
darp 1	dikilmek 1	dönüşmek 1
darü'l-eman 1	dikkat 1	dört yol 1
davet 1	dikme 1	dövlet 1
davetli 1	dilek 1	döyünmek 1
davul 1	dilmek 1	dua-yı halis u kafî 1
dayanılmak 1	dilsiz 1	dumanlanmak 1
dayı 1	dimdik 1	duraklamak 1
def ü refî' 1	dındaş 1	durgunluk 1
define 1	dindirmek 1	durma 1
defne 1	dipsiz 1	durna 1
defnedilmek 1	dirençli 1	durulmak 1
defnetmek 1	diriltmek 1	duyarsız 1
değersiz 1	diş 1	duygusuz 1
delinmek 1	dizmek 1	duyu 1
delirmek 1	doğratmak 1	düdük 1
denk 1	doğruluk 1	dürmek 1

dürülmek 1	elfaz 1	eşcar 1
dürümsüz 1	elhak 1	eşhedü enlâ ilahe illallah 1
dürüstlük 1	elmas 1	etvar 1
düşkün 1	elvan 1	evermek 1
düzen 1	elveda 1	evren 1
düzgün 1	emektar 1	eyer 1
düzlük 1	emice 1	eyvallah 1
ebet 1	emir vermek 1	eyvan 1
ecdat 1	emme 1	eyyamışitâ 1
edalı 1	emmek 1	eza 1
edep 1	emmi 1	ezili 1
efe 1	emraz 1	faal 1
efgân 1	emreylemek 1	facia 1
eğildemek 1	endam 1	fakir fukara 1
eğirmek 1	endişe 1	fakruzaruret 1
eğlemek 1	enteresan 1	farkında olmak 1
eğlenmek 1	epey 1	farklanmak 1
eğleşmek 1	erbab 1	farksız 1
eğreti 1	eritmek 1	fars 1
eğri 1	erkân 1	farz 1
ehil 1	erken 1	fasıl 1
ehl-i islam 1	ermenî 1	fasi[t] 1
eksi 1	ersiz 1	fasit 1
eksik 1	erzak 1	fazla 1
eksilmek 1	esans 1	feci 1
ekşi 1	esaret 1	federal 1
ekvan 1	eser 1	fener 1
el emeği göz nuru 1	esintili 1	ferahlık 1
el etmek 1	eskiden 1	fersah fersah 1
ela 1	esrar 1	fertil 1
elde etmek 1	estetik 1	fetva 1
elden ele 1	estirmek 1	

fırlamak 1	gencecik 1	görünmez 1
fırlanmak 1	geniz 1	görünmezlik 1
fırsatçı 1	geometri 1	görüntü 1
fisk 1	gerek 1	görünümlü 1
fidye 1	geri çevirmek 1	görüş 1
fildişi 1	geri durmak 1	gösterişli 1
filiz 1	geri göndermek 1	göynü 1
fitil 1	geride bırakmak 1	göyünmek 1
folklor 1	geride kalanlar 1	göz dikmek 1
fotoğraf 1	geride kalmak 1	göz göz 1
gafil 1	gerilemek 1	greyder 1
gaga 1	gerili 1	grizu 1
garamet 1	gerilmek 1	grup 1
gark eylemek 1	geriye dönmek 1	gurap 1
garp 1	gerü 1	gurur 1
gatmak 1	gezdirmek 1	gururlu 1
gâvur 1	gıragos 1	güç 1 (zor) 1
gayret etmek 1	gırat 1	güçlük 1
gaza 1	gız 1	güçsüz 1
gazab-ı kudret 1	gidermek 1	gülistanlık 1
gazeteci 1	girdap 1	gülizar 1
geceleri 1	girişmek 1	gülümsemek 1
geç 1	girmek 1	gülümsüz 1
geç kalmak 1	gitme 1	gülüş 1
geçe 1	gonya 1	gümüş 1
geçici 1	goşmak 1	gün batımı 1
geçinmek 1	göbek 1	günahsız 1
gelenek 1	göçmen 1	günbegün 1
gelişme 1	göçük 1	gündem 1
gelme 1	gök kubbe 1	güney 1
gem 1	gömlek 1	güneydoğu 1
gemi 1	görev 1	günlük 1

güreşmek 1	hanedan 1	hazine 1
gürhane 1	hangisi 1	hazret 1
gürültülü 1	hanuman 1	hediye 1
güven 1	hapis 1	hep birden 1
güvenli 1	harabat 1	hepten 1
güvensiz 1	harabazar 1	her biri 1
güvercin 1	haram 1	hercümerç 1
güvey 1	harç 1	hesaplamak 1
güzar 1	harika 1	hesaplı 1
güzelleşmek 1	harlamak 1	heyelan 1
güzergâh 1	harlanmak 1	hırılı 1
ha 1	harp 1	hırka 1
hacet 1	hasarlı 1	hırs 1
hademe 1	hasat 1	hız 1
hadi 1	hasır 1	hicret etmek 1
hafıza 1	hastalanmak 1	hiç kimse 1
hafiften 1	hastalık 1	hiçbiri 1
hafta 1	haşa 1	Hilal-i ahmer 1
haftalık 1	haşin 1	hileli 1
haile 1	hatıra 1	hilkat 1
hain 1	hatıralı 1	him hime 1
hak (pay) 1	hatırlamak 1	himaye 1
hak yolu 1	hatırlanmak 1	hissedilmek 1
hakikatsiz 1	hatırlatmak 1	hissetmek 1
halas 1	havalı 1	hissiz 1
hâlbuki 1	havasız 1	hoca 1
halı 1	havuz 1	homurtu 1
halik 1	hayıf 1	hor 1
halka 1	hayırlı 1	horon tepmek 1
halsizlik 1	haykırış 1	horoz 1
hamdetmek 1	haylaz 1	hoşuna gitmek 1
hancı 1	hayret 1	hudut 1

hulus 1	ilk göz ağrısı 1	istimdat 1
hunhar 1	imar etmek 1	iş güç 1
hurda 1	imaret 1	işbu 1
hurdahaş 1	imarlı 1	işçi 1
huysuzluk 1	imdadada koşmak 1	işitmek 1
huzursuz 1	im cim 1	işlenmek 1
hüküm 1	imtihan 1	işletmek 1
hüsn-ü zar 1	imzalamak 1	işsizlik 1
hüsnühâl 1	incecikten 1	it 1
hüsrân 1	inci 1	itaat 1
ılıman 1	incitmek 1	itibar 1
ırgat 1	indirmek 1	itikatlı 1
ırsınmak 1	ingiliz 1	itiyat 1
ısıtmak 1	inik 1	itmek (etmek) 1
ıslah 1	inim inim 1	iyileştirmek 1
ısmarlama 1	inleme 1	iyilik 1
ıssızlamak 1	inleşmek 1	iz 1
ışıklı 1	insafsız 1	iza zilzaleha 1
ışımak 1	insanoğlu 1	izhar etmek 1
ibadet 1	inşa 1	kabus 1
içi kan ağlamak 1	inşallah 1	kaçak 1
içi yanmak 1	intişar 1	kaçılmak 1
içki 1	ipti 1	kaçkın 1
içme 1	iranlı 1	kaçma 1
iflah etmek 1	irençber 1	kadersiz 1
ifrit 1	irfan 1	kaf 1
ihtiyatlı 1	isabet 1	kafatası 1
iki cihan 1	ishar-ı kudret 1	kâfirane 1
ikinci 1	islam 1	kağıt 1
ileri 1	ister 1	kahraman 1
ilgilenmek 1	istiğfar 1	kahreylemek 1
iliştir 1	istiklal 1	kainat 1

kaldırım 1	kayak 1	keşiş 1
kalıntı 1	kayalık 1	keşke 1
kamyon 1	kayılmak 1	kete 1
kanalizasyon 1	kayıp 1	keyif 1
kanatlanmak 1	kaymak 1	kıl 1
kanatsız 1	kaynaşmak 1	kılınmak 1
kandırmak 1	kaynaşmışlık 1	kıpırdamak 1
kanıtlamak 1	kazan 1	kıraathane 1
kansız 1	kazanç 1	kıran 1
kapalı 1	kazı 1	kırgınlık 1
kapamak 1	kazık 1	kırışmak 1
kapama 1	kazılı 1	kırlangıç 1
kapatmak 1	kazımak 1	kısılmak 1
kara duman 1	kederlenmek 1	kısrak 1
kara toprak 1	kederli 1	kışlak 1
karakol 1	kefenlemek 1	kışlamak 1
karar kılmak 1	kefenli 1	kıvranmak 1
karara varmak 1	kefil 1	kıvrılma 1
karelenmek 1	keklik 1	kıvrılmak 1
karış 1	kelam 1	kıyılmak 1
karmak 1	kelime 1	kıymalı 1
kasap 1	kelle 1	kıymetli 1
kasırğa 1	kelli 1	kızarmak 1
kasvet 1	kem 1	kibrit 1
kaş 1	kendince 1	kiler 1
kaşık 1	kepçeli 1	kilit 1
kaşla göz arasında 1	kepmek 1	kimsecik 1
kat kat 1	kerametli 1	kimsesizlik 1
katre 1	kere 1	kin gütmek 1
kavi 1	kerpiç 1	kindar 1
kavranmak 1	kesik 1	kir 1
kavşak 1	keşif 1	kiracı 1

kiraz 1	kötülük 1	külliyetli 1
kireç 1	kredi 1	kürek 1
kirede 1	kubbe 1	küs 1
kirmen 1	kucak dolusu 1	küskün 1
kirpik 1	kucaklaşmak 1	küskünlük 1
kisb ü kâr 1	kudurtmak 1	küsülü 1
kişneşmek 1	kule 1	lacivert 1
kocamak 1	kullandırmak 1	laf 1
kokulu 1	kulübe 1	lahza 1
kol kola 1	kumlu 1	lakin 1
kolera 1	kumsal 1	lale 1
kolsuz 1	kurban etmek 1	laleli 1
komutan 1	kurban gitmek 1	lapa lapa 1
konaklamak 1	kurban vermek 1	lav 1
konu 1	kurtarılmak 1	lazım 1
konulmak 1	kurtarma 1	leke sürmek 1
konuşturmak 1	kurtulma 1	levh-i kalem 1
konvoy 1	kurulu 1	libas 1
kooperatif 1	kusmak 1	lira 1
kor 1	kusturmak 1	lise 1
korkulmak 1	kuşak 1	liyakat 1
korkulu 1	kuşkonmaz 1	lütfen 1
koşuşma 1	kuşku 1	lütfetmek 1
kovmak 1	kutu 1	lütuf 1
kovuk 1	kutup 1	lüzum 1
koyun koyuna 1	kuvvet 1	maazallah 1
koyunsuz 1	kuzulu 1	mabet 1
kökten 1	kuzusuz 1	macun 1
köpük 1	küfür 1	madalya 1
kördüğüm 1	kül olmak 1	maden 1
körpecik 1	külek 1	mağaza 1
kötü haber 1	küllenmek 1	mah 1

mahal 1	medet 1	muhabbetli 1
maharetli 1	meğerse 1	muhabir 1
mahcup olmak 1	mekansız 1	muhacir 1
mahlukat 1	mekik 1	muhlis 1
mahrem 1	mektepli 1	muhtarlık 1
mahremiyet 1	mercan 1	mukadder 1
mahsur kalmak 1	merhaba 1	mukaddes 1
makber 1	merhamet etmek 1	muratlı 1
makine 1	mermer 1	muratsız 1
maksat 1	mermerhane 1	muti 1
mamure 1	mervan 1	mutlak 1
manav 1	metelik 1	mutsuz 1
maraba 1	mevcut 1	muvakkat 1
maral 1	meyil 1	mühürdar 1
market 1	meyyit 1	mühürlemek 1
martı 1	mezaristan 1	mükedder olmak 1
maruz kalmak 1	mihmandar 1	münacat 1
masal 1	milyarlarca 1	münafık 1
masiva 1	milyarlık 1	münafıklık 1
maskara 1	milyon 1	mürai 1
maşara 1	mim 1	mürüvvet 1
mat 1	minber 1	Müslüman 1
maverai 1	minder 1	müşkül 1
mavi 1	minicik 1	müşkülât-ı eyyam 1
maya 1	minnet 1	mütevekkil 1
mayhoş 1	miri 1	naçar 1
mazgal 1	misafirlik 1	nadan 1
mazhar 1	miskinlik 1	nadim 1
mazhar olmak 1	mitil 1	naks-ı amaliata-yı lutf-ı mahz 1
meclis 1	modern 1	nam salmak 1
medar 1	moral 1	namlı 1
medeniyet 1	muhabbet 1	

nan 1	nurlu 1	önceleri 1
nara 1	nusret 1	öncelik 1
nâs 1	nüfuz etmek 1	önder 1
nasip 1	oda 1	önlem 1
nasip etmek 1	odun 1	önlemek 1
nasip olmak 1	oğlan 1	öpücük 1
ne biçim 1	oğlancık 1	örtülü 1
ne çabuk 1	okşamak 1	öteki 1
ne yazık ki 1	okyanus 1	övmek 1
nebat 1	oldukça 1	özel 1
nefeslik 1	olma 1	paha 1
nem 1	olunmak 1	paket 1
neredeysel 1	oluşturulmak 1	paklamak 1
nesil 1	onbaşı 1	paniğe kapılmak 1
neşeli 1	onca 1	paralel 1
neşesiz 1	onulmak 1	para pul 1
net 1	organize 1	parça parça 1
nevcivan 1	oruç tutmak 1	parça parça olmak 1
nevi 1	oruçluk 1	parçalamak 1
nezd 1	otlak 1	pare 1
nısfü'l-leyl 1	otobüs 1	paslanmak 1
nifak 1	otogar 1	patır patır 1
nihan 1	ovunmak 1	patlama 1
nikah 1	oya 1	patlatmak 1
nispet 1	öbür 1	pay 1
nişan yüzüğü 1	ödeşmek 1	payan 1
nişanlanmak 1	öğrenci 1	paydos 1
niyaz 1	öğrenmek 1	pençe 1
nizam 1	öğün 1	perçem 1
noksan 1	öldürücü 1	perde perde 1
nöbet 1	ölmü 1	perişanlık 1
nöbetleşe 1	önceki 1	peşi peşine 1

peşkeş 1	sabırlı 1	sarsıntı 1
peşmerge 1	saçak 1	satılmak 1
peyda 1	saçılmak 1	satıraç 1
peygamber 1	sadakat 1	savda 1
peynir 1	sağa sola 1	savuşmak 1
pişman 1	sağlamca 1	say 1
piyade 1	saha 1	saya 1
plaj 1	sahip çıkmak 1	sayı 1
polis 1	sahra 1	sayıklamak 1
poyraz 1	sakal 1	sayma 1
prak 1	salabet 1	sazlık 1
prefabrik 1	salavat 1	sebepl olmak 1
pres 1	salkım saçak 1	sebepli sebepsiz 1
put 1	salkım salkım 1	sebepsiz 1
rağmen 1	salkım söğüt 1	secdeye varmak 1
rahatlamak 1	sallandırmak 1	seçmek 1
rahmetli 1	saltanat 1	seda 1
rahvandar 1	samimi 1	sefer 1
rastgele 1	samimiyet 1	seferber 1
rastlamak 1	sanat 1	seferber etmek 1
raşe 1	sanayi 1	sekizinci 1
rehin almak 1	sancı 1	sencileyin 1
rekat 1	santim 1	sendelemek 1
resim 1	saplı 1	serbest 1
resul 1	sara 1	serencam 1
resul-i zişan 1	saralı 1	serinlemek 1
reva 1	sarhoş 1	serpiştirilmek 1
rayiha 1	sarı 1	serpiştirmek 1
rıza 1	sarık 1	serum 1
rükû 1	sarılı 1	server 1
sabaha karşı 1	sarmaşıklı 1	seslenmek 1
saban 1	sarsar 1	sevdalı 1

sevecen 1	siren 1	su almak 1
sevilmek 1	sisli 1	su borusu 1
sevimli 1	sistem 1	sual 1
sevimsiz 1	sitem 1	suç 1
sevişmek 1	sitem etmek 1	sulamak 1
seviye 1	sitil 1	sunmak 1
seylap 1	siyasi 1	susuz 1
seyyar 1	siyonist 1	sükût 1
sezmek 1	soba 1	süre 1
sıcacık 1	sofa 1	sürgün 1
sıçramak 1	soğukça 1	sürmeli 1
sıfat 1	soğumak 1	sürümek 1
sığır 1	sohbet 1	sürümsüz 1
sıhhat 1	sokulmak 1	sürütmek 1
sık 1	solgunluk 1	süslemek 1
sık sık 1	soluk II (renk) 1	süt 1
sıkıca 1	sonbahar 1	sütun 1
sıkıştırmak 1	sonradan 1	süvari 1
sılayırahim 1	sorgu 1	süzdürmek 1
sınamak 1	soru 1	şad 1
sınırsız 1	sosyal 1	şafak sökmek 1
sıralanmak 1	soy 1	şah 1
sırmalı 1	soylu 1	şahıs 1
sıyanet 1	söktürmek 1	şahit 1
sızılı 1	sökülmek 1	şahlanmak 1
sızlaşmak 1	sökün 1	şakalaşma 1
sızlatmak 1	söngün 1	şans 1
sızmak 1	sönüvermek 1	şark 1
sihirli 1	söyleşmek 1	şaşkınlık 1
silkinmek 1	söz kesmek 1	şatafatlı 1
silüet 1	söz vermek 1	şato 1
simetri 1	stres 1	şefaaf 1

şefaati 1	talim 1	tek başına 1
şehadet 1	talip olmak 1	tek tek 1
şehadetli 1	tamamen 1	tek vücut 1
şehit edilmek 1	tandır 1	tekne 1
şehitlik 1	tandırmaq 1	teknik 1
şehvetli 1	tanıdık 1	telaşlı 1
şekil 1	tanımlamak 1	teleferik 1
şer 1	tanışmak 1	televizyon 1
şerefli 1	tank 1	telgraf 1
şevk 1	tarafsız 1	temaşa 1
şeyda 1	taramak 1	tembellik 1
şiddetli 1	tarım 1	temiz 1
şifa 1	tarif 1	temizlemek 1
şifa bulmak 1	tarihî 1	temizlenmek 1
şikar 1	tarihli 1	teneşir 1
şile 1	tasa 1	tepetakla 1
şimal 1	tasvir 1	tepinmek 1
şimdilik 1	taş kesilmek 1	tepmek 1
şimşek 1	taşıt 1	terbiye 1
şirli 1	taşıtmaq 1	terhis 1
şorlatmak 1	tatlımsı 1	terminal 1
şura 1	tattırmak 1	tersine dönmek 1
şuursuzca 1	taun 1	tertip olunmak 1
şükrelemek 1	tavan 1	teselli 1
taam 1	tayin 1	teselli etmek 1
tabip 1	tayin etmek 1	teşebbüs 1
tabur 1	tayyare 1	tevek 1
tadımlık 1	tebdil 1	tevekkül 1
takdiriilahi 1	tecelli 1	tevet 1
talebe 1	tecvit 1	teyze 1
talihli 1	tefekür 1	tezce 1
talihsizlik 1	tehirli 1	tezel 1

tezkere 1	tuzak kurmak 1	ünlü 1
tıkanmak 1	tuzlu 1	ünvan 1
tıklım tıklım 1	tümüyle 1	üreke 1
tırnaklamak 1	tür 1	üretim 1
tırpan 1	tütün 1	ürkek 1
titrek 1	tüy 1	ürkeklik 1
titreşmek 1	TV 1	ürkütme 1
titretmek 1	uçup gitmek 1	ürperti 1
titreyiş 1	uçurtma 1	ürpertici 1
tohum 1	uğraş 1	üslup 1
tokatlı 1	uğratmak 1	üstesinden gelmek 1
tomur 1	uğunmak 1	üstün 1
tomurcuk 1	uhde 1	üşüşmek 1
ton 1	umutsuz 1	üşütme 1
toplu 1	unutturmak 1	üzüntü 1
toplucu 1	uslanmak 1	vaat 1
topu 1	utanç 1	vadi 1
tor 1	uyanılmak 1	vahşet 1
torba 1	uyartmak 1	vakar 1
torun 1	uygun 1	vakitsiz 1
tosun 1	uykusuz 1	var olmak 1
toy I (genç) 1	uykuya dalmak 1	varılmak 1
toy II (ziyafet) 1	uymak 1	vasfetmek 1
toz bulutu 1	uzak kalmak 1	vatansız 1
toz toprak 1	uzun hava 1	vaveyla 1
tövbe 1	ücret 1	veda 1
tuç olmak 1	üçgen 1	vefat etmek 1
turizm 1	üflenmek 1	vekil 1
tuşa getirmek 1	üftade 1	velakin 1
tutabilmek 1	üleşmek 1	velinimet 1
tutuşturmak 1	ümitsizlik 1	verimli 1
tuzak 1	ün almak 1	villa 1

vird 1	yasman 1	yetiştirmek 1
virviran 1	yastık 1	yığmak 1
vuruşmak 1	yaşattırmak 1	yıkıcılık 1
yad 1	yaşlı I (ihtiyar) 1	yıkık dökük 1
yadigar 1	yatılmak 1	yıkım 1
yağış 1	yatırmak 1	yıldızlı 1
yağışlı 1	yatsı 1	yılgnlık 1
yağlamak 1	yatsı namazı 1	yıllık 1
yahşi 1	yatsı vakti 1	yırtık 1
yaka 1	yaylak 1	yırtılmak 1
yakıştırmak 1	yaylık 1	yiğitlik 1
yakut 1	yazılı 1	yirmişer 1
yaldızlı 1	yazmalı 1	yitik 1
yalı 1	yediden yetmişe 1	yiyecek 1
yalın ayak 1	yedirmek 1	yoğurmak 1
yanaklı 1	yeis 1	yoğurt 1
yanardağlı 1	yekten 1	yoklamak 1
yankı 1	yekûn 1	yokluk 1
yankılanmak 1	yem 1	yokuş 1
yanlı 1	yeme 1	yola gitmek 1
yanlış 1	yeni yeni 1	yoldurmak 1
yansımak 1	yeniklik 1	yola dizilmek 1
yapışmak 1	yenilik 1	yolunmak 1
yaprak yaprak 1	yenmek I (kazanmak) 1	yorgunluk 1
yaptırmak 1	yer etmek 1	yorumlanmak 1
yaramaz 1	yerden yere vurmak 1	yönelmek 1
yardımlına koşmak 1	yere batmak 1	yukarı 1
yarık 1	yersiz 1	yumurta 1
yarım kalmak 1	yeşilli 1	yumuşak 1
yarışmak 1	yeter ki 1	yunan 1
yarmak 1	yetirmek 1	yurtsuz 1
yasa boğulmak 1	yetişkin 1	yuvarlamak 1

yüceltmek 1	zamanla 1	zir 1
yüklü 1	zarf 1	zirve 1
yüksek 1	zarı zarı 1	ziyade 1
yükseklik 1	zaten 1	ziyafet 1
yükselme 1	zayıf 1	ziyan olmak 1
yükseltmek 1	zedelemek 1	ziyaret 1
yürüme 1	zehirli 1	Zonguldaklı 1
yürüyüş 1	zenginlik 1	zonklamak 1
yüz çevirmek 1	zerdali 1	zorbalık 1
yüz karası 1	zerre 1	zorlu 1
yüzsüz 1	zevküsefa 1	zorluk 1
yüzük 1	zırh 1	zuhur 1
yüzünden 1	zifir 1	zurna 1
zahir 1	zindan olmak 1	zümrüt 1

İncelenen 170 şiirde toplam 27.786 kelime ve 3604 madde başı tespit edilmiştir. Tespit edilen madde başlarının sıklık değeri 25140 olarak hesaplanmıştır.

Kelime	(f)	Kelime	(f)	Kelime	(f)	Kelime	(f)
olmak	595	ne	277	gitmek	177	Acı	128
bir	520	ağlamak	265	Sen	175	Demek (söylemek)	124
bu	390	gelmek	220	Yer	173	Görmek	120
can	312	kimi	194	Deprem	148	Vermek	118
kalmak	280	mı	178	biz	146	Ben	113

Tablo 1. Sıklığı en fazla olan ilk 20 kelime.

4.2.3. Birleşik Fiiller

Çalışmamızın konusu olan ve söz varlığı taranan Erzincan'ın Göz Yaşları isimli eserde geçen birleşik fiillere dair bulgular söz varlığı içerisinde hem sayısal hem de alfabetik sırayla verildiği için, araştırmacılara kolaylık olması açısından burada topluca ve sadece sayısal sırayla verilmesi uygun görülmüştür.

kan ağlamak 30	telef olmak 4	razı olmak 2
viran olmak 26	toprağa vermek 4	sararıp solmak 2
can vermek 14	vazgeçmek 4	secde etmek 2
kaybetmek 13	yuva yapmak 4	sefa sürmek 2
kaybolmak 13	ah etmek 3	sineye çekmek 2
terk etmek 13	figan etmek 3	sokağa dökülmek 2
harap olmak 12	göze gelmek 3	sonu gelmek 2
yok olmak 12	harap etmek 3	şan vermek 2
şehit olmak 9	hasta olmak 3	şaşkına dönmek 2
ah çekmek 8	kabul etmek 3	talan etmek 2
feryat etmek 8	kucak açmak 3	terk eylemek 2
mahvolmak 7	merak etmek 3	teslim olmak 2
yardım etmek 7	selam durmak 3	vurgun yemek 2
dua etmek 6	son bulmak 3	yara almak 2
karalar bağlamak 6	şükretmek 3	yok etmek 2
kurban olmak 6	toprak olmak 3	yolu düşmek 2
murat almak 6	yere vurmak 3	zayi olmak 2
sağ kalmak 6	yerle bir etmek 3	zindan etmek 2
yas tutmak 6	arz etmek 2	acı çekmek 1
yuva kurmak 6	ele geçmek 2	affetmek 1
murada ermek 5	geri dönmek 2	bahsetmek 1
öksüz kalmak 5	geri gelmek 2	beti benzi solmak 1
sabretmek 5	inayet eylemek 2	çöküvermek 1
yerinden oynamak 5	kahretmek 2	defnedilmek 1
zannetmek 5	kahrolmak 2	defnetmek 1
gark olmak 4	kanat çırpamak 2	devam etmek 1
göç etmek 4	kasıp kavurmak 2	donakalmak 1
gücü yetmek 4	kurban kesmek 2	el etmek 1
hasret kalmak 4	muradı gözünde	elde etmek 1
imdada yetişmek 4	kalmak 2	emir vermek 1
kendine gelmek 4	niyaz etmek 2	emreylemek 1
meyve vermek 4	oluvermek 2	farkında olmak 1
ortada kalmak 4	oruç açmak 2	gark eylemek 1

gayret etmek 1	mahcup olmak 1	tersine dönmek 1
geç kalmak 1	mahsur kalmak 1	tertip olunmak 1
geri çevirmek 1	maruz kalmak 1	teselli etmek 1
geri durmak 1	mazhar olmak 1	tuç olmak 1
geri göndermek 1	merhamet etmek 1	tuşa getirmek 1
geride bırakmak 1	mükedder olmak 1	tutabilmek 1
geride kalmak 1	nam salmak 1	tuzak kurmak 1
geriye dönmek 1	nasip etmek 1	uçup gitmek 1
göz dikmek 1	nasip olmak 1	uykuya dalmak 1
hamdetmek 1	nüfuz etmek 1	uzak kalmak 1
hicret etmek 1	oruç tutmak 1	ün almak 1
hissedilmek 1	paniğe kapılmak 1	üstesinden gelmek 1
horon tepmek 1	parça parça olmak 1	var olmak 1
hoşuna gitmek 1	rehin almak 1	vasfetmek 1
içi kan ağlamak 1	sahip çıkmak 1	vefat etmek 1
içi yanmak 1	sebep olmak 1	yardımına koşmak 1
iflah etmek 1	secdeye varmak 1	yarım kalmak 1
imar etmek 1	seferber etmek 1	yasa boğulmak 1
imdada koşmak 1	sitem etmek 1	yer etmek 1
izhar etmek 1	sönüvermek 1	yerden yere vurmak 1
kahreylemek 1	söz kesmek 1	yere batmak 1
karar kılmak 1	söz vermek 1	yola gitmek 1
karara varmak 1	su almak 1	yola dizilmek 1
kin gütmek 1	şafak sökmek 1	yüz çevirmek 1
kurban etmek 1	şehit edilmek 1	yüz tutmak 1
kurban gitmek 1	şifa bulmak 1	zindan olmak 1
kurban vermek 1	şükreylemek 1	ziyan olmak 1
kül olmak 1	talip olmak 1	
leke sürmek 1	taş kesilmek 1	
lütfetmek 1	tayin etmek 1	

Elde edilen bulgulara göre eserde yer alan birleşik yapıların sayısı 185, frekans değeri ise 242'dir. Tespit edilen birleşik yapılarda frekans değeri en yüksek olan yapı 'kan ağlamak' birleşik fiilidir. Eserdeki şiirlerin genel teması keder, acı, elem ve felaket gibi kavramlarla

ilişkilendirilebileceğinden, bu birleşik fiilin eserdeki şiirlerde en sık kullanılan yapı olması gayet tabiidir.

4.2.4. İkilemeler

İkileme, biçim veya anlamca birbirleriyle ilgisi bulunan aynı, yakın veya zıt anlamlı kelimelerin art arda getirilmesiyle oluşturulan kelime grubudur (TDK, 2025). Aynı, yakın ya da zıt anlamlı iki veya daha çok kelimenin bir tek kelime gibi yan yana gelmesidir (Korkmaz, 1992). Türkçede ikilemeler, aynı sözcüğün tekrarı veya benzer sesli farklı sözcükler kullanılarak oluşturulur. Anlatımı güçlendirmek, etkili hale getirmek ve anlatımı pekiştirmek için kullanılır. Türkçede ikilemelerin sık kullanılması Türkçenin gerek yapı, gerek sözdizimi, gerekse anlambilim açısından en önemli niteliklerinden birini oluşturur Hatiboğlu, ikilemeleri “Türkçenin vazgeçilemeyecek, çok kullanılan varlıkları, anlatım gücü ve zenginliğidir” şeklinde ifade etmiştir (Hatiboğlu, 1981). Dolayısıyla incelemiş olduğumuz eserdeki şiirler de ikilemelerin bu şiirlerde etkili birer pekiştirici olarak görev yaptığını göstermektedir.

Erzincan’ın Göz Yaşları isimli eserde yer alan ikilemelere dair bulgular sayısal sırasıyla birlikte aşağıda verilmiştir.

çoluk çocuk 7	allah allah 2	ayrı ayrı 1
el ele 6	ara ara 2	billur billur 1
dağ taş 5	çığlık çığlık 2	birer birer 1
gece gündüz 5	çıra çıra 2	bucak bucak 1
üst üste 5	daha daha 2	buram buram 1
acı acı 4	diye diye 2	cayır cayır 1
baştan başa 4	hazin hazin 2	çer çöp 1
cıvıl cıvıl 4	iç içe 2	çeşit çeşit 1
eş dost 4	oluk oluk 2	çığlık çığlığa 1
yan yana 4	zaman zaman 2	çiçek çiçek 1
yana yana 4	ağır ağır 1	doya doya 1
için için 3	ağlaya ağlaya 1	elden ele 1
pırıl pırıl 3	aman aman 1	fakir fukara 1
toz duman 3	ara sıra 1	fersah fersah 1
yavaş yavaş 3	art arda 1	göz göz 1

im cim 1	parça parça 1	sebepli sebepsiz 1
inim inim 1	patır patır 1	tıklım tıklım 1
iş güç 1	perde perde 1	toz toprak 1
kat kat 1	peşi peşine 1	yaprak yaprak 1
kol kola 1	sağa sola 1	yıkık dökük 1
koyun koyuna 1	salkım saçak 1	yediden yetmişe 1
lapa lapa 1	salkım salkım 1	yeni yeni 1
para pul 1	salkım söğüt 1	zehir zemberek 1

Eserdeki şiirlerde yer alan ikilemelere ilişkin bulgulara göre tespit edilen tamlamaların sayısı 69, sıklık değeri ise 126 olarak hesap edilmiştir.

4.2.5. Yabancı Tamlamalar

Erzincan'ın Göz Yaşları isimli eserde yer alan yabancı tamlamalara dair bulgular sayısal sırasıyla birlikte aşağıda verilmiştir.

abıhayat 22	çarkıfelek 1
Allahuekber 8	darü'l-eman 1
çarkıdevran 2	def ü refi' 1
emrihakk 2	dua-yı halis u kafî 1
kelimeişhadet 2	ehl-i islam 1
ah ü enin 1	Eşhedü enlâ ilahe illallah 1
anlat-ı pak-i tüncina 1	eyyamışitâ 1
arş-ı âlâ 1	fakruzaruret 1
bad-ı sarsar 1	gazab-ı kudret 1
bargâh-ı mevla 1	hercümerç 1
camı-i paki 1	Hilal-i Ahmer 1
cenabıhak 1	hurdahaş 1
cenabımevla 1	hüsn-ü zar 1
cenabısübhan 1	hüsnühâl 1
cürm-i mazi 1	ishar-ı kudret 1
çarh-ı gerdûn 1	kisb ü kâr 1

levh-i kalem 1	sılayırahim 1
naks-ı amaliata-yı lutf-ı mahz 1	takdiriilahi 1
nısfü'l-leyl 1	velinimet 1
resul-i zişan 1	zevküsefa 1

Eserdeki şiirlerde yer alan yabancı tamlamalara ilişkin bulgulara göre tespit edilen tamlamalara ait frekans değeri 71'dir. Şiirlerde toplam 40 adet yabancı tamlamaya rastlanmıştır.

4.2.6. Ağız Özelliği Taşıyan Sözcükler

Çalışmamızda esas alınan Erzincan'ın Göz Yaşları eseri, Türkiye genelinden şiirlerini göndermiş olan halk ozanlarının şiirlerinden mürekkep bir eser olduğundan, eserde yer alan şiirlerde ağız özelliği taşıyan bazı yöresel kelimeler yer almaktadır. Bazı kelimelerin ise doğrudan ağız özelliğiyle kullanıldığı görülmüştür. Metnin orijinalliğine müdahale etmemek adına ağız özelliği taşıyan bu kelimeler olduğu gibi ele alınmıştır.

Erzincan'ın Göz Yaşları eserinde yer alan, ağız özelliği taşıyan kelimelere dair bulgular alfabetik sırayla ve frekans değerleriyle birlikte aşağıda verilmiştir.

alav 1 (<i>alev</i>)	garşı garşıya 1 (<i>karşı karşıya</i>)	irençber 1 (<i>rençber</i>)
cigara 1 (<i>sigara</i>)	gatmak 1 (<i>katmak</i>)	itmek 1 (<i>etmek</i>)
dövlet 1 (<i>devlet</i>)	gerü 1 (<i>geri</i>)	kardaş 12 (<i>kardeş</i>)
döyünmek 1 (<i>dövünmek</i>)	gırat 1 (<i>kırat</i>)	kirede 1 (<i>greyder</i>)
durna 1 (<i>turna</i>)	gonya 1 (<i>Konya</i>)	ölmü 1 (<i>ölmüyor</i>)
emme 1 (<i>ama</i>)	goşmak 1 (<i>koşmak</i>)	saya 1 (<i>saye</i>)
galmak 2 (<i>kalmak</i>)	göynü 1 (<i>gönlü</i>)	ürek 1 (<i>yürek</i>)
gara 3 (<i>kara</i>)	gözel 9 (<i>güzel</i>)	yalınız 1 (<i>yalnız</i>)
gardaş 15 (<i>kardeş</i>)	gurban 2 (<i>kurban</i>)	yırah 2 (<i>ırah</i>)

Bu kategoriye ait bulgulara göre ağız özelliğiyle kullanılan kelimelerin sayısı 27 olup kelimelerin sıklık değeri 65'tir. Ağız özelliği belirten bu kelimelerde en fazla frekans değerine sahip olan kelimeler "gardaş" ve "kardaş" kelimeleridir. Bu durumun, incelenen metinlerin ağıt özelliği taşıyan şiirler olması ve çoğunlukla okura samimi bir üslupla seslenir şekilde yazılmış olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

4.2.7. Yabancı Kökenli Sözcükler

Eserdeki şiirlerde yer alan yabancı kökenli sözcükler ve bu sözcüklerin kökenleri sıklık sırasıyla birlikte aşağıda verilmiştir.

can 312 (Far.)	ciğer 39 (Far.)	zaman 27 (Ar.)
her 90 (Far.)	felaket 39 (Ar.)	zehir 27 (Far.)
şehir 86 (Far.)	feryat 39 (Far.)	mal 26 (Ar.)
bağ 73 (Far.)	sene 38 (Ar.)	rab 25 (Ar.)
gül 65 (Far.)	sanki 37 (Far.)	beton 24 (Fr.)
dünya 64 (Ar.)	bülbül 36 (Far.)	yar 23 (Far.)
felek 63 (Ar.)	halk 36 (Ar.)	afet 22 (Ar.)
dert 60 (Far.)	zelzele 36 (Ar.)	ateş 22 (Far.)
hâl 56 (Ar.)	köy 34 (Far.)	sel 22 (Far.)
insan 55 (Ar.)	vatan 34 (Ar.)	hayat 21 (Ar.)
bina 54 (Ar.)	viran 34 (Far.)	hışım 21 (Far.)
mezar 53 (Ar.)	yetim 34 (Ar.)	şehit 21 (Ar.)
kader 52 (Ar.)	haber 33 (Ar.)	taraf 21 (Ar.)
şirin 46 (Far.)	hak 31 (Ar.)	camii 20 (Ar.)
bahar 45 (Ar.)	sokak 30 (Ar.)	diyar 20 (Ar.)
destan 43 (Far.)	çile 29 (Far.)	keder 20 (Ar.)
hem 43 (Far.)	tufan 29 (Ar.)	sabır 20 (Ar.)
bahçe 42 (Far.)	millet 28 (Ar.)	tarih 20 (Ar.)
dost 42 (Far.)	virane 27 (Far.)	asıl 19 (Ar.)
herkes 42 (Far.)	zalim 27 (Ar.)	garip 19 (Ar.)

hiç 19 (Far.)	harabe 13 (Ar.)	acep 9 (Ar.)
kalp 19 (Ar.)	saniye 13 (Ar.)	arş 9 (Ar.)
nazar 19 (Ar.)	zindan 13 (Far.)	canan 9 (Far.)
bela 18 (Ar.)	akıl 12 (Ar.)	civan 9 (Far.)
ceset 18 (Ar.)	aşık 12 (Ar.)	fayda 9 (Ar.)
ecel 18 (Ar.)	bar 12 (Erm.)	hava 9 (Ar.)
han 18 (Far.)	çarşı 12 (Far.)	kaza 9 (Ar.)
hoş 18 (Far.)	doktor 12 (Fr.)	merhamet 9 (Ar.)
kefen 18 (Ar.)	dua 12 (Ar.)	mübarek 9 (Ar.)
kıyamet 18 (Ar.)	gurbet 12 (Ar.)	ruh 9 (Ar.)
ramazan 18 (Ar.)	mahşer 12 (Ar.)	saz 9 (Far.)
saat 18 (Ar.)	matem 12 (Ar.)	sır 9 (Ar.)
cadde 17 (Ar.)	perişan 12 (Far.)	tam 9 (Ar.)
devlet 17 (Ar.)	taze 12 (Far.)	beden 8 (Ar.)
figan 17 (Far.)	teravîh 12 (Ar.)	beter 8 (Far.)
seher 17 (Ar.)	duvar 11 (Far.)	dükkan 8 (Ar.)
beyaz 16 (Ar.)	etraf 11 (Ar.)	emir 8 (Ar.)
cennet 16 (Ar.)	evlat 11 (Ar.)	eşya 8 (Ar.)
hasta[ha]ne 16	hasta 11 (Far.)	fakir 8 (Ar.)
sabah 16 (Ar.)	hayal 11 (Ar.)	gam 8 (Ar.)
vakit 16 (Ar.)	meşdan 11 (Ar.)	gayrı 8 (Ar.)
cuma 15 (Ar.)	terk 11 (Far.)	gonca 8 (Far.)
memleket 15 (Ar.)	vah 11 (Ar.)	hâlâ 8 (Ar.)
zulüm 15 (Ar.)	bacak 10 (Far.)	hüzün 8 (Ar.)
aman 14 (Ar.)	devran 10 (Ar.)	ihtiyar 8 (Ar.)
bazı 14 (Ar.)	masum 10 (Ar.)	renk 8 (Far.)
kenar 14 (Far.)	namaz 10 (Far.)	rüya 8 (Ar.)
cihan 13 (Far.)	otel 10 (Fr.)	sigorta 8 (İtal.)
çare 13 (Far.)	pazar 10 (Far.)	sine 8 (Far.)

şey 8 (Ar.)	ümit 7 (Far.)	nihayet 6 (Ar.)
şükür 8 (Ar.)	zor 7 (Far.)	şikayet 6 (Ar.)
asker 7 (Ar.)	adalet 6 (Ar.)	taç 6 (Far.)
aşk 7 (Ar.)	adam 6 (Ar.)	telaş 6 (Far.)
evliya 7 (Ar.)	ama 6 (Ar.)	telefon 6 (Fr.)
fakat 7 (Ar.)	baca 6 (Far.)	tren 6 (Fr.)
ferman 7 (Far.)	bazan 6 (ar.)	zayıat 6 (Ar.)
hasret 7 (Ar.)	beraber 6 (Far.)	ambulans 5 (Fr.)
hat 7 (Ar.)	cehennem 6 (Ar.)	asır 5 (Ar.)
hemşire 7 (Far.)	çoban 6 (Far.)	asla 5 (Ar.)
huy 7 (Far.)	dehşet 6 (Ar.)	banka 5 (İtal.)
huzur 7 (Ar.)	derman 6 (Far.)	defa 5 (Ar.)
imdat 7 (Ar.)	din 6 (Ar.)	enkaz 3 2(Ar.)
inayet 7 (Ar.)	eğer 6 (Far.)	esnaf 5 (Ar.)
kâr 7 (Far.)	fırsat 6 (Ar.)	gaflet 5 (Ar.)
merkez 7 (Ar.)	fırtına 6 (İtal.)	gayri 5 (Ar.)
meyve 7 (Far.)	gazap 6 (Ar.)	günahkâr 5 (Far.)
mümin 7 (Ar.)	gazel 6 (Ar.)	hacı 5 (Ar.)
nefes 7 (Ar.)	hemen 6 (Far.)	hane 5 (Far.)
nur 7 (Ar.)	isyan 6 (Ar.)	hareket 5 (Ar.)
ömür 7 (Ar.)	kalem 6 (Ar.)	hazin 5 (Ar.)
rahmet 7 (Ar.)	karar 6 (Ar.)	hele 5 (Far.)
selam 7 (Ar.)	kervan 6 (Far.)	hesap 5 (Ar.)
sevda 7 (Ar.)	kudret 6 (Ar.)	hicran 5 (Ar.)
sıla 7 (Ar.)	meğer 6 (Far.)	iftar 5 (Ar.)
şefkat 7 (Ar.)	melek 6 (Ar.)	ilahi 5 (Ar.)
tahta 7 (Far.)	minare 6 (Ar.)	kafa 5 (Ar.)
temel 7 (Yun.)	murat 6 (Ar.)	kale 5 (Ar.)
ülke 7 (Far.)	neşe 6 (Ar.)	kıymet 5 (Ar.)

mekan 5 (Ar.)	dakika 4 (Ar.)	mehtap 4 (Far.)
nehir 5 (Ar.)	defter 4 (Ar.)	merhem 4 (Ar.)
perde 5 (Far.)	dere 4 (Far.)	mersiye 4 (Ar.)
pir 5 (Far.)	ders 4 (Ar.)	muhtaç 4 (Ar.)
rüzgar 5 (Far.)	divan 4 (Far.)	mülk 4 (Ar.)
saf 5 (Ar.)	efsane 4 (Far.)	mümkün 4 (Ar.)
sahip 5 (Ar.)	elbet 4 (Ar.)	nişan 4 (Far.)
sebeup 5 (Ar.)	gülistan 4 (Far.)	nüfus 4 (Ar.)
sema 5 (Ar.)	hafif 4 (Ar.)	parça 4 (Far.)
siyah 5 (Far.)	harman 4 (Far.)	peş 4 (Far.)
sofra 5 (Ar.)	hayli 4 (Far.)	radyo 4 (Fr.)
sultan 5 (Ar.)	hayvan 4 (Ar.)	secde 4 (Ar.)
şelale 5 (Ar.)	henüz 4 (Far.)	selamet 4 (Ar.)
şiiir 5 (Ar.)	heyecan 4 (Ar.)	servet 4 (Ar.)
verem 5 (Ar.)	hikmet 4 (Ar.)	sur 4 (Ar.)
zâr 5 (Far.)	hoyrat 4 (Yun.)	sübyan 4 (Ar.)
zemheri 5 (Ar.)	ızdırıp 4 (Ar.)	şiven 4 (Far.)
zemin 5 (Far.)	ilaç 4 (Ar.)	takdir 4 (Ar.)
zulmet 5 (Ar.)	imam 4 (Ar.)	tez 4 (Far.)
amin 4 (Ar.)	kadir 4 (Ar.)	türap 4 (Ar.)
asuman 4 (Far.)	kahve 4 (Ar.)	zarar 4 (Ar.)
azap 4 (Ar.)	kavga 4 (Far.)	ziyan 4 (Far.)
bari 4 (Far.)	kıyam 4 (Ar.)	acaba 3 (Ar.)
bedel 4 (Ar.)	kolej 4 (Fr.)	adeta 3 (Ar.)
bostan 4 (Far.)	kolon 4 (Fr.)	ahir 3 (Ar.)
cam 4 (Far.)	köşe 4 (Far.)	aile 3 (Ar.)
cenaze 4 (Ar.)	kulüp 4 (Fr.)	alamet 3 (Ar.)
çabuk 4 (Far.)	mahalle 4 (Ar.)	alarm 3 (Fr.)
çünkü 4 (Far.)	mazi 4 (Ar.)	arz 3 (Ar.)

biçare 3 (Far.)	his 3 (Ar.)	pür 3 (Far.)
bora 3 (Far.)	hükümet 3 (Ar.)	rahat 3 (Ar.)
canavar 3 (Far.)	iklim 3 (Ar.)	saadet 3 (Ar.)
cefa 3 (Ar.)	iman 3 (Ar.)	sabi 3 (Ar.)
cemaat 3 (Ar.)	imar 3 (Ar.)	sadık 3 (Ar.)
çay 3 (çin.)	isim 3 (Ar.)	sakat 3 (Ar.)
çeyiz 3 (Ar.)	izin 3 (Ar.)	saray 3 (Far.)
darbe 3 (Ar.)	kahr 3 (Ar.)	ser 3 (Far.)
derya 3 (Far.)	katliam 3 (Ar.)	silah 3 (Ar.)
deva 3 (Ar.)	kepçe 3 (Far.)	sille 3 (Far.)
diğer 3 (Far.)	keramet 3 (Ar.)	siper 3 (Far.)
divane 3 (Far.)	kına 3 (Ar.)	sümbül 3 (Far.)
ecnebi 3 (Ar.)	kısım 3 (Ar.)	şafak 3 (Ar.)
eda 3 (Far.)	kısmet 3 (Ar.)	şair 3 (Ar.)
ekip 3 (Fr.)	koma 3 (Fr.)	şan 3 (Ar.)
emanet 3 (Ar.)	lâl 3 (Far.)	şeref 3 (Ar.)
ezan 3 (Ar.)	lokma 3 (Ar.)	şiddet 3 (Ar.)
ezel 3 (Ar.)	mahzun 3 (Ar.)	şok 3 (Fr.)
felç 3 (Ar.)	manzara 3 (Ar.)	tabiat 3 (Ar.)
fidan 3 (Yun.)	memur 3 (Ar.)	tabii 3 (Ar.)
fukara 3 (Ar.)	menekşe 3 (Far.)	tahammül 3 (Ar.)
günah 3 (Far.)	mesken 3 (Ar.)	tamam 3 (Ar.)
hakikat 3 (Ar.)	mimar 3 (Ar.)	tas 3 (Ar.)
harap 3 (Ar.)	musibet 3 (Ar.)	tekrar 3 (Ar.)
harekât 3 (Ar.)	müjde 3 (Far.)	ten 3 (Far.)
hata 3 (Ar.)	para 3 (Far.)	tezgah 3 (Far.)
hayır 3 (Ar.)	pencere 3 (Far.)	üryan 3 (Ar.)
hazan 3 (Far.)	plan 3 (Fr.)	vefa 3 (Ar.)
hazır 3 (Ar.)	postane 3 (İtal.)	vicdan 3 (Ar.)

yeksan 3 (Far.)	damat 2 (Far.)	haşır 2 (Ar.)
zat 3 (Ar.)	dava 2 (Ar.)	hatır 2 (Ar.)
akraba 2 (Ar.)	dut 2 (Far.)	hercai 2 (Far.)
alim 2 (Ar.)	efkâr 2 (Ar.)	heva 2 (Ar.)
arasat 2 (Ar.)	elbette 2 (Ar.)	hidayet 2 (Ar.)
arzu 2 (Far.)	elbise 2 (Ar.)	hikaye 2 (Ar.)
asa 2 (Ar.)	elektrik 2 (Fr.)	himmət 2 (Ar.)
aziz 2 (Ar.)	elem 2 (Ar.)	hizmet 2 (Ar.)
badem 2 (Far.)	enerji 2 (Fr.)	hülya 2 (Ar.)
baht 2 (Far.)	evvel 2 (Ar.)	hür 2 (Ar.)
bahtiyar 2 (Far.)	ezelî 2 (Ar.)	hürmet 2 (Ar.)
baki 2 (Ar.)	fabrika 2 (İtal.)	ibret 2 (Ar.)
barut 2 (Far.)	fani 2 (Ar.)	icabet 2 (Ar.)
battaniye 2 (Ar.)	fark 2 (Ar.)	ihsan 2 (Ar.)
belde 2 (Ar.)	fatiha 2 (Ar.)	ilah 2 (Ar.)
belediye 2 (Ar.)	findık 2 (Far.)	ilim 2 (Ar.)
berbat 2 (Far.)	fırak 2 (Ar.)	inkisar 2 (Ar.)
bizzat 2 (Ar.)	fıyat 2 (Ar.)	istila 2 (Ar.)
cereyan 2 (Ar.)	fransız 2 (İtal.)	kabahat 2 (Ar.)
cesur 2 (Ar.)	gayret 2 (Ar.)	kabir 2 (Ar.)
ceza 2 (Ar.)	gazete 2 (İtal.)	kabul 2 (Ar.)
cümle 2 (Ar.)	gazi 2 (Ar.)	kanaat 2 (Ar.)
çark 2 (Far.)	haberdar 2 (Ar.)	kasaba 2 (Ar.)
çehre 2 (Far.)	hafız 2 (Ar.)	kasavet 2 (Ar.)
çeşme 2 (Far.)	hamam 2 (Ar.)	katar 2 (Ar.)
çifte 2 (Far.)	hançer 2 (Ar.)	katil 2 (Ar.)
çorap 2 (Ar.)	har 2 (Ar.)	kavim 2 (Ar.)
daim 2 (Ar.)	hasar 2 (Ar.)	kayısı 2 (Far.)
daima 2 (Ar.)	hasr 2 (Ar.)	kerem 2 (Ar.)

kitap 2 (Ar.)	mum 2 (Far.)	sim 2 (Far.)
köşk 2 (Far.)	müteahhit 2 (Ar.)	sima 2 (Ar.)
kurban 2 (Ar.)	müzeyyen 2 (Ar.)	sivil 2 (Fr.)
kusur 2 (Ar.)	nabız 2 (Ar.)	şahin 2 (Far.)
lamba 2 (Yun.)	nakış 2 (Ar.)	şeker 2 (Far.)
layık 2 (Ar.)	nam 2 (Far.)	şita 2 (Ar.)
leş 2 (Far.)	namert 2 (Far.)	şöhret 2 (Ar.)
leylek 2 (Far.)	nar 2 (Far.)	takat 2 (Ar.)
mahkum 2 (Ar.)	nâr 2 (Ar.)	talih 2 (Ar.)
mahsul 2 (Ar.)	naz 2 (Far.)	teftiş 2 (Ar.)
makbul 2 (Ar.)	nedamet 2 (Ar.)	tehlike 2 (Ar.)
mamur 2 (Ar.)	nimet 2 (Ar.)	tekbir 2 (Ar.)
manca 2 (İtal.)	niyet 2 (Ar.)	telefiyet 2 (Ar.)
manevi 2 (Ar.)	oruç 2 (Far.)	tercih 2 (Ar.)
masa 2 (Lat.)	pak 2 (Far.)	ticaret 2 (Ar.)
mecal 2 (Ar.)	park 2 (Fr.)	timsal 2 (Ar.)
meçhul 2 (Ar.)	peder 2 (Far.)	tünel 2 (İng.)
mektup 2 (Ar.)	peri 2 (Far.)	ufuk 2 (Ar.)
memat 2 (Ar.)	petek 2 (Erm.)	üstat 2 (Far.)
menzil 2 (Ar.)	pul 2 (Far.)	vade 2 (Ar.)
merak 2 (Ar.)	razı 2 (Ar.)	vagon 2 (İng.)
mert 2 (Far.)	sahur 2 (Ar.)	vakıf 2 (Ar.)
mescit 2 (Ar.)	sakin 2 (Ar.)	vali 2 (Ar.)
mesut 2 (Ar.)	sam 2 (Ar.)	vebal 2 (Ar.)
mevsim 2 (Ar.)	sandık 2 (Ar.)	velvele 2 (Ar.)
mevta 2 (Ar.)	sayfa 2 (Ar.)	vilayet 2 (Ar.)
mihrap 2 (Ar.)	selvi 2 (Far.)	vücut 2 (Ar.)
miras 2 (Ar.)	sersem 2 (Far.)	yaban 2 (Far.)
mucize 2 (Ar.)	sert 2 (Far.)	yaren 2 (Far.)

zengin 2 (Far.)	ayyuk 1 (Ar.)	buldozer 1 (İng.)
zeval 2 (Ar.)	azim 1 (Ar.)	burç 1 (Ar.)
zifiri 2 (Ar.)	bad 1 (Far.)	büryan 1 (Far.)
zülûf 2 (Far.)	bade 1 (Far.)	büst 1 (Fr.)
abid 1 (Ar.)	bahane 1 (Far.)	cahil 1 (Ar.)
aciz 1 (Ar.)	bahis 1 (Ar.)	cani 1 (Ar.)
adem 1 (Ar.)	bakire 1 (Ar.)	cem 1 (Ar.)
adres 1 (Fr.)	bakkal 1 (Ar.)	cendere 1 (Far.)
af 1 (Ar.)	bank 1 (Fr.)	cenup 1 (Ar.)
ağyar 1 (Ar.)	baran 1 (Far.)	cesaret 1 (Ar.)
ahali 1 (Ar.)	barhana 1 (Far.)	cevap 1 (Ar.)
ahlak 1 (Ar.)	basit 1 (Ar.)	cilve 1 (Ar.)
ahmer 1 (Ar.)	batakhane 1 (Far.)	cinnet 1 (Ar.)
ahret 1 (Ar.)	batıl 1 (Ar.)	civar 1 (Ar.)
ahval 1 (Ar.)	batın 1 (Ar.)	cüret 1 (Ar.)
akıbet 1 (Ar.)	bed 1 (Far.)	çariyar 1 (Ar.)
akvaryum 1 (Fr.)	bent 1 (Far.)	çene 1 (Far.)
amade 1 (Far.)	bereket 1 (Ar.)	çeşit 1 (Far.)
anarşist 1 (Fr.)	berrak 1 (Ar.)	çeşm 1 (Far.)
apartman 1 (Fr.)	beygir 1 (Far.)	çıra 1 (Far.)
arıza 1 (Ar.)	beyhude 1 (Far.)	çırağ 1 (Far.)
armut 1 (Far.)	beyzade 1 (Far.)	çırak 1 (Far.)
asayiş 1 (Far.)	biber 1 (Yun.)	çimento 1 (İtal.)
asfalt 1 (Fr.)	bilet 1 (Fr.)	daire 1 (Ar.)
asil 1 (Ar.)	billah 1 (Ar.)	darp 1 (Ar.)
avaz 1 (Far.)	billur 1 (Far.)	davet 1 (Ar.)
ayan 1 (Ar.)	bomba 1 (İtal.)	davul 1 (Ar.)
aynı 1 (Ar.)	boran 1 (Moğ.)	define 1 (Ar.)
ayvan 1 (Far.)	buğuz 1 (Ar.)	defne 1 (Yun.)

derece 1 (Ar.)	eser 1 (Ar.)	gem 1 (Yun.)
dergah 1 (Far.)	esrar 1 (Ar.)	geometri 1 (Fr.)
dest 1 (Far.)	estetik 1 (Fr.)	girdap 1 (Far.)
deste 1 (Far.)	eşcar 1 (Ar.)	greyder 1 (İng.)
dev 1 (Far.),	etvar 1 (Ar.)	grizu 1 (Fr.)
devam 1 (Ar.)	eyvan 1 (Far.)	grup 1 (Fr.)
devir 1 (Ar.)	eza 1 (Ar.)	gurap 1 (Ar.)
didar 1 (Far.)	faal 1 (Ar.)	gurur 1 (Ar.)
ebet 1 (Ar.)	facia 1 (Ar.)	gülizar 1 (Far.)
ecdat 1 (Ar.)	Fars 1 (Far.)	güzar 1 (Far.)
edep 1 (Ar.)	farz 1 (Ar.)	güzergâh 1 (Far.)
efgân 1 (Far.)	fasıl 1 (Ar.)	hacet 1 (Ar.)
ehil 1 (Ar.)	fasi[t] 1 (Ar.)	hademe 1 (Ar.)
ekvan 1 (Ar.)	fazla 1 (Ar.)	hafıza 1 (Ar.)
elfaz 1 (Ar.)	feci 1 (Ar.)	hafta 1 (Far.)
elhak 1 (Ar.)	federal 1 (Fr.)	haile 1 (Ar.)
elmas 1 (Ar.)	fener 1 (Yun.)	hain 1 (Ar.)
elvan 1 (Ar.)	fetva 1 (Ar.)	halâs 1 (Ar.)
elveda 1 (Ar.)	fisk 1 (Ar.)	halik 1 (Ar.)
emraz 1 (Ar.)	fidye 1 (Ar.)	halka 1 (Ar.)
endam 1 (Far.)	filiz 1 (Yun.)	hanedan 1 (Far.)
endişe 1 (Far.)	fitil 1 (Ar.)	hanuman 1 (Far.)
enteresan 1 (Fr.)	folklor 1 (İng.)	hapis 1 (Ar.)
erbap 1 (Ar.)	fotoğraf 1 (Fr.)	harabat 1 (Ar.)
erkân 1 (Ar.)	gafil 1 (Ar.)	harabazar 1 (Ar.)
ermenî 1 (Far.)	garamet 1 (Ar.)	haram 1 (Ar.)
erzak 1 (Ar.)	garp 1 (Ar.)	harç 1 (Ar.)
esans 1 (Fr.)	gâvur 1 (Far.)	harika 1 (Ar.)
esaret 1 (Ar.)	gaza 1 (Ar.)	harp 1 (Ar.)

hasat 1 (Ar.)	ibadet 1 (Ar.)	kefil 1 (Ar.)
hasır 1 (Ar.)	ifrit 1 (Ar.)	kelam 1 (Ar.)
haşa 1 (Ar.)	imaret 1 (Ar.)	kelime 1 (Ar.)
haşin 1 (Ar.)	imtihan 1 (Ar.)	kelle 1 (Far.)
hatıra 1 (Ar.)	İngiliz 1 (İtal.)	kem 1 (Far.)
havuz 1 (Ar.)	inşa 1 (Ar.)	kere 1 (Ar.)
hayıf 1 (Far.)	intişar 1 (Ar.)	keşif 1 (Ar.)
hayret 1 (Ar.)	irfan 1 (Ar.)	keşiş 1 (Far.)
hazine 1 (Ar.)	isabet 1 (Ar.)	keşke 1 (Far.)
hazret 1 (Ar.)	islam 1 (Ar.)	kete 1 (Erm.)
hediye 1 (Ar.)	istiğfar 1 (Ar.)	keyif 1 (Ar.)
heyelan 1 (Ar.)	istiklal 1 (Ar.)	kıraathane 1 (Ar.)
hırka 1 (Ar.)	istimdat 1 (Ar.)	kibrit 1 (Ar.)
hırs 1 (Ar.)	itaat 1 (Ar.)	kiler 1 (Far.)
hız 1 (Far.)	itibar 1 (Ar.)	kilit 1 (Far.)
hilal 1 (Ar.)	itiyat 1 (Ar.)	kindar 1 (Far.)
hilkat 1 (Ar.)	kâbus 1 (Ar.)	kiraz 1 (Yun.)
himaye 1 (Ar.)	kaf 1 (Ar.)	kireç 1 (Far.)
hoca 1 (Far.)	kâfirane 1 (Ar.)	kolera 1 (Fr.)
horoz 1 (Far.)	kağıt 1 (Far.)	konvoy 1 (İtal.)
hudut 1 (Ar.)	kahraman 1 (Far.)	kooperatif 1 (Fr.)
hulus 1 (Ar.)	kainat 1 (Ar.)	kredi 1 (Fr.)
hunhar 1 (Far.)	kamyon 1 (Fr.)	kubbe 1 (Ar.)
hurda 1 (Far.)	kanalizasyon 1 (Fr.)	kule 1 (Ar.)
hurdahaş 1 (Far.)	kasap 1 (Ar.)	kulübe 1 (Far.)
hüküm 1 (Ar.)	kasvet 1 (Ar.)	kutu 1 (Yun.)
hüsran 1 (Ar.)	katre 1 (Ar.)	kutup 1 (Ar.)
irgat 1 (Yun.)	kavi 1 (Ar.)	kuvvet 1 (Ar.)
islah 1 (Ar.)	kayıp 1 (Ar.)	küfür 1 (Ar.)

külek 1 (Erm.)	mamure 1 (Ar.)	minnet 1 (Ar.)
lacivert 1 (Far.)	maral 1 (Moğ.)	miri 1 (Far.)
laf 1 (Far.)	market 1 (İng.)	mitil 1 (Yun.)
lahza 1 (Ar.)	martı 1 (İtal.)	modern 1 (Fr.)
lakin 1 (Ar.)	masal 1 (Ar.)	moral 1 (Fr.)
lale 1 (Far.)	masiva 1 (Ar.)	muhabbet 1 (Ar.)
lav 1 (Fr.)	maskara 1 (Ar.)	muhabir 1 (Ar.)
lazım 1 (Ar.)	mat 1 (Fr.)	muhacir 1 (Ar.)
libas 1 (Ar.)	maverai 1 (Ar.)	muhlis 1 (Ar.)
lira 1 (İtal.)	mavi 1 (Ar.)	mukadder 1 (Ar.)
lise 1 (Fr.)	maya 1 (Far.)	mukaddes 1 (Ar.)
liyakat 1 (Ar.)	mayhoş 1 (Far.)	muti 1 (Ar.)
lütfen 1 (Ar.)	mazgal 1 (Yun.)	mutlak 1 (Ar.)
lütuf 1 (Ar.)	mazhar 1 (Ar.)	muvakkat 1 (Ar.)
lüzum 1 (Ar.)	meclis 1 (Ar.)	mühürdar 1 (Far.)
mabet 1 (Ar.)	medar 1 (Ar.)	münacat 1 (Ar.)
macun 1 (Ar.)	medeniyet 1 (Ar.)	münafık 1 (Ar.)
madalya 1 (İtal.)	medet 1 (Ar.)	mürai 1 (Ar.)
maden 1 (Ar.)	mekik 1 (Far.)	mürüvvet 1 (Ar.)
mağaza 1 (İtal.)	mercan 1 (Ar.)	müslüman 1 (Ar.)
mah 1 (Far.)	mermer 1 (Yun.)	müşkül 1 (Ar.)
mahal 1 (Ar.)	mevcut 1 (Ar.)	mütevekkil 1 (Ar.)
mahlukat 1 (Ar.)	meyil 1 (Ar.)	naçar 1 (Far.)
mahrem 1 (Ar.)	meyyit 1 (Ar.)	nadan 1 (Far.)
mahremiyet 1 (Ar.)	mezaristan 1 (Ar.)	nadim 1 (Ar.)
makber 1 (Ar.)	mihmandar 1 (Far.)	nan 1 (Far.)
makine 1 (İtal.)	milyon 1 (Fr.)	nara 1 (Ar.)
maksat 1 (Ar.)	mim 1 (Ar.)	nâs 1 (Ar.)
mamur 1 (Ar.)	minber 1 (Ar.)	nasip 1 (Ar.)

nebat 1 (Ar.)	peşkeş 1 (Far.)	samimiyet 1 (Ar.)
nem 1 (Far.)	peyda 1 (Far.)	sanat 1 (Ar.)
nesil 1 (Ar.)	peygamber 1 (Far.)	sanayi 1 (Ar.)
net 1 (Fr.)	peynir 1 (Far.)	santim 1 (Fr.)
nevcivan 1 (Far.)	pişman 1 (Far.)	sara 1 (Ar.)
nevi 1 (Ar.)	piyade 1 (Far.)	sarhoş 1 (Far.)
nezd 1 (Far.)	plaj 1 (Fr.)	sarsar 1 (Ar.)
nifak 1 (Ar.)	polis 1 (Fr.)	say 1 (Ar.)
nihan 1 (Far.)	poyraz 1 (R.)	seda 1 (Far.)
nikah 1 (Ar.)	prefabrik 1 (Fr.)	sefer 1 (Ar.)
nispet 1 (Ar.)	pres 1 (Fr.)	seferber 1 (Ar.)
niyaz 1 (Far.)	put 1 (Far.)	serbest 1 (Far.)
nizam 1 (Ar.)	rağmen 1 (Ar.)	serencam 1 (Far.)
noksan 1 (Ar.)	rahvandar 1 (Far.)	serum 1 (Fr.)
nöbet 1 (Ar.)	raşe 1 (Ar.)	server 1 (Far.)
nusret 1 (Ar.)	rekat 1 (Ar.)	seviye 1 (Ar.)
okyanus 1 (Ar.)	resim 1 (Ar.)	seylap 1 (Ar.)
organize 1 (Fr.)	resul 1 (Ar.)	seyyar 1 (Ar.)
otobüs 1 (Fr.)	reva 1 (Far.)	sıfat 1 (Ar.)
otogar 1 (Fr.)	rayiha 1 (Ar.)	sıhhat 1 (Ar.)
paha 1 (Far.)	rıza 1 (Ar.)	sıyanet 1 (Ar.)
paket 1 (Fr.)	rükû 1 (Ar.)	silüet 1 (Fr.)
paralel 1 (Fr.)	sadakat 1 (Ar.)	simetri 1 (Fr.)
pare 1 (Far.)	saha 1 (Ar.)	siren 1 (Fr.)
pay 1 (Far.)	sahra 1 (Ar.)	sistem 1 (Fr.)
payan 1 (Far.)	salabet 1 (Ar.)	sitem 1 (Far.)
paydos 1 (R.)	salavat 1 (Ar.)	sitil 1 (Ar.)
pençe 1 (Far.)	saltanat 1 (Ar.)	siyasi 1 (Ar.)
perçem 1 (Far.)	samimi 1 (Ar.)	siyonist 1 (Fr.)

soba 1 (Mac.)	tamamen 1 (Ar.)	tohum 1 (Far.)
sofa 1 (Ar.)	tandır 1 (Ar.)	ton 1 (Fr.)
söhbət 1 (Ar.)	tank 1 (İng.)	torba 1 (Far.)
sosyal 1 (Fr.)	tarif 1 (Ar.)	tövbe 1 (Ar.)
stres 1 (İng.)	tarihî 1 (Ar.)	turizm 1 (Fr.)
sual 1 (Ar.)	tasa 1 (Far.)	uhde 1 (Ar.)
sükût 1 (Ar.)	tasvir 1 (Ar.)	ücret 1 (Ar.)
sütun 1 (Far.)	taun 1 (Ar.)	üftade 1 (Far.)
süvari 1 (Far.)	tayin 1 (Ar.)	ünvan 1 (Ar.)
şad 1 (Far.)	tayyare 1 (Ar.)	üslup 1 (Ar.)
şah 1 (Far.)	tebdil 1 (Ar.)	vaat 1 (Ar.)
şahıs 1 (Ar.)	tecelli 1 (Ar.)	vadi 1 (Ar.)
şahit 1 (Ar.)	tecvit 1 (Ar.)	vahşet 1 (Ar.)
şans 1 (Fr.)	tefekkür 1 (Ar.)	vakar 1 (Ar.)
şark 1 (Ar.)	teknik 1 (Fr.)	vaveyla 1 (Ar.)
şato 1 (Fr.)	teleferik 1 (Fr.)	veda 1 (Ar.)
şefaat 1 (Ar.)	televizyon 1 (Fr.)	vekil 1 (Ar.)
şehadet 1 (Ar.)	telgraf 1 (Fr.)	velakin 1 (Ar.)
şekil 1 (Ar.)	temaşa 1 (Ar.)	velinimet 1 (Ar.)
şer 1 (Ar.)	temiz 1 (Ar.)	villa 1 (İtal.)
şevk 1 (Ar.)	teneşir 1 (Far.)	vird 1 (Ar.)
şeyda 1 (Far.)	terbiye 1 (Ar.)	yad 1 (Far.)
şifa 1 (Ar.)	terhis 1 (Ar.)	yadigar 1 (Far.)
şikar 1 (Far.)	terminal 1 (Fr.)	yakut 1 (Ar.)
şimal 1 (Ar.)	teselli 1 (Ar.)	yalı 1 (Yun.)
taam 1 (Ar.)	teşebbüs 1 (Ar.)	yeis 1 (Ar.)
tabip 1 (Ar.)	tevekkül 1 (Ar.)	yekûn 1 (Ar.)
talebe 1 (Ar.)	tezkere 1 (Ar.)	yunan 1 (Ar.)
talim 1 (Ar.)	tırpan 1 (R.)	zahir 1 (Ar.)

zarf 1 (Ar.)	zırh 1 (Far.)	ziyafet 1 (Ar.)
zaten 1 (Ar.)	zifir 1 (Ar.)	ziyaret 1 (Ar.)
zayıf 1 (Ar.)	zir 1 (Far.)	zuhur 1 (Ar.)
zerdali 1 (Far.)	zirve 1 (Ar.)	zurna 1 (Far.)
zerre 1 (Ar.)	ziyade 1 (Ar.)	zümürüt 1 (Ar.)

Diller	Oran (%)
Arapça	63.3%
Farsça	25.1%
Fransızca	6.5%
İtalyanca	1.6%
Yunanca	1.5%
İngilizce	0.7%
Ermenice	0.4%
Rumca	0.3%
Latince	0.2%
Macarca	0.2%
Moğolca	0.2%
Çince	0.1%

Tablo 2. Yabancı kökenli sözcüklerin yüzdelik oranları.

Eserde yer alan yabancı kökenli sözcüklerin sayısı 1119 olup sıklık değeri 5597'dir. Eserdeki şiirlerde en çok kullanılan yabancı kelime 312 sıklık değeriyle “can” kelimesidir. Tablo 2’de görüldüğü üzere yabancı kökenli sözcüklerde sayısı en büyük çoğunluğa sahip dil 63.3% oranla Arapçadır. Onu 25,1% ile Farsça takip etmektedir.

4.2.8. Türkçe Ek Almış Yabancı Kökenli Sözcükler

Eserdeki şiirlerde kullanılan, yabancı kökenli olup Türkçe ek almış kelimeler aşağıda sıklık sırasıyla birlikte verilmiştir.

dertli 24	efkarlı 2	cazibeli 1
nişanlı 12	gamlı 2	cümbüşlü 1
canlı 11	gurbetçi 2	çerçevelemek 1
çaresiz 10	hayırsız 2	çileli 1
vatandaş 9	hırslı 2	davetli 1
canlanmak 7	imkansız 2	dertsiz 1
hüzünlü 7	insanlık 2	dindaş 1
köylü 6	kalabalık 2	edalı 1
sahipsiz 5	kınalı 2	farksız 1
sümbüllü 5	oruçlu 2	ferahlık 1
zavallı 5	parçalanmak 2	fırsatçı 1
bağlık 4	refakatçi 2	gazeteci 1
cansız 4	şehirli 2	gururlu 1
çaresizlik 4	vefalı 2	gülistanlık 1
kefensiz 4	zamansız 2	günahsız 1
nazlı 4	acizlik 1	hafiften 1
şanlı 4	affetmek 1	haftalık 1
ümitsiz 4	amansız 1	hakikatsiz 1
habersiz 3	annesiz 1	halsizlik 1
halsiz 3	aslında 1	hancı 1
mezarlık 3	ateşsiz 1	harlamak 1
paylaşmak 3	bacaksız 1	harlanmak 1
talihsiz 3	bahçeli 1	hasarlı 1
vefasız 3	bahçelik 1	hastalık 1
vicdansız 3	beraberce 1	hatıralı 1
belalı 2	beraberlik 1	hatırlamak 1
canevi 2	bereketli 1	hatırlanmak 1
dostluk 2	cabası 1	hatırlatmak 1

havalı 1	milyarlık 1	şatafatlı 1
havasız 1	misafirlik 1	şefaati 1
hayırlı 1	miskinlik 1	şehadetli 1
hesaplamak 1	muhabetli 1	şehitlik 1
hesaplı 1	muhtarlık 1	şehvetli 1
hileli 1	muratlı 1	şerefli 1
hissiz 1	muratsız 1	şiddetli 1
huysuzluk 1	mühürlemek 1	şuursuzca 1
huzursuz 1	münafıklık 1	talihli 1
ihtiyatlı 1	namlı 1	talihsizlik 1
imarlı 1	nefeslik 1	tarafsız 1
imzalamak 1	neşeli 1	tarihli 1
insafsız 1	neşesiz 1	tehirli 1
itikatlı 1	nişanlanmak 1	telaşlı 1
kadersiz 1	nöbetleşe 1	tembellik 1
kederlenmek 1	nurlu 1	temizlemek 1
kederli 1	oruçluk 1	temizlenmek 1
kefenlemek 1	paklamak 1	tezce 1
kefenli 1	parçalamak 1	ümitsizlik 1
kepçeli 1	perişanlık 1	vakitsiz 1
kerametli 1	rahatlamak 1	vatansız 1
kıymetli 1	rahmetli 1	yekten 1
kiracı 1	rastlamak 1	zamanla 1
külliyetli 1	sabırlı 1	zedelemek 1
laleli 1	sebepsiz 1	zehirli 1
maharetli 1	sevdalı 1	zenginlik 1
meğerse 1	sırmalı 1	zorbalık 1
mekansız 1	sihirli 1	zorlu 1
mektepli 1	şahlanmak 1	zorluk 1

Eserdeki Őirlerde yer alan yabancı kelimeler haricinde, yabancı kökenli olup Türkçe ek almış olan kelimelerin sayısı 171, sıklık değeri ise 314'tür.

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarındaki deprem unsurları ile “Erzincan’ın Göz Yaşları” isimli eserin söz varlığı incelenen bu tezde öncelikle 2023-2024 eğitim-öğretim yılında okutulan Türk Dili ve Edebiyatı ders kitapları elektronik ortamda incelenmiş, depremle ilişkili unsurlar belirlenmiş; “Erzincan’ın Göz Yaşları” eseri taranmış, dizin oluşturulmuş ve elde edilen söz varlığı unsurları kategorize edilerek değerlendirilmiştir. Çalışma neticesinde gerek ders kitapları gerekse “Erzincan’ın Göz Yaşları” eserine dair bazı önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmanın ilk alt problemi olan “Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarında deprem içeriği nasıl yer almıştır?” sorusuna yönelik bulgulara göre, incelenen ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarında deprem bilinci kazandırmaya yönelik bilgi ve unsurların yeterli düzeyde ele alınmadığı görülmüş olup bu ders kitaplarında yer alan deprem temalı içeriklerin çoğunlukla yalnızca edebi birer unsur olarak kullanıldığı, örnek cümlelerde yer aldığı ve öğrencilere deprem farkındalığı kazandırmaya yönelik doğrudan bilinçlendirici bilgilerin yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

MEB ortaöğretim kurumlarımızda 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Türk Dili ve Edebiyatı derslerinde okutulmuş 7 adet ders kitabı bulunmaktadır. Bireylere afet bilinci kazandırmak açısından en önemli unsurlardan biri olan eğitim kurumlarımızda kullanılan ders kitaplarında depremle ilgili unsurların bu kadar az yer alması; afet olgusunun bireylere erken yaşta öğretilmesi ve bireylerin deprem öncesi, deprem anı ve sonrasında yapılması gerekenlerle ilgili bilinçlendirilmesi hususlarında önemli bir eksiklik olarak değerlendirilebilir. Çünkü afet bilinci kazandırmak, bireylerin yalnızca hayatta kalma becerilerini artırmaz; aynı zamanda toplumsal dayanışmayı pekiştirir ve kriz anlarında bilinçli, kontrollü tepkiler vermelerini mümkün kılar. Bu nedenle, deprem temalı metinlerin yalnızca edebi unsurlar çerçevesinde ele alınması yerine, bu metinlerin aynı zamanda öğrencilere afet öncesi, sırası ve sonrasında nasıl davranmaları gerektiği konusunda bilinç kazandıracak bilgi ve etkinliklerle desteklenmesi büyük önem arz etmektedir.

“Ruhi Kara’nın Erzincan’ın Göz Yaşları şiir kitabında yer alan ağıt ve destanlar hangi söz varlığı unsurlarını içermektedir?” alt problemine yönelik bulgular sonucunda tespit edilen kelime ve birleşik yapıların sayı ve frekans değeri, eserde şiirleri yer alan şairlerin kullandığı dil hususunda oldukça geniş bir çerçeve çizmektedir. Eserde yer alan 170 şiirde toplam 27.786 sözcük ve 3583 madde başı tespit edilmiştir.

Eserdeki şiirlerde kullanılan birleşik fiillerin sayı ve çeşitliliği oldukça fazladır. Deyim kullanımının yaygın olduğu ve bu deyimlerin şiirsel üslup içerisine başarılı bir şekilde yerleştirildiği görülmüştür. Ölker’in (2011) sıklık sözlüğünde ayrı başlık altında topladığı birleşik fiillere bakıldığında en sık tekrarlanan ilk 20 birleşik fiil ve bu çalışmadaki ilk 20 birleşik fiil ile aralarında ortaklık bulunmadığı görülmektedir. Bunda, incelediğimiz şiirlerin ağıt biçiminde, keder temasıyla yazılmış olmalarının etkisi büyüktür. Zira Erzincan’ın Göz Yaşları’nda en sık tekrarlanan ilk 20 birleşik fiile bakıldığında “kan ağlamak”, “viran olmak”, “can vermek”, kaybetmek”, “feryat etmek”, “harap olmak”, “yas tutmak” gibi örnekler göze çarpar. Bu da insanların deprem sonrası kayıplar sonucu yaşadıkları yas duygusunu genellikle hangi fiillerle anlattıklarını ortaya koymaktadır. Şiirlerde yer alan birleşik fiillere bakıldığında bu fiiller kullanılarak adeta eserin üzerine kurulu olduğu yas temasının ve depremin sebep olduğu fiziksel ve psikolojik yıkımların resmedildiği görülür. “Dua etmek”, “şükretmek”, “oruç açmak” gibi fiil örnekleri de halk kültürünün dini inanışların temelinde şekillendiğini göstermektedir.

Şiirlerin ana teması olan “yas” kavramını ifade eden dizelerde ifadenin etkileyiciliğini artırmak amacıyla kullanılan ikilemeler anlatımı pekiştirmiş, acı ve hüznün duygularının daha da derinden hissedilmesine katkıda bulunmuştur. Birleşik fiillerde olduğu gibi ikilemelerde de yıkımın etkisi göze çarpar. Bu ikilemeler, okurun duygusal bağ kurmasını kolaylaştırarak şiirleri etkileyici kılmış ve metinlerin karanlık ve kederli atmosferini güçlendirmiştir. Şiirlerde en sık tekrar eden ilk 20 ikilemeye bakıldığında, anlatımı güçlendirmek ve duygu aktarımını sağlamak amacıyla “acı acı”, “için için”, “Allah Allah” gibi ikilemelere başvurulduğu görülür. Bu da insanların yaşadığı acı, elem ve kederi gözler önüne sermektedir. “Çoluk çocuk” kelimesinin en sık tekrarlanan ikileme olması gayet doğaldır. Zira çocuk yaşta enkaz altında can veren insanlar, sanatçıların duygularını dışa vururken ön planda tuttıkları bir husus olmuştur. “El ele” ikilemesinin ikinci sırada yer alması ve deprem konulu 170 şiirde 6 kez tekrarlanması, deprem sonrasında oluşturulan dayanışma çemberini göstermektedir. “Dağ taş”, “toz duman”, “çığlık çığlık” gibi örnekler de meydana gelen facianın, enkazların ve kaos

ortamının resmini çizmektedir. En yakınlarını, sevdiklerini kaybeden şairler, acı ve yaslarını şiirlerine bu tarz etkili ikilemeler serpiştirerek ifade etmişlerdir. Ayrıca, ikilemelerin ritmik yapısı sebebiyle şiirlerin ahenk unsurları zenginleştirilerek okurun dizelere daha fazla odaklanması sağlanmış ve böylece şiirlerin akıcılığı da desteklenmiştir.

Bunun yanı sıra eserdeki şiirlerde yer alan 40 adet Arapça ve Farsça tamlamanın, Türkçe yazılmış bu şiirlerde -bazı istisnai örnekler hariç- ustalıkla kullanıldığı ve şiirlerin zenginleşmesinde bu yapıların önemli rol oynadığı görülmüştür. Ancak şiirlerde rastlanan “naks-ı amaliata-yı lutf-ı mahz” gibi bazı Arapça tamlamaların amatörce geliştirildiği, anlamlı birer söz öbeği oluşturmadığı görülmüştür. Bu, sanatçıların bilgi eksikliğinden kaynaklanabileceği gibi baskı ve yayın aşamasında gözden kaçan bazı baskı hatalarından da ortaya çıkabilmektedir. Bunun yanında şiirlerde kurulan Arapça-Farsça tamlamalara bakıldığında büyük bir çoğunluğunun dinî temelli ifadeler olduğu görülmektedir. “Allahuekber”, “emrihakk”, “Kelimeişahadet”, “Cenabihak” gibi terkiplerin en sık tekrarlanan ilk 10 yabancı tamlamanın içerisinde olması, halk şairlerinin din etkisinde şekillenen bir sanat anlayışını benimsediklerini ve eserlerine de yansıttıklarını göstermektedir.

“Erzincan’ın Göz Yaşları” adlı eserde yer alan şiirlerde kullanılan ağız özelliği gösteren kelimeler, eserin halk kültürüne dayalı yapısını güçlendiren önemli unsurlar arasında yer almaktadır. Bu da metinlerin orijinalliğini ve samimiyetinin yanında, bölgesel kimliğin ve halkın kendine özgü ifade biçimlerinin bir yansıması olarak eserin duygu ve anlam zenginliğini pekiştirmiştir. Ayrıca ağız özelliklerinin şiirlere yedirilmesi, metinlerin sadece edebi eser değil, birer sosyolojik belge olarak da değerlendirilebilmesini mümkün kılmaktadır. Bununla birlikte, ağız özellikleri taşıyan bu kelimeler, yalnızca eserin dil ve üslup bakımından zenginleşmesine katkı sağlamakla kalmamış, aynı zamanda dönemin sosyokültürel yapısını ve halkın yaşantısına dair ipuçlarını da ortaya koymuştur. Şiirlerde kullanılan ve ağız özelliği gösteren sözcüklerin hangi yöreye ait oldukları, ayrı bir çalışma konusudur. Fakat şiirlerin ülkemizin tek bir bölgesinden derlenmediği; eserin Türkiye genelinden gönderilen şiirlerin toplanmasıyla oluşturulduğu, kitabın ön sözünde belirtilmiştir (Kara, 1994).

Eserde yer alan yabancı kökenli sözcüklerin sayısının yüksek olması, metnin dilsel yapısının çeşitliliğini ve zenginliğini gözler önüne sermektedir. Özellikle Arapça ve Farsça kökenli kelimelerin yoğunluğu, eserin tarihi ve kültürel bağlamı hakkında önemli ipuçları sunmaktadır. Nitekim klasik şiir geleneğinde Arapça-Farsça kelimelerin yoğun olarak kullanılması zaman içinde yerini şiir dilinde sadeliğe bırakmış olsa da etkileri halen devam

etmektedir. Bu sebeple konuşma diline yerleşen bu kelimelerin şiir dilinde de yaygın olarak kullanılıyor olması gayet tabiidir. Eserde yer alan şiirlerde 1119 yabancı kökenli sözcük arasında Arapçanın %63,3 oranla en fazla yer bulan dil olması, Türk edebiyatının derin izlerini taşıyan İslam kültürünün Türkçeye etkisini yansıtırken; Farsçanın %25,1 ile ikinci sırada olması da Türk halk şiiri geleneğinde Fars kültürünün etkisinin hala güçlü olduğunu göstermektedir. 19. yy.da Osmanlı Devleti'nin girdiği yenileşme süreci ve Tanzimat Edebiyatı etkisiyle yaygınlaşan Fransızca etkisi, dilimize Fransızca kökenli sözcüklerin yerleşmesine sebep olmuştur. Bu da incelediğimiz şiirlerin diline yansımasıdır. Eserde %6,5 oranla yer alan Fransızca sözcüklerin pek çoğu dilimizde Türkçeleşmiş ve yaygın olarak kullanılan güncel kelimelerdir. Türk Dil Kurumu internet sayfasında, şiirlerde yer alan pek çok yabancı kelimeye rastlanamamıştır.

Tespit edilen yabancı kökenli sözcüklerin çeşitliliği de aynı zamanda eserin farklı kültürleri ve inançları bir arada barındıran bir yapıya sahip olduğunu, bu nedenle okurda evrensel bir izlenim bıraktığını da gösterir. “Yabancı kökenli sözcükler” kategorisinde en sık tekrarlanan 20 yabancı kökenli kelimeye bakıldığında “şehir”, “felek”, “dert”, “bina”, “mezar” gibi örneklerin bu listede yer bulduğu ve yine diğer kategorilerde olduğu gibi bu şiirlerin deprem felaketinin izlerini taşıdığı net bir şekilde görülmektedir. Bu durum, depremin şairler üzerinde sadece dilsel açıdan değil, aynı zamanda kültürel ve duygusal açıdan da derin etkiler bıraktığını göstermektedir.

Bunun yanı sıra eserdeki şiirlerde yer alan sözcüklerin sınıflandırmasında, yabancı kökenli olup Türkçe bir ek ile türetilmiş olan kelimeler ayrı bir başlık altında incelenmiştir. Bu kategoride yer alan kelimeler çoğunlukla “-IX”, “-IXk”, “-sXz” ekleridir. Bu kategoride en sık tekrarlanan ilk 20 sözcüğe bakıldığında “dertli”, “çaresiz”, “hüzünlü”, “zavallı” gibi örnekler göze çarpmaktadır. Bu, verdiği kayıplar sonucu hislerini, ağıt ve destanlar aracılığıyla ifade etmek isteyen sanatçıların yazılı feryatları gibidir. Zira kullanılan sıfatların anlam içeriği bunu destekler durumdadır. Yakınlarını kaybeden veya bireylerin acılarına tanıklık eden sanatçı, bu derin duyguları acı ve keder yüklü sözcüklerle ifade etmiştir. Toplumun acı gününe kayıtsız kalamayan sanatçılar, hislerini ifade etmek için en iyi bildikleri işi yapıp ağıt ve destanlar kaleme almışlardır. Yine bu durum dilin sanatsal bağlamda kullanımında şiirlere büyük bir anlamsal zenginlik katmaktadır.

Eserde yer alan şiirlerin bazıları klasik şiir biçim ve üslubuna uygun olarak yazılmış olduğundan bu şiirlerde Arapça ve Farsça kökenli kelimeler çoğunluktadır. Bu biçimdeki

şairlerin dışında kalan ağıt ve destanlar, sade bir Türkçe ile kaleme alınmış gerçek ağıt örnekleridir. Bunlar dışında modern şairlerimizin de deprem ve yas konulu bazı şiirlerine yer verilmiştir. Bu da eserin geniş bir yelpazede çalışılarak derlendiğini göstermektedir.

Göz'ün (2003), sıklık sözlüğü çalışmasında 975.141 kelime, Ölker'in (2011) çalışmasında ise 929.015 kelime ortaya çıkmıştır. "Erzincan'ın Göz Yaşları" isimli kitabın söz varlığının tespit edildiği bu çalışmada 27.786 kelimelik bir havuz üzerinde değerlendirme yapılmıştır. Yapılan işlemlerden sonra 3583 madde başı ele alınmıştır.

Bu çalışmadan elde edilen veriler, Göz, Ölker ve J. Pierce'in sıklık çalışmalarıyla karşılaştırıldığında, en yüksek sıklık frekansına sahip ilk üç kelime arasında "bir" ve "bu" kelimelerinin bu dört çalışmada da ortak olduğu saptanmıştır. Diğer üç çalışmadan farklı olarak, "can" kelimesinin en sık tekrarlanan dördüncü sözcük olması, eserdeki yoğun duygusal ve manevi temaların ön plana çıktığını ve şairin kullandığı dilin, toplumsal acının temeline insanı yerleştirdiğini göstermektedir. Özellikle deprem gibi yıkıcı bir felaketin ardından kaleme alınan bu şiirlerde, "can" sözcüğü hem hayatı kaybetmenin hüznünü hem de hayatta kalanların taşıdığı ruhsal yükü sembolize eden bir kavram olarak öne çıkmaktadır. En sık tekrarlanan 20 kelimenin içerisinde "ağlamak", "deprem", "acı" kelimelerinin yer alması, halkın yas ve keder anlarında ağıt yakarken veya bu konuyla ilgili şiirler kaleme alırken başvurdukları kelimelerin genel çerçevesini çizmektedir.

Şiirlerde yer alan kelime ve kelime gruplarının çeşitliliği, halkın deprem sonrası yaşadığı korku, kaygı ve acının edebi dile nasıl yansıdığını gözler önüne sermektedir. Özellikle "zelzele", "yıkım", "feryat", "enkaz", "yas" vb. sözcüklerin sıklıkla kullanıldığı ve bu kelimelerin ağıt ve destanların duygusal yoğunluğunu artırdığı görülmüştür. Ayrıca, eserde ağıt geleneğinin izleri yoğun bir biçimde hissedilmekte olup, bu durum deprem gibi travmatik olayların halk kültüründe ne denli derin izler bıraktığını ortaya koymaktadır.

Araştırma bulgularından hareketle şu önerilerde bulunulabilir:

Deprem temalı metinlerin yalnızca edebi unsurlar çerçevesinde ele alınması yerine, bu metinlerin aynı zamanda öğrencilere afet öncesi, sırası ve sonrasında nasıl davranmaları gerektiği konusunda bilinç kazandıracak bilgilerle desteklenmesi önem arz etmektedir. Bu bağlamda ders kitaplarında depremin etkileri, deprem anında yapılması gerekenler ve doğal afetler konusunda bilgilendirici nitelikte metinlere yer verilmeli, etkinliklerde akılda kalıcı

örnekler kullanılmalı ve bu sayede öğrencilere deprem bilinci aşılanmalıdır. Doğal afetler doğrudan edebiyatın alanı olmasa da okuma aktivitesi ile bazı noktaların zihinde yer edinmesi sağlanabilir. Afet bilincinin geliştirilmesinde önemli bir rol üstlenen ders kitaplarının, edebi yönleriyle birlikte doğrudan bilinç kazandırıcı içeriklerle zenginleştirilmesi, bireylerin erken yaşlardan itibaren afetlere ve özellikle ülkemizin bir gerçeği olan depreme hazırlıklı bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlayacaktır.

“Erzincan’ın Göz Yaşları” gibi ağıt ve destan türündeki şiirlerin derlendiği eserlerin söz varlığı açısından incelenmesi, Türk kültürünün sahip olduğu deprem algısını daha iyi anlamaya katkı sağlayacaktır. Bu tür eserlerin eğitim materyali olarak değerlendirilmesi hem halk şiirinin öğretilmesi hem de öğrencilere deprem bilincinin aşılanması açısından faydalı olacaktır.

Sonuç olarak bu çalışma, deprem gibi hayati bir konunun Türk edebiyatındaki yansımalarını ele alırken aynı zamanda ders kitaplarının içeriğine yönelik önemli bulgular sunmaktadır. Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarının deprem bilinci oluşturma konusunda daha etkin bir role sahip olması, gelecek nesillerin bu doğal afete karşı daha hazırlıklı ve bilinçli bireyler olarak yetişmesinde etkili olacaktır.

KAYNAKÇA

- Ağca, H. (2001). *Türk Dili*. Gündüz Eğitim ve Yayıncılık. Ankara
- Akın, L. (2011). İlk Müstakil Deprem Kitabı: Risâle-İ Zelzele. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 44(44), 1-81.
- Aksan, D. (1979). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim 1*. Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara
- Aksan, D. (2006). *Türkçenin Sözvarlığı*. Engin Yayınevi. Ankara
- Alkan İspirli, S. (2012). Bilinmeyen Kayserili Şair İsmail Hakkı Oral'ın "Üç Destan" İsimli Eseri ve Bu Eserde Yer Alan Erzincan Destanı İnceleme-Transkripsiyonlu Metin. *Publication of Association Esprit, Société et Rencontre*, 5(8), 761-778.
- Apaydın, N. (2010). *6.Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi* [Yüksek Lisans tezi]. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Bakırcı, N. (2023). Âşıkların Dilinde Kahramanmaraş Merkezli Depremler. *Kamu Yönetimi Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(4), 25-74.
- Banguoğlu, T. (1974). *Türkçenin Grameri*. Baha Matbaası. İstanbul
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi. Ankara
- Çakmak, S. (2016). Van İlinde Ağıt Yakan Kadınlar ve Ağıtların Sosyal/Psikolojik Yönleri. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 9(17).
- Çalımlı, A. (2022). İlköğretimdeki Öğretim Programları, Ders ve Çalışma Kitaplarında Afet ile İlgili Kavramlara Yer Verilme Düzeyinin İncelenmesi. *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi (JSHSR)*, 9(81).
- Çiftçi, M. (2010). Dil Öğretimi. İçinde İ. Çetin (Ed.), *Dil ve Edebiyat Öğretim Yöntemleri* (ss. 107-158). Nobel Yayın Dağıtım. Ankara
- Demiryürek, M. (2003). Tefik Fikret'in Bilinmeyen Bir Şiiri . *İlmî Araştırmalar*, 15, 167-172.

- Dünder, A. (2019). 1939 Erzincan Depremi ve “Destân-ı Zelzele”. *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(2), 759-778.
- Eğilmez, N. (2010). *İlköğretim Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığının İlköğretim Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarına Aktarımı* [Doktora Tezi]. Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Er, A. (2023). *Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Deprem Eğitiminin Yeri* [Yüksek Lisans Tezi]. Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ergin, M. (2013). *Türk Dil Bilgisi*. BAYRAK Basım/Yayım/Dağıtım. İstanbul
- Ergin, M. (2014). *Dede Korkut Kitabı 1*. Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara
- Geçer, G. O. (2023). 1939 Büyük Erzincan Depremi’nin Modern Türk Şiirine Yansımaları. *Kamu Yönetimi Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(4), 111-160.
- Gemici, O. O. (2023). “Asrın felaketi”nde 24 bin 617 kişi hayatını kaybetti . Anadolu Ajansı. <https://www.aa.com.tr/tr/asrin-felaketi/asrin-felaketinde-24-bin-617-kisi-hayatini-kaybetti/2815422>
- Gençay, G. (2005). *Zalim Titreme (Deprem Şiirleri)*. Gerçek Sanat Yayınları. İstanbul
- Göz, İ. (2003). *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü*. Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara
- Hatiboğlu, V. (1981). *Türk Dilinde İkileme* . Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara
- Kara, R. (1994). *Erzincan’ın Göz Yaşları (C. 3)*. Erzincan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Yayınları. Ankara
- Karadağ, Ö. (2019). Aynı Sınıf Düzeyi İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitaplarının Ortak Sözcük Açısından Karşılaştırılması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(4), 1130-1140.
- Kaya, D. (2006). Sivaslı Âşıkların Marmara Depremi ile İlgili Destanları. *Uluslararası Kocaeli ve Çevresi Kültür Sempozyumu Bildirileri*, 704-719.
- Kıymaz, M. S., Ahat, O., Turan, M., Arslan, S., & Yenitürk, N. (2023). Türkçe Ders Kitaplarında Deprem Hazırlığı Üzerine Bir İnceleme. *Çocuk Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 6(1), 16-36.
- Koç, N. (1990). *Yeni Dilbilgisi*. İnkılap Kitabevi. İstanbul

- Koç, Ö. (2023, Aralık 20). *6 Şubat'taki acılar, 200 şiir ile anlatılarak kitap oldu*. <https://web.archive.org/web/20231220085100/https://www.dha.com.tr/foto-galeri/6-subattaki-acilar-200-siir-ile-anlatilarak-kitap-oldu-2362356/1>
- Korkmaz, Z. (1992). *Grammer Terimleri Sözlüğü*. Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara
- Ölker, G. (2011). *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası)*. Kömen Yayınları. Konya
- Özbek, E. (2015). Türkiye'de "Söz Varlığı" Çalışmaları ve Bunlar Üzerine Genel Bir Değerlendirme. *Akademik Kaynak*, 3(5), 23-38.
- Özdal, A. (2023). 06 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremi Ağıt-Destanlarının İşlevsel Analizi. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 11, 390-406.
- Özdemir, C. (2023a). Âşık Tarzı Şiir Geleneğinde Deprem Destanları. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 10, 230-254.
- Özdemir, C. (2023b). Bir Deprem Destanında Tarihin İzleri: "Mürefte ve Civarı Büyük Zelzele ve Yangını Garib Destanı". *Folklor Akademi Dergisi*, 6(2), 560-574.
- Özmen, F. (2023). Depremlerin Âşık Tarzı Türk Şiirindeki Görünümü: Kahramanmaraş Merkezli 11 İli Etkileyen 2023 Depremi Örneği. *Turkish Studies - Language & Literature*, 18(3), 1947-1960.
- Özsoy, B. S., Aslan, N., & Durbilmez, B. (1992). *Destanlarla Erzincan* (C. 32). Erciyes Üniversitesi Yayınları. Kayseri
- Pierce, J. E. (1963). A Statistical Study of Grammar and Lexicon in Turkish and Sahaptin (Klikitat). *International Journal of American Linguistics*, 29(2), 99-106.
- Serdengeçti, O. Y. (1986). *Bu Millet Neden Ağlar* (C. 7). Milli Ülkü Yayınevi. Konya
- Sönmez, V. (2011). *Eğitim Felsefesi*. Anı Yayıncılık. Ankara
- TDK. (2025). *Türk Dil Kurumu*. Türk Dil Kurumu | Sözlük. <https://sozluk.gov.tr/>
- Teymur, N. (2005). *Deprem(de) Şiir*. Yapı Endüstri Merkezi (YEM). İstanbul
- Turhan, H. (2010). *8.Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Söz Varlığı Açısından İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

- Türkan, H. K. (2023). Ozanların Dilinden Kahramanmaraş Merkezli Depremler: Hatay Örneği. *Asya Studies*, 7(24), 153-180.
- Uludağ, Ç. (2010). *7.Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Uzunçubuk, L. (2005). *Yerleşim Yerlerinde Afet ve Risk Yönetimi* [Doktora Tezi]. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yavuz, M. (2020). *Türkçe Dersi Öğretim Programı ve 6.Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık. Ankara
- Yıldız, E. (2022). Beyitleri Titreten Acı: Derviş Muhammed Emin'in 1752 Edirne Depremi İle İlgili Zelzelenâmesi. *HİKMET-Akademik Edebiyat Dergisi* , 8(16).

Dijital Kaynaklar

- Koç, Ö. (2023, Aralık 20). *6 Şubat'taki acılar, 200 şiir ile anlatılarak kitap oldu*. Erişim: 26 Haziran 2025
- Kubbealtı Lügâtı (2025). Erişim: 25 Mart 2025. <https://lugatim.com/>
- TDK (2025). Güncel Türkçe Sözlük. Erişim: 25 Mart 2025. <https://sozluk.gov.tr/>